

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

- 1.1. สํารวจเนื้อหากรณีผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ในกระบวนการยุติธรรม ภายในปี 2536-2540 จากเอกสารที่ปรากฏบนหนังสือพิมพ์
- 1.2. เลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยอาศัยกรณีศึกษา (Case Study) กลุ่มบุคคลละ 3 กรณี ยกเว้นกลุ่มนักการเมืองเพิ่มเป็น 6 กรณี และเลือกหนังสือพิมพ์ที่เป็นคู่กรณีกับกลุ่มบุคคลดังกล่าว วิเคราะห์เนื้อหาในเชิงกฎหมายและเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ทั้งนี้ แต่ละกรณีศึกษามีความสลับซับซ้อนในคดีความต่างกัน บางเรื่องจะมีเนื้อหามาก บางเรื่องจะมีเนื้อหาน้อย เนื่องจากคดีความเหล่านั้นมีการประนีประนอมก่อนการพิจารณาของศาล หรือยังไม่สิ้นสุดคดีความ การนำเสนอเนื้อหาจึงมีน้ำหนักไม่เท่ากัน

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)

- 2.1. สัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวในกรณีศึกษาที่เลือกโดยสัมภาษณ์ตัวแทนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 ท่าน
- 2.2. สัมภาษณ์หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าวที่นำเสนอข่าวกรณีดังกล่าว รวม 9 ท่าน
- 2.3. สัมภาษณ์นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน 2 ท่าน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

- 1.1. สํารวจเนื้อหากรณีผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ในกระบวนการยุติธรรม ภายในปี 2536-2540 จากเอกสารที่ปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ มีเนื้อหาปรากฏดังนี้

จากการศึกษาพบว่า ระหว่างปีพ.ศ. 2536 - 2540 ผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ในคดีอาญาและคดีแพ่ง ฐานหมิ่นประมาทและละเมิดที่ปรากฏเป็นข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์ มีทั้งสิ้น 82 กรณี ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่หนังสือพิมพ์ละเมิดหรือหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดต่อผู้ตกเป็นข่าว โดยแบ่งเป็น

ก. กลุ่มนักการเมือง	29	กรณี	คิดเป็น	35%
ข. ศิลปินนักแสดง	6	กรณี	คิดเป็น	7%
ค. นักธุรกิจ	16	กรณี	คิดเป็น	20%
ง. ประชาชนทั่วไป	31	กรณี	คิดเป็น	38%

ทั้งนี้กลุ่มประชาชนทั่วไปแบ่งกลุ่มย่อยเป็น

- กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีอาชีพทหาร ตำรวจ ข้าราชการและบุคคลที่อดีตมีอาชีพดังกล่าว 21 กรณี
- บุคคลทั่วไป 7 กรณี
- และพระสงฆ์ 3 กรณี

ก. กลุ่มนักการเมือง (ดูตารางแบบที่ 1 : ตารางที่ 1/1)

หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวของกลุ่มนักการเมือง และทำให้ผู้ตกเป็นข่าวกลุ่มนี้ฟ้องร้องตามกระบวนการทางกฎหมาย สรุปเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. การทำหน้าที่ของนักการเมืองในตำแหน่งหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศ อันมีความไม่ชอบมาพากล หรือบกพร่องต่อหน้าที่ เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐตีพิมพ์ข้อความในคอลัมน์ “บุคคลในข่าว” เรื่องเจ้าหน้าที่สลายม็อบขบวนการก้าวหน้าแห่งประเทศไทย ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ทำร้ายขบวนการก้าวหน้า จนมีผู้เสียชีวิต 1 ราย หรือหนังสือพิมพ์คู่แข่งตีพิมพ์คำสัมภาษณ์นายกสมาคมผู้ประกอบการรถร่วม บขส. จะหยุดเดินรถ เพราะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมทำงานไม่โปร่งใส หรือหนังสือพิมพ์ไทยไฟแนนเชียลตีพิมพ์ข้อความว่าอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศขณะดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีเป็นครั้งแรกว่าขาดคุณสมบัติ ไม่ส่งผลดีต่อการต่างประเทศ เป็นต้น

2. ความเคลื่อนไหวของนักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง หรือมีผลประโยชน์ไม่ถูกต้องมาเกี่ยวข้อง เช่น หนังสือพิมพ์มติชนตีพิมพ์ข่าวเรื่องการตั้งงบประมาณโรงพยาบาลศิริราชและทบวงมหาวิทยาลัย ของสส. ฝ่ายค้าน พรรคชาติไทย เนื่องจากความแค้นเมื่อคราวพฤษภาทมิฬ ที่ถูกหอบและพยาบาลถล่มจนกลายเป็นมาร เพราะนำเงินไปปลุกม็อบตอนเกิดเหตุการณ์ครั้งนั้น หรือ หนังสือพิมพ์แนวหน้าตีพิมพ์ข้อความในคอลัมน์ “บุคคลแนวหน้า” ว่าอดีตรองนายกรัฐมนตรีที่เป็นบุคคลภายนอกมาบริหาร เป็นนักธุรกิจที่หากินกับตำแหน่งงานของรัฐ เชื่อมโยงกับอำนาจการเมือง ทำให้มีเงินเหลือเพื่อสนับสนุนนักการเมือง เป็นต้น

3. เรื่องส่วนตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ เช่น หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ตีพิมพ์ข่าวเรื่องหัวหน้าพรรคประชากรไทยขบพุดเท้จในสภา และที่ได้ถอนฟ้องจากสส. คู่กรณีเพราะลูกสาว หรือหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ตีพิมพ์ข่าวเรื่องรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีช่วยเหลือการทำวิทยานิพนธ์แก่นายกรัฐมนตรี ด้วยการคัดลอกงานวิจัยของตนเองและมีลักษณะเป็นการช่วยเหลือต่างตอบแทน เป็นต้น

ผู้ตกเป็นข่าวในกลุ่มนี้มีกระบวนการตอบโต้เชิงกฎหมายดังต่อไปนี้ มีการให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวเพื่อแก้ไขข่าว หรือให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแก่สื่อมวลชนอื่น ๆ เพื่อโต้ตอบหรือไม่ก็ได้ แล้วนำเรื่องนี้ฟ้องร้องต่อศาลโดยตัวแทนนายดำเนินคดีเอง ไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนของการเยียวยาความเสียหายมีทั้งความอาญาและความแพ่ง โดยดำเนินคดีทางอาญาก่อน แล้วจึงขยายผลไปสู่ความแพ่ง ระดับโทษที่ศาลพิจารณาก็พิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญาที่ปรากฏ ได้แก่

1. ลงโทษจำคุกพิพากษา ตามหนังสือพิมพ์และระยะเวลาที่ผู้ตกเป็นข่าวร้องขอต่อศาล
 2. ลงโทษจำคุกขอมมาผู้ตกเป็นข่าว ตามหนังสือพิมพ์และระยะเวลาที่ร้องขอต่อศาล
 3. ลงโทษจำคุกแก้ไขข่าว
 4. ระวังการตีพิมพ์ข่าวที่เสียหายถึงผู้ตกเป็นข่าวอีกต่อไป
 5. ระวังการประกอบวิชาชีพของจำเลยเป็นเวลาที่ยื่นฟ้อง เช่น 2 ปี 5 ปี
 6. จำคุกเป็นเวลาที่ยื่นฟ้อง
 7. ระวังโทษทางอาญาเป็นเวลาที่ศาลพิจารณาคดี
- ทั้งนี้ ศาลจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินถึงความเหมาะสม

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
13 พ.ศ. 2536	นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าวและคอลัมน์ "บุคคลในข่าว" หน้า 4 โดย "ได้ฝุ่น" ลงข้อความเกี่ยวกับมือบชานาก้าแพงเพชรที่ใช้กำลังในการสลายม็อบเมื่อวันที่ 11 พ.ศ. 36 ตีพิมพ์ข้อความว่านายชวน เป็นนายกรัฐมนตรี เผด็จการสั่งเจ้าหน้าที่รัฐทำร้ายชานาก้าแพงเพชร จนมีผู้เสียชีวิต 1 ราย	ให้ศาลลงโทษและตีพิมพ์คำพิพากษาของศาลในหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ, มติชน, เดลินิวส์, สยามรัฐ, แนวหน้า, บ้านเมือง, สยามโพสต์ เป็นเวลา 15 วันติดต่อกัน	ทั้ง 2 ฝ่ายประนีประนอมยอมความกันก่อนศาลพิจารณา	มติชน 25/2/37 ไทยรัฐ 30/10/36 ไทยรัฐ 29/10/36 หน้า 1, แนวหน้า 21/08/36, ข่าวสด 21/10/36 หน้า 1 ไทยรัฐ 21/10/36 หน้า 1, สยามโพสต์ 21/10/36 หน้า 1 มติชน 15/07/36 หน้า 1, เดลินิวส์ 15/07/36 หน้า 1 สยามรัฐ 15/07/36 หน้า 1, สยามรัฐ 10/07/36 หน้า 1 สยามโพสต์ 10/07/36 หน้า 1, แนวหน้า 10/07/36 หน้า 1 ไทยรัฐ 15/05/36 หน้า 1
27 พ.ศ. 2536	เด่น โต๊ะมีนา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และ อำมรินทร์ โต๊ะมีนา	ผู้จัดการรายวันภาคใต้	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันภาคใต้ ฉบับวันที่ 24, 25, 26 ก.พ. 36 ระบุว่า ขงก.ให้ยังไม่ตาย ข้อความที่ทำให้บุคคลทั่วไปอ่านแล้วเข้าใจว่านาย	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	สยามโพสต์ 7/9/36 ไทยรัฐ 27/5/36

ปีที่ เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
20 ม.ค.2537	บรรณาธิการศิลปอาชา เลขาธิการพรรคชาติไทย ในนามพรรคชาติไทย	มติชน	หมิ่นประมาท	หะยีสุทรง โต๊ะมีนา ผู้ตายเป็นบิดาของ โจทก์ มีอุดมการณ์เลวร้ายคิดแบ่งแยก ราชอาณาจักรและโจทก์ที่ 2 ได้สืบทอด เผยแพร่อุดมการณ์โดยจัดตั้ง หรือเป็น หัวหน้าขบวนการโจรก่อการร้ายอันเป็น การกระทำร้ายแรง	แจ้งความ สน.บางซื่อ และอัยการส่ง ฟ้องศาลพิจารณาคดีให้ศาลลงโทษ และให้ลงคำขอชดเชยใน หนังสือพิมพ์ 7 ฉบับ เป็นเวลาติดต่อกัน 10 วัน	สิ้นสุดคดีศาลพิพากษายกฟ้อง	มติชน 21/1/36 หน้า 1

ปีที่ เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
				และศรัทธาในพรชชาติไทย ทำให้ พรชชาติไทยถูกดูหมิ่น เกลียดชัง			
5 ก.ค. 2537	ณรงค์ วงศ์วรรณ ส.ส.จังหวัดแพร่ พรชชาติไทย อดีตหัวหน้าพรชสามัคคีธรรม	ผู้จัดการรายวัน, มติชน แนวหน้า, ไทยรัฐ ข่าวสด	หมิ่นประมาท และละเมิด	ช่วงเดือนมี.ค. 35 หนังสือพิมพ์ได้ตี พิมพ์ข้อความทำนองว่า โจทก์เข้าไป พัวพันการค้ายาเสพติด จนหน่วยปปส. ของสหรัฐ ขึ้นข้อบัญญัติว่า บางฉบับก็ ว่าสหรัฐฯ ส่งทูตมาเจรจาสมัย พล.อ. ชาติชาย เป็นนายกรัฐมนตรี ไม่ให้โจทก์ เข้าร่วมรัฐบาล	แยกฟ้อง 5 คดี เรียกค่าเสียหายคดี ละ 100 ล้านบาท รวม 500 ล้านบาท โดยก่อนหน้านี ได้ฟ้องอาญา ฐาน หมิ่นประมาทต่อศาล จ.แพร่	ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษา หนังสือ พิมพ์ทั้ง 5 ฉบับ มีความผิดศาลอุท ธรณ์พิจารณาพิพากษา ข่าวสด, มติชน, แนวหน้า มีความผิดศาลฎีกา พิพากษาแนวหน้ามีความผิด ส่วนไทย รัฐ กับผู้จัดการรายวันอยู่ในระหว่าง ดำเนินคดีชั้นอุทธรณ์	ข่าวสด 30/10/39 หน้า 13
5 ก.ค. 2537	สมคิด นวลเปียน ส.ส.พัทลุง พรรคประชาธิปัตย์	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	วันที่ 28 มิ.ย. 37 ตีพิมพ์ระบุว่า โจทก์ ทำหนังสือถึงนายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอให้สอบสวนวินัยสงฆ์ หลวงพ่อคุณ ปริสุทโธ เจ้าอาวาสวัดบ้านไร่ จ.นคร- ราชสีมา พร้อมกล่าวหาว่าหลวงพ่อ คุณมีวัตรปฏิบัติไม่เป็นไปตามกิจสงฆ์ เข้าลักษณะพutschานิชย์	ชี้แจงแล้วแต่หนังสือพิมพ์ไม่ตีพิมพ์ แก้ข่าว จึงดำเนินการฟ้องร้อง	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 6/7/37 หน้า 1 ข่าวสด 1, 2, 4, 5, 6, /07/37 หน้า 1 สยามโพสต์ 1,3 /07/ 37 หน้า 1
30 ก.ย.2537	วิวัฒน์ไชย ณ กาฬสินธุ์ ส.ส.กาฬสินธุ์ พรรคกิจสังคม	มติชน	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์คำสัมภาษณ์ของนายสังข์ทอง ศรีเรศ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ ส.ส.กาฬสินธุ์ พรรคความ หวังใหม่ว่า การชุมนุมของสมัชชา เกษตรกรรายย่อยภาคอีสานบริเวณ หน้าที่ทำการ อำเภอภูจุนรายณ์	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว	
				จ.กาฬสินธุ์ เพื่อให้รัฐบาลแก้ไขปัญหา 9 ข้อ เมื่อปี 2536 มีส.ส.ฝ่ายค้านคน หนึ่งอยู่เบื้องหลังทำให้ ประชาชน เข้าใจ ว่าเป็นโจทก์ เพราะโจทก์เป็นฝ่ายค้าน เพียงคนเดียวของเขต 1				
6 ม.ค. 2538	สมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคประชากรไทย และน.ส.กานดา สุนทรเวช บุตรสาว	เดลินิวส์	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์วันที่ 22 พ.ย. 38 ระบุว่านาย สมัครขอบพูดเรื่องเท็จในสภาและที่ได้ รับถอนฟ้องจาก พล.ต.สนั่น ขจร- ประศาสน์ เพราะลูกสาว	ลงโฆษณาแก้ข่าวดังกล่าวในหนังสือ พิมพ์รายวัน 5 ฉบับ ติดต่อกัน 15 วัน	ระหว่างดำเนินคดี	แนวหน้า 7/1/38 หน้า 16	
17 ม.ค.2538	พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การต่างประเทศ	ไทยไฟแนนเชียล	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข้อความเมื่อตอนที่โจทก์ดำรง ตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ ต่างประเทศ เป็นครั้งแรกว่าขาดคุณ สมบัติไม่ส่งผลดีต่อด้านต่างประเทศ	เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพื่อป้องกัน เกียรติยศและศักดิ์ศรี	สิ้นสุดคดีศาลพิพากษา หนังสือพิมพ์ มีความผิดจริง	ไทยไฟแนนเชียล 26/7/39 หน้า 3	
8 พ.ค. 2538	พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาด ไทย พรรคประชาธิปัตย์	แนวหน้า, มติชน, สยามโพสต์	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์คำกล่าวหา ร.ต.ไพโรจน์ สุวรรณ ฉวี ว่ามีผลประโยชน์กว่า 10 ล้านบาท ในการให้ใบอนุญาตโรงรับจำนำและนำ เงินจำนวนนี้ไปซื้อเรือยอชต์ส่วนตัว	ตามประมวลกฎหมายอาญาและพรบ. การพิมพ์และลงโฆษณาในหนังสือ พิมพ์เป็นเวลา 15 วัน ให้ศาลลงโทษ สถานหนักและบวกโทษ(สยามโพสต์) จากคดีหมิ่นประมาท นายสาวิตรี โพธิวิหค รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีโทษจำคุก 6 เดือนไว้ในคดีด้วย	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 7/5/38 ไทยรัฐ หน้า 22 สยามโพสต์ 22/5/38 หน้า 1, 9/5/38 กรุงเทพธุรกิจ 9/5/38 หน้า 1	
18 พ.ค. 2538	ว่าที่ ร.ต.ไพโรจน์ สุวรรณฉวี ส.ส.นครราชสีมา พรรคชาติพัฒนา	เดลินิวส์	หมิ่นประมาท	ฟ้องกลับ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ กล่าวหาบุกรุกป่าสงวนพันไร่ จนครราชสีมา	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	แนวหน้า 11/5/38 19/5/38 หน้า 9	
22 ส.ค. 2538	สุดารัตน์ เกยุราพันธ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง	คู่แข่ง	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข้อความสัมภาษณ์ระบุว่า นาย สหพันธ์ โชคนิตกุล นายกสมาคม	ขอให้ศาลลงโทษจำเลยทั้งสองและ โฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์	ระหว่างดำเนินคดี	ไทยรัฐ 24/8/38 หน้า 22	

ปีที่เกิดคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
	มหาดไทย อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงคมนาคม			ผู้ประกอบการรถร่วม บขส. จะหยุด เดินรถวันที่ 27 พ.ค. 38 นี้ เพราะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ทำงานไม่โปร่งใส	4 ฉบับ		
12 ธ.ค. 2538	บรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี	สยามโพสต์	หมิ่นประมาทและ ละเมิด	พาดหัวข่าวและนำเสนอข่าวจากการ แปลบทความของนายเวสตันเดอร์ นัก ต่อต้านค้าอาวุธ ลงในหน้า 1 ฉบับวันที่ 27 พ.ย. 38 ทำนองว่าโจทก์และพรรค ชาติไทย ได้รับเงินจากบริษัทคือกุมส์ แห่งสวีเดน เป็นเงินค่ามัดจำ ในการซื้อ เรือดำน้ำ มาใช้ในกิจการของกองทัพ เรือ และระบุว่านายบรรหาร และพรรค ชาติไทยได้รับเงินจากบริษัทคือกุมส์ เป็นสินบนมัดจำในการซื้อเรือดำน้ำ	เรียกค่าเสียหาย 200 ล้านบาท	สิ้นสุดคดีศาลพิพากษา มีความผิด จริง ตามพรบ.การพิมพ์ 2484 ลงโทษ จำคุก 1 ปีรวมปรับ 2 แสนบาท แต่ บรรณาธิการรอลงอาญา 1 ปี และให้ โฆษณาคำพิพากษา ในหนังสือพิมพ์ 6 ฉบับเป็นเวลา 7 วันติดกัน	สยามรัฐ 3/8/39 หน้า 9 เดลินิวส์ หน้า 15 มติชน 26/9/40 หน้า 15 ข่าวสด 26/09/40 หน้า 13
17 ม.ค. 2539	พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร	แนวหน้า	หมิ่นประมาท	คอลัมน์ "บุคคลแนวหน้า" โดยนาม ปากกา "รามอินทรา" เขียนข้อความ ฉบับวันที่ 31 ม.ค. 38 กล่าวหาว่าเป็น นักการเมืองหน้าบางชอบอ้างประชาชน การเรียกร้องให้ปรับกรม. ไม่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ประเทศชาติ ถ้าจะทำ ประโยชน์และรักประชาชนจริงๆ ให้เห็น ผลทันทีคือการลดราคาโทรศัพท์มือถือ และลดอัตราค่าใช้บริการ วันต่อมา กล่าวคอลัมน์เดิมว่า สัญญาที่อนุญาต ให้ดำเนินกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	แนวหน้า 2/12/38 หน้า 1 ผู้จัดการรายวัน 17/1/39 หน้า 1

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
				<p>ระหว่าง ทศท. กับ AIS เป็นสัญญา อภัยคดีลงนามโดยนายไพบูลย์ ลิมป พยอม อดีต ผู้อำนวยการ ทศท. ขณะ นั้นนายไพบูลย์ เป็นประธานกลุ่มบริษัท ชินวัตรของโจทก์และในวันที่ 7 พ.ย. 38 คอลัมน์เดิม กล่าวตอกย้ำข้อความใน สัญญาอีก และสนับสนุนให้ลดค่าบำรุง เลขหมายจาก 500 เหลือ 200 บาท ถ้าลดเหลือ 50 บาท ก็จะได้ และกล่าว หาวว่า ผลการผูกขาดและการที่นักธุรกิจ หาเกินกับตำแหน่งงานของรัฐเชื่อมโยง กับอำนาจการเมืองโดยตรงทำให้เจ้า ของกิจการรวยเป็นหมื่นแสนล้าน จนมี เงินเหลือเพื่อสนับสนุนนักการเมืองและ พรรคการเมืองเพื่อรักษาผลประโยชน์ ของตน</p>			
17 ม.ค. 2539	<p>ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลัง</p>	สยามโพสต์	ละเมิด	<p>ตีพิมพ์ข่าว 6 ธ.ค. 38 - 17 ม.ค. 39 ใน คอลัมน์ "ทุบโต๊ะเสนาโดยประชาช่า ซอก" และบทวิจารณ์ของเปลวสีเงิน ว่า อาศัยตำแหน่งที่ปรึกษานายกฯ ขณะ นั้นเป็นนายหน้าติดต่อกับบริษัทเอกชน ต่างชาติหาประโยชน์รับเงินค่าวิ่งเต้นค้า เนินการประมูลงานโครงการต่างๆ ที่ทำ กับรัฐ : ชื่ออาวุธใช้เครื่องบินโดยสาร ติดกัน</p>	<p>ชดใช้ค่าเสียหาย 100 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย 7.5% ต่อปี ลงข่าวแก้ ไขทั้งหมด ว่าไม่เป็นความจริง ห้ามลง ข่าวกล่าวหาโจทก์อีกต่อไป ให้โฆษณา คำพิพากษาในสยามโพสต์ ไทยรัฐ มติชน ผู้จัดการรายวัน กรุงเทพธุรกิจ</p>	ระหว่างดำเนินคดี	สยามโพสต์ 18/01/39

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
				โครงการตั้งโรงงานไฟฟ้า ฯลฯ รวม ทั้งรับกับเอกชนว่าจะเจรจาไม่ให้หน่วย งานรัฐฟ้องร้องเอกชนที่ทำโครงการ และผลงานมีปัญหา			
16 เม.ย. 2539	สุชาติ ตันเจริญ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง มหาดไทย	มติชน	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์บทความ "เขียนเหยียบเมฆบึ้ม น.ส.3ก. หมิ่นไร่ จำนวน ปีปิซี ตันเจริญ -มะไซ้ ขอทำวันเดียว (เรียบริ้อย!)" ซึ่ง ผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจว่าใช้อำนาจทาง การเมืองแสวงหาผลประโยชน์โดย สุจริตผิดกฎหมาย คือ กว้านซื้อที่ดิน จ.หนองคาย ไปออกเอกสารสิทธิ์ น.ส.3ก. จำนวนธนาคารกรุงเทพฯ นิคมฯแล้วเอาเงินไปใช้ในทางมิชอบ ด้วยกฎหมาย	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 17/4/39 หน้า 1
7 พ.ค. 2539	ชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ส.ส.นครนายก พรรคประชาธิปัตย์	ข่าวสด	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์คำสั่ง ร.ต.ท.เชาวริน ลัทธศักดิ์- ศิริ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ ทำนองว่าได้รับการร้อง เรียน จากนายประมวล พูนศรี หว่า โจทก์ปลอมแปลงวุฒิการศึกษาเอาไป สมัครเรียนต่อปริญญาตรี คณะนิติ ศาสตร์ ม.ศรีปทุม โดย ร.ต.ท.เชาวริน ตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่ถูกต้อง จึงรายงานก่อนายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	เดลินิวส์ 8/5/39 หน้า 6 แนวหน้า 8/05/39 หน้า 10 ข่าวสด 8/05/39 หน้า 15

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
13 มิ.ย. 2539	ชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงคมนาคม	มติชน	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ 14 มิ.ย. 39 ซึ่งฝ่ายค้านระบุ ว่าโจทก์ได้รับค่าคอมมิชชั่น 2% จาก การประมูลงานกรมทางหลวง	ไม่ระบุ	ศาลชั้นต้นยกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ยก ฟ้อง พิพากษาว่าเป็นข่าวความเคลื่อนไหว ของฝ่ายค้านที่จะยกเป็นหัวข้อ อภิปรายไม่ไว้วางใจในสภาแห่งนั้นไม่ อาจถือว่าเป็นการยืนยันข้อเท็จจริง และไม่มีเจตนาใส่ความโจทก์	มติชน 29/11/40
5 ส.ค. 2539	สุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	สยามโพสต์	ละเมิด	ตีพิมพ์เมื่อวันที่ 9 เม.ย. 39 ระบุใน คอลัมน์กบฏใต้เสวนา ท้าวโจทก์เขียน ไม่ไปพบราษฎร อ.สิคิ้ว จ.นครราชสีมา ตามสัญญาปล่อยให้ข้าราชการรับหน้า แก่ปัญหาทั้งที่ไม่มีอำนาจตัดสินใจมีการ กระทำระบัดสัตย์ ไม่มีความรับผิดชอบ ขอในการบริหารแผ่นดิน	ชดใช้ค่าเสียหาย 82 ล้านบาท	ระหว่างดำเนินคดี	กรุงเทพธุรกิจ หน้า 15 มติชน 6/8/39 หน้า 13
4 ก.ย. 2539	โกคิน พลกุล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	มติชน	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์วันที่ 28 ส.ค. 39 วิจารณ์การพิ จารณาของเจ้าหน้าที่ไม่ฟ้องคดียึด ทรัพย์สินข้าราชการกรมโยธาธิการผู้หนึ่งที่ ป.ป.ป.ชี้ว่าร่ำรวยผิดปกติของนายโกคิน	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 20/9/39 หน้า 10
17 ก.ย. 2539	เนวิน ชิดชอบ ส.ส.บุรีรัมย์ พรรคชาติไทย อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงการคลัง	แนวหน้า	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าวในวันที่ 11 ก.ค. 39 พาด หัวข่าวและเนื้อข่าวจากคำสัมภาษณ์ของ นายยง วัฒนสิน ผู้อำนวยการฝ่าย กฎหมาย ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ ระบุว่า ธนาคารจะดำเนินการฟ้องร้อง ลูกหนี้ธนาคาร ซึ่งเป็นนักการเมืองกลุ่ม 16 ข้อหาฉ้อโกงทรัพย์สินของธนาคาร	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 3/12/39 หน้า 13, แนวหน้า 18/9/39 หน้า 1

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
16 ต.ค. 2539	ปิยะนัฐ วัชรภรณ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายก รัฐมนตรี	แนวหน้า	ละเมิด	โดยเจตพานายสุชาติและนายเนวินรวม ทั้งส่วนราชการที่ร่วมกระบวนการ ปลอมแปลงเอกสารสิทธิ์และประเมิน ราคาที่ดินเกินราคาที่เป็นจริง เพื่อใช้ เป็นหลักค้ำประกันเงินกู้ ตีพิมพ์ข้อความกล่าวหาว่ามีพฤติกรรม รับสินบน 30 ล้านบาท จากแกรมมี่ เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด ในการแต่งตั้ง นายชั้น พูลสมบัติ ขึ้นเป็นอธิบดี กรม ประชาสัมพันธ์ เนื่องจากนายชั้น สนธิ สนมกับบ.แกรมมี่ และการเสียเงินเพื่อ บริษัทจะได้รับผลประโยชน์ จากกรม ประชาสัมพันธ์ เช่น สวท.ช่อง 12 ที่ ยังไม่ได้ดำเนินการ การเช่าเวลา สถานี วิทยุเอฟ.เอ็ม.ในภูมิภาคเพิ่มอีก 7 ความ ถี่ การต่อสัญญาเช่าเวลาส่วนกลาง 5 ความถี่ สัมปทานเคเบิลทีวีระบบยู 2 ช่องสัญญา 5 ปี	ให้ศาลลงโทษและจำเลยชดใช้ค่า เสียหาย 30 ล้านบาท เนื่องจากเคย ร้องทุกข์ต่อ สน.พญาไท ให้ดำเนินคดี เมื่อ 25 ต.ค. 38 แต่จำเลยไม่แก้ข่าว หรือชดใช้ค่าเสียหายให้	ระหว่างดำเนินคดี	กรุงเทพธุรกิจ 17/10/39 หน้า 14 สยามโพสต์ 19/10/39 หน้า 13
2539 ไม่ระบุวันและเดือน	โกคิน พลกุล รัฐมนตรีประจำสำนักนายก รัฐมนตรี	สยามโพสต์	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าวและบทความกรณีวิทยา- นิพนธ์ของนายบรรทพ ธิลปอาชา นายกรัฐมนตรี ทำนองว่านายโกคิน ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาให้การช่วย เหลือการทำวิทยานิพนธ์ไม่ถูกต้อง เมื่อวันที่ 4 ม.ค. ถึง 5 ก.พ. 39	ตีพิมพ์ขอมาในหนังสือพิมพ์ สยามโพสต์	รวมชอมโดยให้จำเลยออกภัยต่อหน้า ศาลรวมทั้งถอนคดีแพ่งพร้อมกัน (28 ก.พ. 40)	แนวหน้า 4/9/39 หน้า 1, มิติชน หน้า 10 สยามโพสต์ 12/4/39 หน้า 1, เดอะเนชั่น หน้า A3, 2/9/39 บางกอกโพสต์ 4/9/39 หน้า 2

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
22 เม.ย. 2540	คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ ส.ส.นครศรีธรรมราช	มติชน	หมิ่นประมาทและ ละเมิด	ตีพิมพ์วันที่ 17 เม.ย. 40 คำสัมภาษณ์ นพ.เปรมศักดิ์ เพียยุระ ส.ส.ขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ระบุว่าพรรคประชาธิปัตย์มีเรื่องได้สะตือ โสมาตั้งแต่นายชวน หลีกภัย นายบัญญัติ บรรทัดฐาน คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์ นายอลงกรณ์ พลบุตร โดยคุณหญิงหมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศ และกามารมณ์ รวมทั้งใส่ความคนอื่น อันเป็นเท็จ	ให้ศาลดำเนินคดีอาญาจากนั้นจึง ดำเนินทางแพ่งเรียกค่าเสียหาย 40 ล้านบาท จากจำเลยที่ 1 (นพ.เปรม-ศักดิ์) และให้ศาลสั่งจำเลยทั้ง 2 ร่วมกันโฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์อื่นๆ อีก 11 ฉบับรวม 15 วันติดต่อกัน	ระหว่างดำเนินคดี	ไทยรัฐ 17/6/40 หน้า 3 แนวหน้า หน้า 1 ข่าวสด หน้า 13 สยามโพสต์ 24/4/40 หน้า 3, แนวหน้า 23/4/40 หน้า 1 ผู้จัดการรายวัน หน้า 1
12 มิ.ย. 2540	ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี	ไทยรัฐ ไทยโพสต์	หมิ่นประมาท	14 มิ.ย. 40 ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน สมัยเป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวหาโจทก์ เขาคดีบีบีซีหมกไว้ได้ พรหมสมัยเมื่อเป็นนายกฯ บอกให้นาย ธารินทร์ปกปิดเรื่องไว้ไม่แก้ไข	ขอให้ศาลลงโทษและให้จำเลยทั้ง 3 ร่วมกันโฆษณาคำพิพากษาของศาล ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ไทยโพสต์และ หนังสือพิมพ์รายวันอีก 9 ฉบับ ติดต่อกัน 15 วัน	ระหว่างดำเนินคดี	ไทยโพสต์ 27/12/40 หน้า 16, แนวหน้า 13/6/40 หน้า 7 มติชน 13/6/40 หน้า 1 ไทยรัฐ 24/2/40 หน้า 3
20 พ.ย. 2540	ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชน อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	นายชวน หลีกภัย ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ระหว่างมีการสอบสวนคดีที่นาย สิทธิพร ชำอาจ หรือจามี ถูกกล่าวหา เป็นผู้ต้องหาลอบสังหารจากการวางระเบิดสังหารนางบัทมา เพื่องประยูร มารดานางคัมคาย พลบุตร สส.จันทบุรี พรรคประชาธิปัตย์ ว่าโจทก์ตามรังแก	ให้ศาลพิพากษาลงโทษ	ระหว่างดำเนินคดี	ผู้จัดการ 21/11/40 หน้า 11

ปีที่เกิดคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
2539 ไม่ระบุวันและเดือน	เนวิน ชิดชอบ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง	สยามโพสต์	หมิ่นประมาท	จำมีถึงในคุก ตีพิมพ์ 15 ก.ค. 39 ข้อความ ระบุว่า ธนาคารบีบีซี (กรุงเทพพาณิชย์การ) เตรียมสั่งฟ้อง นายสุชาติ ตันเจริญ และนายเนวิน ชิดชอบ ข้อหาปลอม แปลงเอกสาร นส.3 ก ที่นำมาวางเป็น หลักทรัพย์ค้ำประกันขอกู้เงิน	ขอให้ศาลลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา และ พรบ.การพิมพ์ 2484 พร้อมประกาศคำพิพากษาใน หนังสือพิมพ์ทุกฉบับที่จำหน่ายใน กรุงเทพฯ	สิ้นสุดคดีศาลพิพากษายกฟ้อง	แนวหน้า 18/12/39 หน้า 7
2536 ไม่ระบุวันและเดือน	บรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย	มติชน	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ 1 เม.ย. 36 บทความปลาลไหล อินสองกง ข้อความในคอลัมน์ระบุว่า เสียบรรหารยังเป็นเสียบรรหารวันยังค่ำ ระหว่างรอประชุม เพื่อโค่นบัลลังก์นาย ชวนลูกแม่ถ้วน ก็หอบหัว ส.ส.ในพรรค 18 ชีวิต เทียวหุกความสำราญในสองกง แอบรู้มาว่างานนี้มีสปอนเซอร์อัดฉีด 4 แสนบาท เสียบรรหารเลยนมรมิต ห้องวีไอพีในเครื่องบินให้กลายเป็นผับ ทั้งคราบ ส.ส.ผู้ทรงเกียรติเป็นเพลย์ บอยเต็มคราบ ตอนหลังแอร์โฮสเตส เงินน้ำหอมกับของฟุ่มเฟือย มาขายก็ สั่งซื้อกันอย่างเต็มที่ แอร์โฮสเตส รับใบม่วงๆใส่ถุงยืมกลับไป	ไม่ระบุ	สิ้นสุดคดีศาลพิพากษายกฟ้อง เห็นว่าเป็นการหยอกล้อทางการเมือง โดยศาลพิเคราะห์จากคนทั่วไป ไม่ใช่ เอาความรู้สึกของโจทก์เป็นบรรทัดฐาน โจทก์อุทธรณ์ หนังสือพิมพ์มติชน ลง โฆษณาชี้แจงข้อเท็จจริง ขอมขมาว่าเรื่อง ไม่เป็นความจริงและขาดข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อรอมขอมให้โจทก์ถอนฟ้อง	เดลินิวส์ 20/7/37 หน้า 17 มติชน 19/7/38
2539 ไม่ระบุวันและเดือน	เรืองวิทย์ ลิกค์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	ฐานเศรษฐกิจ	หมิ่นประมาท	ข้อความตีพิมพ์ทำให้ประชาชนเข้าใจว่า ประพฤติไม่เหมาะสมโดยใช้ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่กระทำมิชอบ ทูจริด ทา	ให้ศาลเป็นที่พึ่งพิงสุจริตความบริสุทธิ์ และเป็นการปกป้องชื่อเสียง	ระหว่างดำเนินคดี	ไทยรัฐ 24/2/40 หน้า 3

ปีที่ เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
	ส.ส. กำแพงเพชร พรรคความหวังใหม่			เหตุกลั่นแกล้งเพื่อปลด ผู้ว่าฯ การเคหะ แห่งชาติระบุว่า แสวงหาประโยชน์โดย การขายที่ดินให้การเคหะฯ แพงกว่า ท้องตลาด			
2536	สาวิตต์ โพธิวิหค รมต.ประจำสำนักนายก รัฐมนตรี	สยามโพสต์	หมิ่นประมาท ละเมิด	ตีพิมพ์วันที่ 5 ก.ค. 2536 ระบุว่า รัฐบาลชวนออกลาย ดองเรื่องระยอง รีสอร์ทของสาวิตต์ โพธิวิหค อุบเขา ทั้งลูกในเขตอุทยานเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด แถมสร้างสะพานไม้ยื่นลง ทะเล ยาวร่วม 300 เมตร ผิดสัญญา กรมป่าไม้ ซึ่งใจทักระบุว่า เป็นเท็จ ไม่ได้ บุกรุกอุทยานแห่งชาติ	ฟ้องตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว จึงฟ้องเรียกค่าเสียหายในประมวล กฎหมายแพ่งอีก 50 ล้านบาท พร้อม ตีพิมพ์คำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ แนวหน้า บ้านเมือง เดอะเนชั่น บางกอกโพสต์ เป็นเวลา 15 วันติดต่อกัน	ศาลชั้นต้นพิพากษาคิดจริง ศาล พิพากษาจำเลยมีความผิด ให้ลงโทษ จำคุก 6 เดือน และปรับ 4,000 บาท รอกการลงโทษมีกำหนดไว้ 2 ปี และ โฆษณา คำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ สยามโพสต์ และหนังสือพิมพ์รายวัน อีก 5 ฉบับ มีกำหนด 7 วัน ศาลแพ่งพิพากษาให้จำเลยร่วมกัน ชดใช้ค่าเสียหาย 3 ล้านบาท พร้อม ดอกเบี้ย 7.5% จากเงินต้น ค่าฤชา ธรรมเนียมทนายความ 30,000 บาท	สยามโพสต์ 10/2/38 หน้า 1 สยามรัฐ 22/10/36 สยามโพสต์ 27/08/36 ข่าวสด 16/07/36 หน้า 1 มติชน 8/1/40 หน้า 10

ข. กลุ่มศิลปินนักแสดง (ดูตารางแบบที่ 1 : ตารางที่ 1 / 2)

หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวของกลุ่มศิลปินนักแสดง และทำให้ผู้ตกเป็นข่าวกลุ่มนี้ฟ้องร้องตามกระบวนการทางกฎหมาย เป็นประเด็น เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัวทางเพศและธุรกิจเกี่ยวกับเพศ เช่น หนังสือพิมพ์ข่าวสดตีพิมพ์ข่าวนางงามจักรวาลรับถ่ายภาพนู้ดในราคา 5 ล้านบาท หรือหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ตีพิมพ์ข้อความดาราสาวมีความสัมพันธ์ชู้สาวกับเพื่อนดารา 3 คน แบบเปลี่ยนแฟนกัน หรือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐตีพิมพ์ภาพที่เป็นภาพเปลือยและข่าวของดารานักร้องสาวชื่อดังเกี่ยวกับถ่ายภาพนู้ด เป็นต้น

ผู้ตกเป็นข่าวในกลุ่มนี้มีกระบวนการตอบโต้เชิงกฎหมายดังต่อไปนี้ ผู้ตกเป็นข่าวให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวเพื่อแก้ไขข่าว หรือให้สัมภาษณ์ผ่านทางสื่อมวลชนอื่น ๆ แต่ไม่ปรากฏว่ามีกรณีแถลงข่าว แล้วนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการฟ้องร้องโดย แจ้งความดำเนินคดี หรือแต่งตั้งทนายฟ้องร้องต่อศาลเพื่อดำเนินคดีเองโดยไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในส่วนวิธีการเยียวยาความเสียหายจะคล้ายกับกลุ่มนักการเมือง คือดำเนินคดีทางอาญาก่อน แล้วจึงดำเนินคดีทางแพ่งต่อไป ระดับโทษที่ผู้ตกเป็นข่าวร้องขอต่อศาลพิจารณาคดีตามประมวลกฎหมายอาญาที่ปรากฏ ได้แก่

1. ลงโทษจำคุกหรือปรับ ตามหนังสือพิมพ์และระยะเวลาที่ผู้ตกเป็นข่าวร้องขอต่อศาล
2. ลงโทษชดเชยมาผู้ตกเป็นข่าว ตามหนังสือพิมพ์และระยะเวลาที่ร้องขอต่อศาล
3. ลงโทษแก้ไขข่าว
4. จำคุกเป็นเวลาศาลพิจารณา
5. รอลงโทษทางอาญาเป็นเวลาศาลพิจารณา

ปีที่ เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
22 ก.ย. 2538	ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก อดีตนางสาวไทยและนางงาม จักรวาลปี 2531	ข่าวสด	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าว วันที่ 26-27 มิ.ย. 2538 ว่าโจทก์ตกลงถ่ายภาพยนตร์ หรือยอมแก้ผ้าถ่ายรูปในนิตยสารมิส โดยเรียกค่าตอบแทน เป็นเงิน 5 ล้านบาท	ขอให้ศาลลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา คำสั่งปร.ฉบับที่ 41 และพรบ.การพิมพ์ 2484 และพรบ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2535 เพื่อเรียกชื่อเสียงคืนมา	สิ้นสุดคดีศาลพิพากษาหนังสือพิมพ์มีความผิดจริง จำคุกบรรณาธิการข่าวสดเป็นเวลา 3 เดือน (รอลงอาญา 2 ปี) ปรับ 100,000 บ. ลงโฆษณา คำพิพากษา พร้อมคำขอภัยในข่าวสดเป็นเวลา 7 วัน ติดต่อกัน	เดลินิวส์ 1/8/39 หน้า 18, 23/9/38 หน้า 14, สยามรัฐ หน้า 3, หน้า 3 กรุงเทพธุรกิจ หน้า 14
29 ต.ค. 2539	พงษ์ โสภณ ช่างภาพนิตยสาร	ฐานเศรษฐกิจ	ละเมิดลิขสิทธิ์ ทางปัญญา	ฐานเศรษฐกิจ-โดยนิตยสาร ฐานเศรษฐกิจสัปดาห์วิจารณ์ นำเรื่องพร้อมภาพในคอลัมน์ "จตุรัสดาว" ซึ่งเขียนเรื่องราว ของนางแบบนู้ดจากอัลบั้ม พร้อมภาพถ่าย ตีพิมพ์เป็น รูปเล่มเฉพาะกิจของตนเองชื่อ "ร้อนเสนาหา...นางฟ้าบุ๋มลม" รวบรวมนางแบบ 20 คน เผยแพร่เพื่อจำหน่ายใน ห้อง ตลาด โดยไม่ได้รับอนุญาต	นิตยสาร 3 เล่ม แม็กซี สเปเชียล, ฮีท โมด รวมตัวกันฟ้องบริษัท (นิติ บุคคล) ก่อนเรียกค่าเสียหายต่อนิตย สารเล่มละ 14 ล้าน รวม 42 ล้านบาท ขั้นตอนต่อไปนางแบบ 20 คนรวมตัว กันนัดฟ้องในคดีแพ่งเรียกค่าเสียหาย ฐานทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง	ระหว่างดำเนินคดี	ไทยโพสต์ 27/10/39 หน้า 27
2540	ชุติมา นัยนา (อุมาพร นัยนานนท์) อดีตนางสาวไทยและดารานำ	กวางไถ่วัล บุณย์รักษ์ นามปากกา "กวางไถ่วัล เวียงพง" ตีพิมพ์ใน หนังสือพิมพ์เดลินิวส์	หมิ่นประมาท	กล่าวหาหมิ่นประมาทสัมพันธ์ชู้สาว กับเพื่อนดารา 3 คน เปลี่ยน แฟนกัน ในหนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ 28 ก.ย. 2540	แจ้งความเพื่อปกป้องศักดิ์ศรี เพราะ เป็นความเท็จทั้งสิ้น ลงข่าวเพื่อขอโทษ ก็พอ เพียง ในหน้าหนังสือพิมพ์และ นิตยสารเพื่อเรียกชื่อเสียง กลับคืน มาภายใน 1 เดือน หลังจากคดี รวมชอมนกัน	คู่กรณีรวมชอมนกันชั้นแรก ที่สน.นิมิตร์ใหม่ โดยมี นายรณฤทธิชัย คานเขต ส.ส.ยโสธร พรรคความหวังใหม่ โกล่เกลี่ยให้	ข่าวสด 21/11/40 หน้า 12

ปีที่บันทึกความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
30 ต.ค. 2540	ธิดา ธีระรัตน์	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าวคอลัมน์ "ยิ่งยง แหงดารา" วันที่ 6 มิ.ย. 2540 กล่าวหาว่า ธิดา ธีระรัตน์ กับ ผู้จัดการส่วนตัว น.ส.กณิศ จุลมกร (ตาย จัตราว) ไป จ่ายกับข้าวที่ตลาดมหาชัย สมุทรสาคร แม่ค้าขายของ หักทนายและถามว่ามีข่าวว่าไป คบคนไม่สมประกอบ ทำให้ ผู้จัดการส่วนตัวจะทำร้าย แม่ค้าด้วยการตบ ซึ่งบรรดา แม่ค้าจะรวมประชาทัณฑ์ ทั้ง ตลาด นอกจากนี้ยังระบุว่า เรื่องลูกกลมไปถึงโรงพัก "ประหยัดคดี" ไว้ "กินข้าหม่า" ตีกว่าไป "คำความ" ข้อความ ดังกล่าวทำให้เสียชื่อเสียง	แจ้งความที่สถานีตำรวจ จ.สุราษฎร์ ธานี ให้ดำเนินคดี โดยก่อนหน้านี้ได้ พบและชี้แจงต่อคอลัมนิสต์ "ยิ่งยง สะเดิดยาด" ว่าข่าวดังกล่าวไม่เป็น ความจริง ขอร้องให้ แก้อخطاءให้ ถูกต้อง แต่ไม่ได้รับการแก้ไข จึงฟ้อง ร้องต่อศาลให้ลงโทษ	ระหว่างดำเนินคดี	ข่าวสด 31/8/40 หน้า 1
24 ต.ค. 2540	ศศิมาภรณ์ ไชยโกมล	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าวคอลัมน์ "ยิ่งยงแหง ดารา" วันที่ 23 ต.ค. 2540 ระบุ ว่า "รักกับนักธุรกิจชาวเชียงใหม่ น่าเห็นใจศศิมาภรณ์ ไชยโกมล (เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นอรนรี) มี ท้องได้ 2-3 เดือน พยายาม ยื้อนให้พ่อเลี้ยงรับเป็นพ่อเด็ก แต่พ่อเลี้ยงกลับใจแข็ง ไม่ยอม	แจ้งความที่ สน.ลาดพร้าวให้ดำเนิน คดีโดยจะดำเนินการให้ถึงที่สุด	ระหว่างดำเนินคดี	เดลินิวส์ 25/10/40 หน้า 16

แบบที่ 1 : ตารางที่ 1/2

กลุ่มบุคคล : ศิลปิน-นักแสดง

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
				ลาออกจากรัฐบาลพอๆ กับ พล.อ.ชวลิต หนู"หนิง" นำมา เดินขบวนที่กรุงเทพฯ กับเขา ด้วย ท้องแล้วไม่รับจัดอยู่ใน ข่ายทำให้เศรษฐกิจพัง			
19 ก.ค. 2539	สิริวิมล เจริญปุระ	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท และละเมิด	ตีพิมพ์ภาพและตีพิมพ์ภาพ ส่วนตัวที่เป็นภาพเปลือย และ เสนอข่าวเกี่ยวกับอัลบั้มชุดใน หน้า 1	ให้ศาลสั่งหนังสือพิมพ์หยุดการตี พิมพ์ทันที และฟ้องร้องทั้งทางอาญา และทางแพ่งเรียกค่าเสียหาย 150 ล้านบาท	ประณีประนอมรอมยอมก่อนการพิจารณาของ ศาล	ไทยรัฐ หน้า 1 ข่าวสด หน้า 1

ค. กลุ่มนักธุรกิจ (ดูตารางแบบที่ 1 : ตารางที่ 1 / 3)

หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวของกลุ่มนักธุรกิจ และทำให้ผู้ตกเป็นข่าวกลุ่มนี้ฟ้องร้องตามกระบวนการทางกฎหมาย สรุปเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ความขัดแย้งผลประโยชน์ทางธุรกิจ เช่น หนังสือพิมพ์สยามโพสต์ตีพิมพ์ข่าวว่าผู้ตกเป็นข่าวฉกเงิน 450 ล้านบาท ทำให้หนังสือพิมพ์สยามรัฐต้องล้มเพราะ ไม่นำเงินไปจ่ายค่างวด 50 ล้านบาท ตามแผนการตกลงซื้อขาย เป็นต้น

2. การทำธุรกิจที่มีความไม่ชอบมาพากลหรือมีผลกระทบต่อประชาชน เช่น หนังสือพิมพ์มติชนตีพิมพ์ข่าวเรื่องหวยเถื่อนไฮเทค ระบุว่ากลุ่มบุคคลอ้างชื่อบริษัทใหญ่รับแทงหวยผ่านระบบเอทีเอ็ม โดยมีผู้ตกเป็นข่าวซึ่งอยู่บริษัทดังกล่าวเป็นเจ้าของ หรือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐตีพิมพ์ข่าวเรื่องผู้ตกเป็นข่าวซึ่งเป็นนักธุรกิจและมีความสัมพันธ์กับนักการเมือง หนึ่งในผู้ถือหุ้นของบริษัทธุรกิจแห่งหนึ่ง และเป็น 1 ใน 10 ผู้ค้ำน้ำมันรายย่อยพัวพันกับการค้ำน้ำมันเถื่อน เป็นต้น

3. เรื่องส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจ เช่น หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันตีพิมพ์ภาพและข่าวในคอลัมน์ “โหวงเฮ้งนักธุรกิจดัง” โดยบรรยายลักษณะของผู้ตกเป็นข่าว และกล่าวถึงนักเล่นหุ้นที่เคยไม่ประสบผลสำเร็จมาแล้ว ย่อมรู้จักคนนี่ดี เป็นต้น

4. เรื่องส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญา เช่น หนังสือพิมพ์มติชนตีพิมพ์ข่าวเรื่องการหายตัวไปของนักธุรกิจพันล้าน จ.สุรินทร์ ซึ่งมีสาเหตุจากมรดก เป็นต้น

ผู้ตกเป็นข่าวในกลุ่มนี้มีกระบวนการตอบโต้เชิงกฎหมายดังต่อไปนี้ ผู้ตกเป็นข่าวจะแต่งตั้งทนายดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลโดยไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่มีการให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด ส่วนวิธีการเยียวยาความเสียหายมักดำเนินการฟ้องร้องทางอาญาแล้วทางแพ่ง หรือทางแพ่งเพียงอย่างเดียว เพื่อเรียกค่าความเสียหายให้เหมาะสมกับการสูญเสียโอกาสทางธุรกิจไป และมีการร้องขอต่อศาลให้หนังสือพิมพ์ลงโฆษณาคำพิพากษาของศาลในระยะเวลาที่กำหนด ระดับโทษที่ผู้ตกเป็นข่าวร้องขอต่อศาลพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายแพ่งที่ปรากฏได้แก่

1. โฆษณาคำพิพากษาของศาลตามระยะเวลาที่ร้องขอ
2. เรียกค่าเสียหายตั้งแต่ 40 ล้านบาท ถึง 4,000 ล้านบาท พร้อมอัตราดอกเบี้ยที่กำหนด

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
2539 ไม่ระบุวันและเดือน	บริษัทโพสต์พับลิชชิง จำกัด (นสพ.บางกอกโพสต์)	ไทยโพสต์	ละเมิดและ ผิด พรบ.เครื่องหมาย การค้า 2534	ไทยโพสต์เลียนแบบเครื่องหมาย การค้า ทำให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็น นสพ.รายวันภาษาไทย "ไทยโพสต์" เป็นเครื่องหมายการค้าของ บางกอกโพสต์	เรียกค่าเสียหาย 105 ล้านบาท	ศาลพิพากษายกฟ้องเป็นคำสามัญ ไม่มีสิทธิ์ฟ้องกัน	ไทยโพสต์ 16/12/39 หน้า 1, ไทยโพสต์ 25/12/39 หน้า 3 ไทยโพสต์ 24/12/40 หน้า 1
13 ต.ค. 2536	บริษัทบลิสเซอร์ จำกัด โดยนายอรณพ ฤตเสวต	ประชาชาติธุรกิจ	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าววันที่ 14 ก.ค. 36 ระบุว่า โจทก์ ดำเนินกิจการแชร์ลูกโซ่ ผิด กฎหมาย	ให้ศาลพิพากษาลงโทษและโฆษณา คำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ เป็นเวลา 15 วัน	ระหว่างดำเนินคดี	ไทยรัฐ 14/10/36
24 ส.ค. 2537	ครอบครัวเรื่องกาญจนเศรษฐ์	มติชน	หมิ่นประมาท	เสนอข่าวคดีการหายตัวไปอย่างลึกลับ ของนายสมจิต เรื่องกาญจนเศรษฐ์ นักธุรกิจพันล้านของ จ.สุรินทร์ ตั้งแต่วันที่ 30 ก.ค. และกล่าวถึงการ หายตัวว่ามาจากเรื่องมรดก ทำให้ญาติ พี่น้องเกิดความเสียหาย	ให้ศาลอาญาพิพากษาคดีลงโทษและ เข้าพบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาด ไทย และอธิบดีกรมตำรวจ ยื่นหนังสือ ขอความเป็นธรรม	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 7/10/37
9 ก.ย. 2537	ศิริ กาญจนพาสน์	ผู้จัดการรายวัน	ละเมิด	28 พ.ค. 37 ตีพิมพ์ภาพของโจทก์และ ข่าวในคอลัมน์ "โหวงเฮ้งนักธุรกิจดัง" อธิบายภาพว่าผู้ที่เล่นหุ้นทั้งหลายที่เคย เสียผลมาแล้วนั้น ย่อมรู้จัก "มาร ธุรกิจ" ผู้นี้ดี โดยไม่ต้องบรรยายอีก โหวงเฮ้ง เป็น ธาตุทอง ลำตัวขาวกลม ผิวสะอาด เป็นลักษณะของผู้ร่ำรวย มหาศาล มีความเป็นอยู่อย่างสุดด้าน ไม่คำนึงถึงผู้ยากไร้และลำบากยากจน นี้ต่างหากที่ควรถือเป็นสิ่งสำคัญเพราะ	เรียกค่าเสียหาย 40 ล้านบาท พร้อม ดอกเบี้ย 7.5% ต่อปี	ระหว่างดำเนินคดี	ไทยธุรกิจไฟแนนซ์ 10/9/37 หน้า 2

ปีที่เกิดคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	หมายเหตุ
				จุมกชายผู้นี้ตามตำราโหงวเฮ้ง ผู้เขียนยอมรับว่า"เจ็บจริง ๆ" ทำให้คนรอบข้างเข้าใจว่าเป็นคนเลว เห็นแก่ตัว			
20 ต.ค. 2537	นายภูมินทร์ เจียรนนท์ กลุ่มเพื่อนซีพี	มติชน	หมิ่นประมาท และละเมิด	ตีพิมพ์ข่าววันที่ 8-11 พ.ย. 37 เกี่ยวกับห่วยเดือนไฮเทค ระบุว่ากลุ่มบุคคลอ้างชื่อ กลุ่มเพื่อนซีพีรับแทงห่วยเดือน โดยวิธีไฮเทคผ่านระบบเอทีเอ็ม โดยมีนายภูมินทร์ เป็นเจ้ามือ	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 21/12/37 หน้า 12
23 มี.ค. 2538	บริษัทซีฟาร์มาซูติคอล อุตสาหกรรม จำกัด โดยนายเฉลียว อยู่วิทยา (กระทิงแดง)	กรุงเทพธุรกิจ	ละเมิด	เสนอข่าวว่า กระทิงแดงโฆษณาเกินความเป็นจริงด้วยการอ้างคำสัมภาษณ์ของนายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนาสานต์ รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแต่นายชัยวัฒน์ ไม่เคยให้สัมภาษณ์และนักข่าวยังเขียนบทความในคอลัมน์ "รุ่งสลับสี" ด้วยข้อความไม่เป็นจริง	เรียกค่าเสียหาย 4,000 ล้านบาท	ระหว่างดำเนินคดี	สยามโพสต์ 23/3/38 หน้า 26
17 พ.ค. 2538	ดำรง เทือกสุบรรณ	มติชนรายวัน ผู้จัดการรายวัน	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าวบิดเบือนข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการซื้อขายที่ดิน จ.ระนอง โดยมีนาย मुख สุไลมาน ส.ส.ปัตตานี พรรคความหวังใหม่ อภิปรายในสภาก่อน	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	แนวหน้า 19/5/38
17 ต.ค. 38	สมนึก วิทยารักษ์สรศักดิ์ กรรมการบริษัทสยามธุรกิจและ ผู้จัดการการตลาด	สยามโพสต์	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าวระบุว่าโจทก์ฉกเงิน 450 ล้านบาท ทำให้หนังสือพิมพ์สยามรัฐต้องล้มไป โจทก์ไม่นำเงินค่างวด 50 ล้านบาทตามแผนตกลงซื้อขาย 450 ล้านบาท จ่ายให้เจ้าของเดิมตั้งแต่เดือน	ให้ศาลลงโทษตามกฎหมายและให้จำเลยลงคำพิพากษาของศาลในไทยรัฐ, เดลินิวส์, มติชน, สยามรัฐ แนวหน้า, บ้านเมือง, ผู้จัดการ, กรุงเทพธุรกิจ, ข่าวสด และพิมพ์ไทย	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 14/12/39 หน้า 13 ผู้จัดการรายวัน 18/10/38

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	หมายเหตุ
				เมษายน และหายหน้าไปจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐทำให้นักงงานสยามรัฐกังวลใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจ่ายเงินเดือนพนักงาน	ติดต่อกัน 10 วัน		
21 พ.ย.2538	นายศิริวัฒน์ วรเวทวุฒิคุณ	ไทยไฟแนนเชียล	หมิ่นประมาท	นายธัชชาติ ธิติอภิชัย นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เล่นหุ้นกับ บงล.จี-เอฟ ให้สัมภาษณ์ลงหนังสือพิมพ์ไทยไฟแนนเชียล วันที่ 7 พ.ย.38 ระบุว่า โจทก์ได้รับการจ้างวานจากโบรกเกอร์ชื่อดังรายหนึ่ง เพื่อหลอกล่อให้นักลงทุนมาประชุมกัน เมื่อครั้งที่มีการยื่นข้อเรียกร้องให้ ตลาดหลักทรัพย์ ยกเลิกมาตรการจำกัดเพดานขึ้นลงของราคาหุ้นและระบุว่ามีส่วนได้เสียกับผู้จ้างวาน กล่าวหาว่าเป็นหุ้นเชิดของหัวหน้าตัวการชกโยเพื่อเสียดาเข้าผู้ผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ	ให้กระบวนการยุติธรรมเป็นผู้ตัดสิน จากกรกล่าวหาอย่างไม่ยุติธรรม และ ต้องดำเนินการถึงที่สุด	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 28/11/38 หน้า 8
5 ม.ค. 2539	บรรณาธิการ ศิลปอาชา บริษัท สีแสงการโยธา (1979) จำกัด	เดอะเนชั่น และ กรุงเทพธุรกิจ	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์เรื่องการจัดทำงบประมาณของกรมทางหลวง ว่าการประกวดราคาก่อสร้างถนนหลายสาย เช่น สายเลี่ยงเมืองสุพรรณบุรี และฉะเชิงเทรา สายบางบัวทอง-บางขุนเทียน และอีกหลายสาย มีพริฐ ที่บริษัทได้สัมปทานในการก่อสร้าง ทั้งหมดและยังปรับ	ไม่ระบุ	สิ้นสุดคดีศาลพิพากษายกฟ้อง หนังสือพิมพ์แสดงความคิดเห็น โดยสุจริต	กรุงเทพธุรกิจ 19/10/39 หน้า 14

กลุ่มบุคคล : นักธุรกิจ

ปีที่เกิดความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินการคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
				เปลี่ยนช่องจราจร จาก 8 เป็น 12 ช่อง ทำให้เพิ่มวงเงินหลายพันล้านบาท			
1 พ.ค. 2539	บริษัท โรงเลื่อยจักรแมสลด จำกัด (1) บริษัท โรงเลื่อยจักรตาก-วานาวรรณ (2) พิเชษฐ ดันเจริญ (3) สุชาติ ดันเจริญ (4) วิเชียร ดันเจริญ (5)	ไทยไฟแนนเชียล	หมิ่นประมาท และละเมิด	ตีพิมพ์พาดหัวข่าววันที่ 22 ม.ค. 39 พาดพิงถึงตระกูลตันเจริญที่ทำธุรกิจโรงเลื่อยไม้ เป็นของผู้มีอิทธิพลไม่เกรงกลัวกฎหมาย และเป็นผู้ทำลายทรัพยากร ธรรมชาติป่าไม้ นอกจากนี้ ทำให้นายสุชาติ ดันเจริญ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติคุณ รวมทั้งศรัทธาทางการเมือง	โจทก์ที่ 1 คิดค่าเสียหาย 15 ล้านบาท โจทก์ที่ 2 คิดค่าเสียหาย 15 ล้านบาท โจทก์ที่ 3 คิดค่าเสียหาย 20 ล้านบาท โจทก์ที่ 4 คิดค่าเสียหาย 100 ล้านบาท โจทก์ที่ 5 คิดค่าเสียหาย 50 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 200 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย ร้อยละ 15 ต่อปี นับตั้งแต่วันละเมิด 22 ม.ค. 39 และให้ลงโฆษณา คำพิพากษาของศาลในหนังสือพิมพ์รายวัน 7 วัน 7 ฉบับ ดังนี้ ไทยรัฐ, มติชน, เดลินิวส์, แนวหน้า, ข่าวสด, บ้านเมือง, ไทยไฟแนนเชียล	ระหว่างดำเนินคดี	ไทยไฟแนนเชียล 9/5/39 หน้า 1
20 พ.ค. 2539	อนันต์ ทับสุวรรณ	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าว ระบุว่าโจทก์เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัททองอิเล็กทรอนิกส์ หนึ่งในสิบผู้ค้าน้ำมัน รายย่อยที่พัวพันการค้าน้ำมันเถื่อน ซึ่งหน่วยเฉพาะกิจปราบปรามการลักลอบนำมันเถื่อนของทำเนียบรัฐบาลเฝ้าจับความเคลื่อนไหว	ให้ศาลลงโทษและโฆษณาคำพิพากษาของศาลให้หนังสือพิมพ์รายวัน 9 ฉบับ ไทยรัฐ, เดลินิวส์, มติชน, บ้านเมือง, ผู้จัดการรายวัน, ข่าวสด, สยามโพสต์, แนวหน้าและเดลินิวส์ โดยโฆษณาในหน้า 1 เป็นเวลา 7 วัน และให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา	ระหว่างดำเนินคดี	กรุงเทพธุรกิจ 21/5/39 หน้า 14 มติชน หน้า 19

ปีที่เป็นคดีความ	กลุ่มบุคคล : นักธุรกิจ ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
4 ต.ค. 2539	บริษัทธรณีพิพัฒน์ จำกัด โดย มล.ภาสตันด์ สวัสดิวัฒน์ (น้ำแร่อร่า)	บางกอกโพสต์	ละเมิด	เสนอข่าวว่าอร่าโฆษณาที่ฉลากข้างขวด เกินความจริงทั้งยังเสนอข่าวในคอลัมน์ ผู้บริโภคเช็กชั้นเอาท์ลुक ว่าน้ำแร่เป็น อันตรายต่อผู้บริโภค และสตรีมีครรภ์ และยังไม่ได้รับอนุญาตจากอย. เป็นผล ให้บริษัทเสียหายและสูญเสียรายได้ต่อ เดือนๆ ละประมาณ 10 ล้านบาท	ให้ศาลพิพากษาจำเลยร่วมกันชดใช้ค่า เสียหาย 200 ล้านบาทและลงโฆษณา คำพิพากษาของศาล ในหนังสือพิมพ์ บางกอกโพสต์ และหนังสือพิมพ์อื่น เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 วันติดต่อกัน	ระหว่างดำเนินคดี	ข่าวสด 5/10/39 หน้า 8
30 ก.ย. 2540	ประสงค์ พานิชักดิ์ ประธานกรรมการ ผู้จัดการบริษัท สมประสงค์แลนด์ จำกัด (มหาชน)	สยามโพสต์	หมิ่นประมาทและ ละเมิด	วันที่ 23 ส.ค. 40 ลงข่าวคำสัมภาษณ์ ว่า นายธรรมบุญ ดวงมณี ผู้จัดการนิติ บุคคลอาคารชุดเจ้าพระยา ยื่นหนังสือ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอความเป็นธรรมและคุ้มครอง เนื่องจากถูกนายประสงค์คุกคาม นอก จากนี้ยังระบุว่านายประสงค์ และผู้ บริหารชมชู่ทำร้ายคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ของอาคาร โดยทำลายทรัพย์สิน สินให้เสียหาย	ให้ศาลลงโทษตามประมวลกฎหมาย อาญาและฟ้องร้องทางแพ่งเรียกค่า เสียหายต่อไป	ระหว่างดำเนินคดี	สยามโพสต์ 1/10/40 หน้า 2
5 ส.ค. 2537	ธนากร แซ่เล้า ธนากร แซ่เล้า (ไพศาลโรจน์) เจ้าของนาถุ้ง	เดลินิวส์	ละเมิด	ตีพิมพ์ข่าววันที่ 5 ส.ค. 37 และ วันที่ 8-9 ส.ค. 36 สรุปว่า ทหารจากกอง ภาคที่ 4 ร่วมกับตร.ห้องที่ สก.อ.ดอน สัก และนายอำเภอดอนสัก จ.สุราษฎร์ ธานี เข้าตรวจค้นนาถุ้งของโจทก์ และ ช่วยเหลือคนงานให้ได้รับค่าแรงตามที่ คนงานขอความช่วยเหลือ	ไม่ระบุ	สิ้นสุดคดีศาลพิพากษาว่าโจทก์ไม่ส มารณำพยานมาสืบให้เห็นได้ว่ารับ ความเสียหายตามฟ้องร้องจึงยก ฟ้องศาลอุทธรณ์ยกฟ้องพิพากษา ตีพิมพ์ตามข้อเท็จจริง เป็นการติชม โดยสุจริต อันเป็นวิสัยของประชาชน ทั่วไปพึงกระทำ	เดลินิวส์ 2/9/38 หน้า 15 เดลินิวส์ 27/12/39 หน้า 1

แบบที่ 1 : ตารางที่ 1/3

กลุ่มบุคคล : นักธุรกิจ

ปีที่เกิดความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	นสพ.ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
2540 ไม่ระบุวันและเดือน	อัญชลี กาญจนครุฑ	ผู้จัดการรายวัน	หมิ่นประมาท	หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวเดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ 2539 ผลักภาระ ให้ผู้ซื้อบ้าน ในการจ่ายภาษีนิติบุคคล ตอนที่โอนกรรมสิทธิ์และผ่อนชำระ ค่างวดกับสถาบันการเงิน แต่ภายหลัง กลุ่มผู้ซื้อบ้านพบความจริงจึงแจ้ง ความดำเนินการกับผู้ตกเป็นข่าวซึ่งเป็น พนักงานของบริษัทโครงการนี้แล้ว รวมตัวกันเจรจากับเจ้าของโครงการให้ คืนเงินพร้อมปรับปรุงสาธารณูปโภค	แจ้งความดำเนินคดีกับลูกบ้านผู้กล่าว หาและหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าว	รวมยอมได้ภายหลังก่อนการฟ้อง ร้องต่อศาล	ผู้จัดการรายวัน 10/1/39 หน้า 33

ง. กลุ่มประชาชนทั่วไป (คูตารางแบบที่ 1 : ตารางที่ 1 / 4)

1. กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีอาชีพ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และอดีตนุคคลที่มีอาชีพดังกล่าวหนังสือพิมพ์ นำเสนอข่าวของกลุ่มนี้และทำให้ผู้ตกเป็นข่าวกลุ่มนี้ฟ้องร้องตามกระบวนการทางกฎหมาย สรุปรูปเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1.1. การปฏิบัติหน้าที่อันมีความไม่ชอบมาพากล หรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือไม่เป็นธรรม เช่น หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น บางกอกโพสต์ สยามโพสต์ ดีพิมพ์ข่าวว่าผู้ตกเป็นข่าวซึ่งเป็นอดีตผู้พิพากษาศาลอาญา เคยรับสินบน 20 ล้านบาทจากคดีหนึ่ง กระทั่งผู้พิพากษาร่วมชื่อทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาปลดจากตำแหน่ง หรือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ บ้านเมือง เดลินิวส์ มติชน ดีพิมพ์ข่าวว่าผู้ตกเป็นข่าวซึ่งเป็นอดีตคณะอนุกรรมการประสานงานปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาทางเพศ อมเงิน 40,000 บาท จากแก๊งค้าหญิงไปค้าประเวณีต่างประเทศ หรือหนังสือพิมพ์มติชน ดีพิมพ์ข่าวว่าหมอเรียกเงินจากผู้ป่วย ซึ่งได้รับสิทธิจากกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม โดยออกใบรับรองแพทย์ให้แล้วมาเก็บหัวคิวภายหลัง เป็นต้น

1.2. พฤติกรรมส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ เช่น หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ดีพิมพ์ข่าวว่าผู้ตกเป็นข่าวซึ่งเป็นอดีตอธิบดีกรมตำรวจ เป็นผู้ก้าวร้าว ไม่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ชักศึกเข้าบ้านกรณีประชุมกรรมการ หรือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐดีพิมพ์ข่าวเรื่องข้าราชการรัฐสภาสาละยมช. เพื่อสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์การกำจัดขยะ นอกจากนี้ผลประโยชน์แล้ว ยังเป็นตัวกลางจัดหาหญิงบริการให้แก่สส. เป็นต้น

1.3. ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับผู้ตกเป็นข่าว เช่น หนังสือพิมพ์ข่าวสดดีพิมพ์ข่าวเรื่องผู้ตกเป็นข่าวซึ่งเป็นตำรวจชั้นผู้ใหญ่ เป็นผู้นำความลับของประเทศไปเปิดเผยต่ออุปทูตซาอุดีอาระเบีย และมีส่วนรู้เห็นกับการหายตัวของนักธุรกิจชาวซาอุดีอาระเบีย

ผู้ตกเป็นข่าวในกลุ่มนี้มีกระบวนการตอบโต้เชิงกฎหมายดังต่อไปนี้ ผู้ตกเป็นข่าวมักใช้วิธีการแถลงข่าวหรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน จากนั้นนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการฟ้องร้องโดยผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือแต่งตั้งทนายดำเนินการฟ้องร้องโดยไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็ได้ ส่วนวิธีการเยียวยาความเสียหาย มักจะร้องขอให้ศาลลงโทษทางอาญา (จำคุก) และลงโทษค่าพิพาทในหนังสือพิมพ์ตามระยะเวลาที่ร้องขอ หรือให้ศาลสั่งห้ามนักวิชาชีพประกอบอาชีพไม่เกิน 5 ปี จากนั้นจึงฟ้องร้องทางแพ่งเพื่อเรียกค่าเสียหายตั้งแต่ 30 ล้าน ถึง 200 ล้านบาท

2. กลุ่มประชาชนที่เป็นบุคคลทั่วไป หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวของกลุ่มนี้และทำให้ผู้ตกเป็นข่าวกลุ่มนี้ฟ้องร้องตามกระบวนการทางกฎหมาย สรุปรูปเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ดังต่อไปนี้

2.1. ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับผู้ตกเป็นข่าว เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐดีพิมพ์พาดหัวข่าวระบุว่าผู้ตกเป็นข่าวทารุณเด็ก และภรรยาอดีตนายกรัฐมนตรี้จะวิ่งเต้นคดีให้ แต่ตำรวจไม่ยอม หรือหนังสือพิมพ์มติชนดีพิมพ์ 50 ตำรวจจู่โจมประตุน้ำ ซึ่งเป็นของผู้มีอิทธิพลละแวกนั้น และล่าสุดบ่อนนี้เปิดทำการอีก

2.2. การเปิดเผยเรื่องสามีภรรยา หรือฐานะการเงิน เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐตีพิมพ์ข่าวความสัมพันธ์ของหญิงสาวไฮโซของเชียงใหม่กับอดีตรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งภายหลังต้องการแบล็กเมลเงิน 2 ล้านบาทจึงนำเรื่องความสัมพันธ์มาเปิดเผย หรือหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันตีพิมพ์ข่าวผู้ตกเป็นข่าวเป็นผู้รู้จักในวงการมวย มีหนี้สินกับบริษัทประกันภัย 26 ล้าน แล้วยังไม่ได้ไปชำระเงินหรือดอกเบี้ย หรือกรณีผู้ตกเป็นข่าวเป็นหญิงสาวที่มีความใกล้ชิดรวมทั้งมีความสัมพันธ์กับพระสงฆ์ชื่อดัง เป็นต้น

ผู้ตกเป็นข่าวในกลุ่มนี้มีกระบวนการตอบโต้เชิงกฎหมายดังต่อไปนี้ ผู้ตกเป็นข่าวไม่มีการแถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน แต่อาจจะขอแก้ไขข่าวกับผู้สื่อข่าวโดยตรง ก่อนนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการฟ้องร้อง การฟ้องร้องอาจจะผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยการแจ้งความ หรือแต่งทนายดำเนินการฟ้องร้องโดยไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐเลย ส่วนวิธีการเยียวยาความเสียหาย มักจะร้องขอให้ศาลลงโทษทางอาญา (จำคุก) และลงโฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ตามระยะเวลาที่ร้องขอ แล้วจึงฟ้องร้องทางแพ่งต่อ เพื่อเรียกค่าความเสียหาย ตั้งแต่ 2 แสน ถึง 200 ล้านบาท

3. กลุ่มประชาชนที่เป็นพระสงฆ์ หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวของกลุ่มนี้ และทำให้ผู้ตกเป็นข่าวกลุ่มนี้ฟ้องร้องตามกระบวนการทางกฎหมาย เป็นประเด็นเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ลักษณะชู้สาว ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อวงการพุทธศาสนา เช่น หนังสือพิมพ์ข่าวสดตีพิมพ์ข่าวจากคำสัมภาษณ์ของหญิงสาวที่ยืนยันว่ามีความสัมพันธ์กับพระสงฆ์ชื่อดัง

ผู้ตกเป็นข่าวในกลุ่มนี้มีกระบวนการตอบโต้เชิงกฎหมายดังต่อไปนี้ ผู้ตกเป็นข่าวใช้วิธีการแถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน ก่อนนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการฟ้องร้องโดยผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือแต่งทนายดำเนินการฟ้องร้องโดยไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐเลย ส่วนวิธีการเยียวยาความเสียหาย มักจะร้องขอให้ศาลลงโทษทางอาญา (จำคุก) และลงโฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ตามระยะเวลาที่ร้องขอ แล้วจึงฟ้องร้องทางแพ่งต่อ เพื่อเรียกค่าความเสียหาย

ปีที่เกิดคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	หมายเหตุ
7 ม.ค. 2536	พล.อ.วิมล วงศ์วานิช ผบ.ทบ.	ข่าวสด	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าว และ พาดหัวข่าว ทำให้เสียหายเกี่ยวกับ ชายแต่งเครื่องแบบทหาร 14 คน ขึ้นรถเมล์ บขส. กรุงเทพฯ-เพชรบุรี ยิงเด็กกรเลี้ยวชีวิต 1 คนเนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับเด็กรดดังกล่าว และผู้โดยสารบาดเจ็บสาหัส 1 คน พร้อมทั้งประกาศว่า "อ้าวเป็นทหาร"	แจ้งความ 61 คดี กระจายตามสถานี 52 แห่งทั่วประเทศ เพื่อคัดค้านคดีศรีของ กองทัพบก โดยให้กระบวนการยุติธรรมแต่ละแห่งร่วมกันพิสูจน์	หนังสือพิมพ์ลงโฆษณาแสดงเจตนา บริสุทธิใจ และขออภัยกองทัพบก รวมทั้งชี้แจงว่า ได้ลงแก้ข่าวจากการแถลงข่าวของเลขานุการกองทัพบก ก่อนหน้าที่ศาลจะพิจารณายกฟ้อง ภายหลัง	เดลินิวส์ 8/1/36, ข่าวสด 27/2/36 หน้า 1, มติชน 26/2/36 หน้า 1, 25/2 36 หน้า 1, แนวหน้า 25/2/36 หน้า 1, มติชน 22-23-24/2/36 หน้า 1 แนวหน้า 24/2/36 หน้า 1, ข่าวสด 23-24 /2/36 หน้า 1, ข่าวสด 3/3/36-8/3/36 หน้า 1 มติชน 6/3/41 หน้า 19
13 ม.ค. 2536	พ.ต.อ.เทพรัตน์ รัตนวานิช รองผบก.อก.บชก.4	สยามโพสต์	หมิ่นประมาท	คอลัมน์ศุภมัศดุ เสนอข่าววันที่ 9 และ 11 ม.ค. 36 ระบุว่าโจทก์เป็นผู้นำความลับของประเทศไปเปิดเผยต่ออุปทูตซาอุฯ ประจำประเทศไทย ว่า พ.ต.ท.สมศักดิ์ บุญถนอม มีส่วนรู้เห็นการหายตัวอย่างลึกลับของนายโมฮัมเหม็ด อัลรูไวรี นักธุรกิจ กับชาวซาอุฯ และ พ.ต.ท.สมศักดิ์ยังเป็นผู้ผ่านนักธุรกิจผู้นี้ด้วย	ให้ลงโทษและลงคำพิพากษาใน หนังสือพิมพ์สยามโพสต์และหนังสือพิมพ์อื่นอีก 7 ฉบับ ติดกัน 10 วัน จากนั้นฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหาย 10 ล้านบาท	ศาลพิจารณาคำพิพากษา ยกฟ้อง โดย ข้อเขียนดังกล่าวแสดงความคิดเห็น โดยสุจริต ตีชมด้วยความเห็นชอบอัน เป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ	สยามโพสต์ 14/1/36 สยามโพสต์ 1/3/39
23 มี.ค. 2536	ไพจิตร ธรรมโรจน์พินิจ	มติชน	หมิ่นประมาท	ลงข่าวหน้า 1 ว่า 50 ตำรวจจู่โจมจับ บ่อนประตุน้ำ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าโจทก์ เป็นเจ้าของบ่อน และข้อความว่า "หลังจากที่รสช. ขึ้นบัญชี 1 ใน 7 ผู้มีอิทธิพล	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 1/05/2536 ไทยรัฐ 24/03/2536

ปีที่ เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	หมายเหตุ
				ระดับเจ้าพ่อเมืองหลวง ปอ ประตูน้า ประกาศล้างมือในอ่างทองคำเล็กบ่อน เด็ดขาด ล่าสุดบ่อนปอ เพิ่งเปิดดำเนิน การ"			
24 พ.ย. 2536	พล.ต.อ.ประทีป สันติประภพ อดีต อธิบดีกรมตำรวจ	เดลินิวส์	ละเมิด	ตีพิมพ์คำสั่งของ พล.ต.ท.สุพาสน์ จิรพันธ์ ก.ตร. อาวุโส เมื่อ 18 ธ.ค. 35 กล่าวหาว่าโจทก์เป็นคนก้าวร้าว ไม่มี น้ำใจนักกีฬา ซักศึกเข้าบ้านกรณีประ- ชุกรมกรรมากร และโจทก์เห็นว่าเป็นไม่ชอบ ด้วยกฎหมายนั้น ไม่ขัด พรบ.ระเบียบ ข้าราชการตำรวจ จึงเสนอให้ทฤษฎีภา วินิจฉัยชี้ขาด แต่จำเลยกลับให้สัมภาษณ์ กล่าวหาทำให้เสียหาย ถือเป็นกร ละเมิด	เรียกค่าเสียหาย 30 ล้านบาท	สิ้นสุดคดี ศาลพิพากษาว่า พล.ต.ท. สุพาสน์ ออกมาคัดค้านถือว่ามีส่วน ได้เสีย พิพากษายกฟ้อง ส่วนจำเลยที่เหลือ ถือว่าละเมิด ร่วมกันชดใช้เงิน 500,000 บาท	มติชน 17/6/40 หน้า 21
9 ธ.ค. 2536	พล.ต.อ.วินิจ เจริญศิริ รองอธิบดีกรมตำรวจ ฝ่ายปราบปราม 3	ข่าวสด	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์และพาดหัวข่าว วันที่ 7 ธ.ค. 36 กรณีโจทก์เป็นพนักงานสอบสวนคดี ด.ต.พิศาล ศิริสมบุรณ์ ร้องทุกข์กล่าว โทษ พล.ต.อ.สวัสดิ์ อมรวีวัฒน์ กับ พวก ในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ไม่ให้ความเป็นธรรม	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 14/12/36
3 มี.ค. 2537	นางสมสิริรัตน์ อิศรางกูร- ณ อยุธยา (นางอ้วน)	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท และละเมิด	ตีพิมพ์และพาดหัวข่าวเท็จระบุว่าโจทก์ ทารุณเด็ก มีข้อความว่า "เมียชวนพิลึก วังคดียให้อ้วนแต่สวยไม่ยอม ยืนเล่น งานตามกฎหมาย"	ให้ศาลลงโทษและให้จำเลยชดใช้ ค่าเสียหาย 2 แสนบาท	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 4/3/37

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	หมายเหตุ
29 เม.ย. 2537	พระมานะ วิริยะรัมย์โก เจ้าอาวาสสุญญตาราม ประเทศออสเตรเลีย	ข่าวสด	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์คำสัมภาษณ์ นางบุญช่วย รุกขชาติ แกนนำกลุ่มสีกา ผู้ร้องเรียนพระยันตระ ว่าพระคนสนิทของพระยันตระมัวโลกีย์ กับพยาบาลสาวอดีตแฟนเก่าสมัยที่ยัง ไม่ได้บวชและเคยตามไปปรนนิบัติกันที่ ออสเตรเลีย ทำให้เกิดความเสื่อมเสีย	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	ข่าวสด 30/4/37
6 พ.ค. 2537	พระยันตระอมโรภิกขุ	ข่าวสด, มติชน	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าวและคำสัมภาษณ์ของน.ส. กัทวีวรรณ กิพยทัศน์ ว่า นางจันทิมา (เทียมจันทร์) มายะรังสี ยืนยันว่าเป็น ภรรยาของพระอาจารย์ และต.ญ.กระ ต่าย เป็นลูกสาวที่เกิดจากพระอาจารย์ และพระอาจารย์แนะนำให้นางจันทิมา ไปทำแท้งทำให้คนอื่นเข้าใจว่าโจทก์ มี ความสัมพันธ์ฉันท์สามี-ภรรยา จนกระ ทั้งมีบุตร อันเป็นการกระทำผิดวินัยสงฆ์ ร้ายแรงขั้นประสาชก	ให้ศาลลงโทษและลงโฆษณาขอขมา ใน หนังสือพิมพ์ 7 ฉบับ เป็นเวลา 15 วัน ติดต่อกัน	ระหว่างดำเนินคดี	ข่าวสด 7/5/37
8 ก.ค. 2537	ร.ต.ฉลาด วรฉัตร	สยามรัฐ ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	บทวิเคราะห์โดยเหยี่ยวเดือนแก้ว หนังสือ พิมพ์สยามรัฐและสำนักข่าวหัวเขียวโดย หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ข้อเขียนจากคอลัม นิสต์ทั้งสองระบุว่า ร.ต.ฉลาดเกี่ยวข้องกับ กับนายวัฒนา อัครวิกรม รองหัวหน้า พรรคชาติไทย และได้รับการสนับสนุน ให้มาขออาหารเพื่อผลักดันยุทธนะ คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย(คพ ป.) เป็นกรรมาธิการของพรรคพลังธรรม	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	สยามโพสต์ 5/7/37 หน้า 1

กลุ่มบุคคล : ประชาชนทั่วไป

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
9 พ.ค. 2537	นางสุนันท์ ชูโท โยมโอ	มติชน	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข้อความสนทนาในเทปเมื่อ 4 ก.พ. 37 กรณีพระพยอมนำเทปลับอ้างว่าเป็นเทปที่หญิงสาวพรอดรักกับพระยันตระ มาเผยแพร่ที่วัดสวนแก้วเมื่อ 3 ก.พ. 37 และอ้างว่ามีผู้ลักลอบอัดไว้ได้ขณะที่พระยันตระพักอยู่ที่ร.นิเวศนจูรี มาเก๊า ซึ่งเป็นเสียงของโจทก์กับพระยันตระ ทำให้เสียหาย และเข้าใจว่าโจทก์มีสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวกับพระ	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 10/5/37 หน้า 13
9 ส.ค. 2537	นายวีรจักร ก้อนทอง คอลัมนิสต์	ผู้จัดการรายวัน กรุงเทพธุรกิจ, ข่าวสด มติชน	หมิ่นประมาท	กรณีนำเสนอข่าวและบทความเกี่ยวกับการจับกุมบอนการพนันย่านประชาชื่น กลางดึกวันที่ 20 พ.ค. 37 กรุงเทพธุรกิจลงข่าวเป็นฉบับแรกโดยนำรายชื่อบุคคลที่มีชื่อเสียงโด่งดังมาเปิดเผยรวมทั้งโจทก์ด้วย และต่อมา หนังสือพิมพ์ฉบับข่าวต่างๆ ก็นำมาเขียนบทวิจารณ์และสังคมว่าเข้าไปอยู่ในบอนการพนัน	ไม่ระบุ	ข่าวสด, มติชน และกรุงเทพธุรกิจ ลงขอขมาในหนังสือพิมพ์ ของตนเอง เป็นการขอภัย ทำให้ผู้ตกเป็นข่าว ถอนฟ้องจากการอุทธรณ์ต่อศาล	ข่าวสด 25/5/38 มติชน 24/5/38 หน้า 13 ข่าวสด 15/11/37 หน้า 1
19 ธ.ค. 2537	นางวรรณฤดี กลิ่นขจร อดีตผู้สนับสนุนเขาทราย แกล่เล็กซี่	สยามกีฬารายวัน	หมิ่นประมาท	เมื่อวันที่ 20 ก.ย. 37 ทำนองว่า ไม่ได้จริง เพราะถูกนายมนตรี มงคล-สวัสดิ์ อดีตนายสนามมวยราชดำเนิน ฟ้องยึดทรัพย์สินฐานเบี้ยวเงินกู้ของ บริษัท เทเวศประกันภัย เป็นเงินกว่า 26 ล้านบาท และไม่สามารถชำระดอกเบี้ยได้ แม้แต่ครั้งเดียวและหายตัวไปจากวงการ	ไม่ระบุ	คู่กรณีรอมชอมยอมความก่อนการพิจารณาคดีของศาลโดย หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ลงขอขมาในหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับที่เป็นหนังสือในเครือเป็นเวลา 3 วัน	แนวหน้า 20/12/37

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
2537 ไม่ระบุวันและเดือน	พล.ต.อ.แสวง ธีระสวัสดิ์ อดีตรองอธิบดีกรมตำรวจ และ คุณหญิงอารีย์ ธีระสวัสดิ์ ภริยา	ข่าวสด, เดลินิวส์	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์บทความของหนังสือพิมพ์ เซาท์ไชน่า มอนิ่งโพสต์ วันที่ 4 ก.ค. 2536 ในข่าวสดวันที่ 3 ส.ค. 2536 มี ข้อความกล่าวหาโจทก์ร่วมกับนายพล ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ยกยอกเพชรซาอุฯ สร้อยคอเพชรที่โจทก์ 2 ใส่คล้ายกับ เพชรที่หายไป เดลินิวส์ลงอีกว่าสร้อย ดังกล่าวเป็นของปลอม ราคา 2 พันบาท	ไม่ระบุ	สิ้นสุดคดีศาลอุทธรณ์พิพากษา ยกฟ้องตามศาลชั้นต้นทั้ง 2 คดี เสนอข่าวโดยสุจริตอยู่ในวิสัยที่ กระทำได้	มติชน 2/6/37 เดลินิวส์ 14/12/36 มติชน, ข่าวสด แนวหน้า, สยามโพสต์ ไทยรัฐ หน้า 22 ข่าวสด 15/9/36 เดลินิวส์ 28/9/37
17 พ.ค. 2538	พ.ต.อ.บัญชา จารุจารีต รองผบ.กท. อดีต หัวหน้า เฉพาะกิจป้องกันและปราบ ปรามการล่อลวงหญิงให้ค้า ประเวณี กองปราบปราม	ไทยรัฐ, เดลินิวส์, มติชน บ้านเมือง	หมิ่นประมาท	ลงข่าว 20 ก.พ. และ 14 มี.ค. 38 ขณะ ดำรงตำแหน่งคณะอนุกรรมการ ประสานงานการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหา ทางเพศ อนุมัติเงิน 40,000 บาท จากแก๊ง ค้าหญิงไปค้าประเวณีต่างประเทศ	ให้ศาลลงโทษพร้อม คำพิพากษาศาล ในหนังสือพิมพ์ของจำเลย 15 วัน	ระหว่างดำเนินคดี	เนชั่น 18/5/38, หน้า A5 ไทยรัฐ 18/5/38 หน้า 12
11 ธ.ค. 2538	มานิตย์ จิตรจันทร์กลับ อธิบดีผู้พิพากษาอาญา	เดอะเนชั่น	หมิ่นประมาท	ลงข่าวสมัยเป็นตำแหน่งอธิบดีเคยรับ สินบน 20 ล้านบาทจากนายทง ศิริ- ปรัชพงษ์ ให้ประกันตัวได้ กระทั่งผู้ พิพากษาร่วมชื่อทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา ปลดจากตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเข้าใจ ผิด ซัดความเชื่อถือต่อกระบวนการยุติ ธรรม ในคดีป.เปิด ซึ่งนายอลงกรณ์ พลบุตร ส.ส.เพชรบุรี พรรคประชาธิปัตย์ อภิปรายในสภาโดยยกตัวอย่าง การ ดำเนินการของกระทรวงยุติธรรม ในคดี เซอร์แอน สะท้อนปัญหาหลายจุด	ต้องการเห็นการตีพิมพ์ข่าวของสื่อ - มวลชน มีความรับผิดชอบตรวจสอบ ข้อเท็จจริงก่อน และถ่ายสำเนาคำ พิพากษาคัดในพาสปอร์ตให้ต่าง ประเทศ รู้ว่าไม่ได้เป็นอย่างที่ข่าวตี พิมพ์	ศาลพิพากษามีความผิดจริงให้รอลง อาญาจำคุก 2 ปี ปรับคนละ 1 หมื่น บาท แต่จำเลยสารภาพจึงลดโทษกึ่ง หนึ่ง จำคุก 1 ปี ปรับคนละ 5 พันบาท จำเลยแสดงเจตนายอมรับผิดประกาศ ขอขมาทางหนังสือพิมพ์ จึงมีโทษจำ คุก 1 ปี ปรับ บริษัทเดอะเนชั่น 5 พัน บาท	ข่าวสด 15/12/38 หน้า 8, เดลินิวส์ 12/12/38 หน้า 17, เดอะเนชั่น 14/12/38 หน้า A1 ข่าวสด 16/7/40 หน้า 16

กลุ่มบุคคล : ประชาชนทั่วไป

ปีที่ เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	หมายเหตุ
11 ค.ศ. 2538	มานิตย์ จิตรจันทรกุล อธิบดีผู้พิพากษาอาญา	บางกอกโพสต์-สยามโพสต์	หมิ่นประมาท	ลงข่าวสมัยลงตำแหน่งอธิบดีเคยรับ สินบน 20 ล้านบาทจากนายทง ศิริ- ปรีชาพงษ์ ให้ประกันตัวได้ กระทั่งผู้ พิพากษาพร้อมชื่อทูลเกล้าฯ ถวายนฎีกา ปลดจากตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเข้าใจ ผิดขาดความเชื่อถือต่อกระบวนการยุติ ธรรม ในคดีบ.เปิด ซึ่งนายอลงกรณ์ พล บุตร ส.ส.เพชรบุรี พรรคประชาธิปัตย์ อภิปรายในสภา	ต้องการเห็นการตีพิมพ์ข่าวของสื่อ - มวลชน มีความรับผิดชอบตรวจสอบ ข้อเท็จจริงก่อน และถ่ายสำเนาคำ พิพากษาคัดในพาสปอร์ตให้ต่าง ประเทศ รู้ว่าไม่ได้เป็นอย่างที่ข่าวตี พิมพ์	ระหว่างดำเนินคดี	ข่าวสด 16/7/40 หน้า 16
31 ม.ค. 2539	พ.ต.อ.ไพฑูรย์ วิภิญญะธนี ผกก.อก.ภ.จ.หนองคาย	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	คอลัมน์ "ย่าตำรวจ" โดยนายดาบเคน เขียนข้อความระบุว่าโจทก์เป็นคนเนรคุณ ไม่เกิน 5 ปี โดยฟ้องศาล จ.นราธิวาส	ขอให้ศาลลงโทษถ้ามีความผิดจริงให้ ศาลสั่งห้ามประกอบอาชีพ มีกำหนด	ระหว่างดำเนินคดี	ข่าวสด 8/2/39 หน้า 16 มติชน 24/11/38 หน้า 1 ไทยรัฐ 25/11/38 หน้า 1 มติชน 29/11/38 หน้า 13
21 ก.พ. 2539	กรมตำรวจ โดย พล.ต.ต. อชิรวิชัย สุพรรณเกษัช โฆษกกรมตำรวจ	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	กรณีนำเสนอบทสัมภาษณ์ นาย ตำรวจระดับสูง เมื่อเดือนสิงหาคม 38 ระบุว่ากรมตำรวจ มีการทำไต่อาชญากรรมโดย ไม่มีมูลความจริง	กรมตำรวจ ยื่นหนังสือร้องเรียน สมาคมนักข่าวประเทศไทย พิจารณา จรรยาบรรณ ซึ่งเรื่องราวดำเนินมาถึง 1 ปี ไม่สามารถสรุปได้ จึงดำเนินการ ฟ้องร้องทางกฎหมาย	ระหว่างดำเนินคดี	ไทยรัฐ 22/2/39 หน้า 1 สยามโพสต์ หน้า 2 ข่าวสด หน้า 17
8 พ.ค. 2539	พล.อ.นฤตล เดชประดิษฐ์ อดีตรองอธิบดีกรมการ อ.ส.ม.ท.	วัฏจักร	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าววันที่ 18 เม.ย. 39 ว่าจับมือฆ่า แสงชัยชัตทอด พล.อ.นฤตล เดชประ- ดิษฐ์ มือปืนให้การชัตทอดบุคคล ประธานบอร์ด อ.ส.ม.ท. เป็นผู้บงการทำให้ ประชาชนเข้าใจผิด ซึ่งไม่เป็นความจริง	ไม่ระบุ	สิ้นสุดคดี ผู้บริหารวัฏจักรได้เข้า พบชี้แจงและแสดงความรับผิดชอบ การเสนอข่าวและประกาศขอขมา (22 พ.ย. 39) จึงถอนฟ้อง	วัฏจักร 12/12/39 หน้า 1

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	หมายเหตุ
14 พ.ค. 2539	พ.ต.อ.ไพฑูริย์ วิภิณิยะธนี รอง ผบก.ภ.จ.หนองคาย	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	จรตำรวจโดยพ.ต.อ.สมหมาย ถัดยะ พงษ์ รองผบก.จร ตำรวจออกหมาย เรียกผกก.หิน ไปรับข้อกล่าวหาหลังจาก ที่ตั้งกรรมการสอบสวน แล้วพบว่ามิ ส่วนพัวพันกับส่วยหายเถื่อนที่ จ.หนอง คาย ซึ่งเจ้ามือหายเถื่อน ให้กับเจ้าหน้าที่ ตำรวจภาค 4 มาแล้ว จึงต้องเรียกตัวมา รับข้อกล่าวหา	ผู้ตกเป็นข่าวระบุว่าไม่มีการยอมความ ไม่มีการต่อรองทั้งสิ้น จะขอดำเนินคดี ถึงที่สุดและจะไม่เรียกร้องค่าเสียหาย ทางแพ่ง เพราะไม่สนใจเรื่องเงิน	ระหว่างดำเนินคดี	ข่าวสด 15/5/39 หน้า 20
13 มิ.ย. 2539	พล.อ.นฤตล เดชประดิษฐ์ อดีตรองอธิบดีกรมการ อ.ส.ม.ท.	ข่าวสด	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าว วันที่ 22-26 เม.ย. 2539 ว่ามีส่วนรู้เห็นหรือจ้างวานให้ผู้อื่นหรือ ร่วมกับผู้อื่นสังหารนายแสงชัย สุนทร วัฒน์ อดีตร.อ.อ.ส.ม.ท. จนถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ 11 เม.ย.2539	ให้ศาลลงโทษพร้อมโฆษณาคำพิพาก ษา ในหนังสือพิมพ์ ของจำเลยที่ จำหน่ายในกรุงเทพ ทุกฉบับ 15 วัน	ระหว่างดำเนินคดี	กรุงเทพธุรกิจ 4/6/39 หน้า 14
30 ม.ค. 2540	พล.ต.อ.พจน์ บุญยะจินดา อดีตรองอธิบดีกรมตำรวจ	แนวหน้า	หมิ่นประมาท	พาดหัว "โรงพักของเราเหมือนห้อง" ทำให้ คนทั่วไปเข้าใจว่า อนุมัติเงินบริจาค 900 ล้านบาท จากการสร้างพระเครื่องหลวง พ่อโสธร รุ่นประวัติศาสตร์ 80 ปี กรมตำรวจ เข้ากระเป๋าดตนเองอีกส่วนให้ นักการเมือง	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	เดลินิวส์ 31/1/40 หน้า 15
13 พ.ย. 2540	นางสาวนพพร งามวิจิตรวงศ์ (เจ๊ม๊ก)	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์คำสั่ง 7 เม.ย. 40 ของนายมนตรี दानไพบุลย์ อดีตรัฐมนตรีว่าการทบวง มหาวิทยาลัยว่า ถูกแบล็กเมล์เงิน 2 ล้าน เพื่อไปล้างหนี้แชนร์ แต่จ่ายได้แค่ 3 แสน นอกจากนี้ยังพูดถึง น.ส.นพพร	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	ข่าวสด 14/11/40 หน้า 1 ไทยรัฐ 7/4/40 หน้า 1

กลุ่มบุคคล : ประชาชนทั่วไป

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
				กรณีเมียน้อย-เมียหลวง ซึ่งนายมนตรีกล่าวที่ไม่อยากพูดถึง ยืนยันว่าไม่ยุ่งเกี่ยวกับส.นวพร มานานแล้ว และมีการเจรจาดีด้วยการจ่ายเงิน 300,000 บาท โดยมีหนังสือรับรองพร้อมพยาน แต่ส.นวพรต้องการแบล็กเมล์ เรียกเงิน 2 ล้าน และนำเรื่องร้องเรียน พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี ในขณะที่			
19 ส.ค. 2540	พญ.อรพรรณ เมธาติลกกุล หัวหน้าสำนักงานเวชศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม รพ.ราชวิถี	มติชน	หมิ่นประมาท	21 มี.ค.-11 เม.ย. 40 ตีพิมพ์ข่าวว่าหมอเรียกเรื่องเงินจากการรักษาผู้ป่วย ซึ่งได้รับสิทธิจากกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม ร้อยละ 50% โดยออกใบรับรองแพทย์ให้ แล้วมาเก็บค่าหัวคิวภายหลังซึ่งคนงานที่รับการรักษารู้เรื่องเรียนต่อนายเอกพร รักความสุข รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม	ฟ้องร้องคดีหมิ่นประมาททางอาญา แล้วจึงฟ้องคดีละเมิดทางแพ่ง เรียกค่าเสียหายรวม 200 ล้านบาท	ระหว่างการดำเนินคดี	กรุงเทพธุรกิจ 20/08/40 หน้า 5
2537 ไม่ระบุวันและเดือน	นายจักรพันธ์ ศิริทัศน์ อาจารย์ใหญ่ ร.ร.คลองสองต้นนุ่น เขตมีนบุรี	ข่าวสด	หมิ่นประมาท	กรณีอาจารย์ใหญ่ทุจริตเงินของ ร.ร. คลองสองต้นนุ่น	ไม่ระบุ	สิ้นสุดคดีถอนฟ้อง หนังสือพิมพ์ลงโฆษณาแสดงข้อเท็จจริง และขอขอบคุณผู้ตกเป็นข่าวที่ถอนฟ้อง	ข่าวสด 24/8/37
2536 ไม่ระบุวันและเดือน	พล.ต.ต.รังสิต ญาโนทัย ผช.ผบก.ตร.สอบสวนกลาง	มติชน, เดลินิวส์	หมิ่นประมาท	ลงข่าว พล.ต.ต.ถูกสอบสวนว่ายังมีนักเรียนอาชีวศึกษา บาดเจ็บ ต่อมา	ไม่ระบุ	สิ้นสุดคดีศาลพิพากษายกฟ้องเพราะ มติชน 16/12/36 วิชาkevjarณด้วยความเห็นรวมอัน	

ปีที่ เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
2539 ไม่ระบุวันและเดือน	อดีตผู้บังคับการกองปราบ ปราชญ์			ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง ให้สัมภาษณ์ว่า โจทก์ยื่นเรื่องให้อธิบดีกรมตำรวจสอบสวนกรณีดังกล่าวแล้วโจทก์เคยได้รับเสนอให้เป็น ผบก.ตร.นครบาลธนบุรีแต่เปลี่ยนแปลง เพราะมีสาเหตุจากใช้อาวุธปืนยิงนักเรียน อาชีวศึกษาโดย ร.ต.อ.เฉลิม คัดค้าน		อยู่ในวิสัยที่ประชาชนพึงรับทราบได้	
2539 ไม่ระบุวันและเดือน	นายสุพรรณ วรรณฤกษ์ และ น.ส.วิลาศ วรรณฤกษ์	เดลินิวส์	หมิ่นประมาท	5, 6, 7 ก.พ. 39 เสนอข่าวการขูดเงินบริเวณเขาลำปะ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช ซึ่งไม่เป็นความจริง โจทก์เป็นเจ้าของ น.ส.3ก. ในพื้นที่ถูกจับกุมอย่างชอบธรรม ไม่ได้ทำความผิดและไม่เกี่ยวข้องกับคนงานบริษัทที่ถูกจับกุม	ไม่ระบุ	รวมขอม โดยคู่กรณีพบกันและทำ ความเข้าใจ พร้อมทั้งเดลินิวส์ ลงข่าว แก่ใจในนสพ.ให้จึงถอนฟ้อง	เดลินิวส์ 5/4/40 หน้า 16 เม.ย. 40 หน้า 14
2537 ไม่ระบุวันและเดือน	ร.ต.ท.ชัยวัฒน์ คำแก้ว สวส.สภ.กึ่ง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าว 9 มี.ค. 37 โจทก์เป็นร้อยเวรสอบสวนคดีเข้าข้างผู้ต้องหา และเรียกเงิน 5 หมื่นบาท จากญาติฝ่ายผู้ตายเพื่อใช้วิ่งเต้นให้ผู้ต้องหาไม่ต้องติดคุก โดยพาดหัวข่าวว่า "ตำรวจกับเงินสพ"	ให้ศาลดำเนินคดีอาญา	ศาลพิจารณายกฟ้อง เห็นว่า โจทก์ ในฐานะพนักงานสอบสวน การปฏิบัติหน้าที่ ตำแหน่ง ดังกล่าวย่อมมีผลถึงประชาชนทั่วไป การพิสูจน์ความจริง จึงมิใช่เรื่องส่วนตัว และเป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไป	ไทยรัฐ 23/10/40 หน้า 1
2537 ไม่ระบุวันและเดือน	นางกรรณา พิมพ์สุวรรณ ข้าราชการรัฐสภา	ไทยรัฐ	หมิ่นประมาท	ตีพิมพ์ข่าว 15 มี.ค. 36 ระบุว่า มีเจ้าหน้าที่ รัฐสภาทำตัวเป็นนายหน้าให้บุคคลภายนอก ดำเนินการล่าลายเซ็น ส.ส. สนับสนุนจัดซื้ออุปกรณ์กำจัดยุงมีผลประโยชน์ ในฐานะนายหน้าคนกลาง เป็น	ให้ศาลดำเนินคดีจนถึงที่สุด	ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องหนังสือพิมพ์	ไทยรัฐ 27/3/40 หน้า 1

แบบที่ 1

กลุ่มบุคคล : ประชาชนทั่วไป

ปีที่เป็นคดีความ	ชื่อ-ตำแหน่ง	หนังสือพิมพ์ที่ถูกฟ้องร้อง	ฐานความผิด	ประเด็นปัญหา	วิธีการเยียวยาของผู้ตกเป็นข่าว	ผลดำเนินคดีและการสิ้นสุด	นสพ.ที่เสนอข่าว
9 พ.ค. 2537	พระยันทระ อมโรภิกขุ เจ้าสำนักป่าสุญญตาราม จ.กาญจนบุรี	มติชน	หมิ่นประมาท	เงินนับล้าน รวมทั้งทำตัวเป็นคนจัดหา หญิงสาวบำเรอกามส.ส.ชาย ซึ่ง เคยถูก สอบสวนแต่ไม่ชี้ชัดหลาย ตีพิมพ์คำเทศนาของพระพยอมกัลยาโณ วันที่ 6 ก.พ. 2537 เกี่ยวกับการเทศน์ ของพระยันทระที่รุนแรง ต่อหน้าสื่อ มวลชน พระพยอมให้ความเห็นว่าพระ ยันทระพิวส์ขาดกระจุยแล้ว เรื่องทั้งหมด นี้ต้องมีการพิสูจน์ ชาวบ้านที่โง่จะได้ ฉลาดเสียที คาบอาจซ่อนไว้ในจิ๋วก็ได้ ทำให้คนทั่วไปเข้าใจว่า พระยันทระขาด สติสัมปชัญญะ จะทำอะไรก็ขาดสติ คน โง่ที่หลงคารพนับถือพระยันทระจะได้ เลิกเคารพ	ไม่ระบุ	ระหว่างดำเนินคดี	มติชน 10/5/37 หน้า 13

1.2. กลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจงที่อาศัยกรณีศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาในเชิงกฎหมาย และเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ มีเนื้อหาและตารางปรากฏดังต่อไปนี้

กลุ่มนักการเมือง 6 กรณี

กลุ่มนักการเมือง : กรณีที่ 1 (ดูตารางแบบที่ 2 : ตารางที่ 2/1)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ มติชน ข่าวสด แนวหน้า และผู้จัดการรายวัน ตีพิมพ์ข่าวทำนองว่าผู้ตกเป็นข่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด จนหน่วยปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐอเมริกาขึ้นชื่อไว้ในบัญชีดำ อันเป็นรายชื่อบุคคลต้องห้ามเดินทางเข้าสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังถูกทางการออสเตรเลียขึ้นบัญชีดำห้ามเข้าประเทศในลักษณะเดียวกันด้วย ซึ่งขณะนั้นผู้ตกเป็นข่าวได้รับการสนับสนุนจาก 5 พรรคการเมือง เสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

หลังการเลือกตั้ง 22 มีนาคม 2535 ผู้ตกเป็นข่าวในฐานะหัวหน้าพรรคสามัคคีธรรมที่มีคะแนนเสียงมากที่สุดได้จัดแถลงข่าวเพื่อจัดตั้งรัฐบาลผสม มีสื่อมวลชนทั้งไทยและต่างประเทศนับร้อยคนเข้าฟัง ตอนท้ายของการแถลงข่าวนักข่าวประจำสิงคโปร์ ของหนังสือพิมพ์สเตรทไทมส์ ได้ถามเป็นภาษาอังกฤษว่าจริงไหมที่มีข่าวพัวพันค้ายาเสพติด ผู้ตกเป็นข่าวได้ตอบเป็นภาษาอังกฤษเช่นกันว่าไม่เกี่ยวข้อง แต่มีหลายคำตอบที่ไม่กระจ่าง หัวหน้าพรรคอื่น ๆ และนักการเมือง จึงช่วยตอบ และย้ำว่าไม่เกี่ยวข้อง

รุ่งขึ้นสำนักข่าวเอพี รายงานข่าวว่า โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกาได้แถลงต่อสื่อมวลชนว่าสหรัฐขู่ว่าจะออกวีซ่าให้แก่ผู้ตกเป็นข่าวเดือนกรกฎาคมปีที่แล้ว ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและการเข้าเมืองสหรัฐเอง ที่ให้อ่านาแก่เจ้าหน้าที่ระดับการออกวีซ่า แต่มิได้เปิดเผยถึงเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ตกเป็นข่าวว่ามีอะไรบ้าง รวมทั้งปฏิเสธที่จะกล่าวว่าเรื่องนี้จะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-อเมริกา สื่อมวลชนต่างประเทศ อาทิ หนังสือพิมพ์วอชิงตันโพสต์ วอชิงตัน ไทมส์ นิวยอร์ก ไทมส์ วอลล์สตรีทเจอร์นัล สำนักข่าวซีเอ็นเอ็น ได้ลงข่าวสอดคล้องกันหมดว่าผู้ตกเป็นข่าวซึ่งจะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมีส่วนพัวพันค้ายาเสพติด สื่อมวลชนไทยจึงได้นำเสนอข่าวโดยอ้างอิงแหล่งข่าวจากสื่อต่างประเทศ รวมถึงการรายงานข่าวต่อเนื่องโดยสัมภาษณ์แหล่งข่าวในประเทศว่าผู้ตกเป็นข่าวมีส่วนเกี่ยวข้องจริงหรือไม่

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับ :

1. แหล่งข่าวและความถูกต้อง (Accuracy)
2. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าวและบทความ
3. ความเหมาะสมในการพาดหัวข่าวและใช้ภาษาในเนื้อหาข่าว
4. ความเป็นกลาง (Objectivity)

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวจัดแถลงข่าวเพื่อชี้แจงข้อสงสัยและยืนยันความบริสุทธิ์ต่อนักข่าวทุกฉบับ รวมทั้งกล่าวโต้ตอบสหรัฐอเมริกาให้แสดงหลักฐานข้อกล่าวหาและยืนยันว่าจะจัดตั้งรัฐบาลต่อไป นอกจากนี้อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และเลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้ให้สัมภาษณ์ยืนยันว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด แต่กระนั้นยังไม่สามารถลบกระแสข้อสงสัย เพราะคนใกล้ชิดกับผู้ตกเป็นข่าวหลายคนถูกดำเนินคดีค้ายาเสพติดก่อนหน้านี้ และผู้ตกเป็นข่าวมีธุรกิจเกี่ยวกับใบอนุญาตขุดเจาะไปสู่อุตสาหกรรมพลังงานยาเสพติดดังกล่าว

เมื่อการแถลงข่าวไม่สามารถแก้ข้อสงสัยได้ ผู้ตกเป็นข่าวจึงหยุดให้สัมภาษณ์และเก็บตัวภายในบ้าน มีเพียงบุตรสาวได้ให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์แนวหน้า เกี่ยวกับการทำธุรกิจไม้ ไร่บ่มยาสูบ และฟาร์มปศุสัตว์ และให้ข้อคิดเห็นว่า การกล่าวหาของสื่อมวลชนและประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ยุติธรรมต่อวงศ์ตระกูลของเขา ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงทั้งวงศ์ตระกูล จึงร้องขอความเป็นธรรม

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : ผู้ตกเป็นข่าวยื่นฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ในประเทศ 5 ฉบับในคดีอาญาฐานหมิ่นประมาท ที่จังหวัดแพร่ แล้วจึงยื่นฟ้องคดีแพ่งฐานละเมิดโดยเรียกค่าเสียหายคดีละ 100 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 500 ล้านบาท โดยแยกฟ้องคนละสำนวนแต่ฟ้องพร้อมกัน

การสิ้นสุด : ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาว่าหนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์ข่าวสดมีความผิดจริง และศาลฎีกาพิพากษาว่าหนังสือพิมพ์แนวหน้ามีความผิดจริง ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรม

ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย :

ก. เกณฑ์การพิจารณาทางกฎหมาย

กรณีหนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์ข่าวสด (จากคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีดำที่ 96-97/2538 คดีแดงที่ 2505-2506/2538)

ศาลชั้นต้น พิพากษาจำเลยมีความผิดตามกฎหมายอาญามาตรา 328 และพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 91 จำคุกกระทงละ 4 เดือนและปรับกระทงละ 3,000 บาท จำเลยที่ 1 (ข่าวสด) ทำผิด 2 กระทง จำคุก 8 เดือน ปรับ 6,000 บาท จำเลยที่ 3 (มติชน) ทำผิด 5 กระทง จำคุก 1 ปี 8 เดือน ปรับ 15,000 บาท จำเลยที่ 1 และที่ 3 ไม่ปรากฏว่าเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนให้รอลงอาญาคนละ 2 ปี และให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาทั้งหมดในหนังสือพิมพ์แนวหน้า ไทยรัฐ มติชน ข่าวสด ติดต่อกัน 5 วัน และให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 และที่ 4 (บริษัท)

ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ข้อความรายละเอียดที่เสนอเป็นการรายงานข่าวตามข้อเท็จจริงที่มีแหล่งข่าวอ้างอิงได้จริงตามที่หนังสือพิมพ์ยื่นอุทธรณ์ (ประเด็นนี้คือขณะที่ผู้ตกเป็นข่าวแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนมีผู้สื่อข่าวต่างประเทศ

ถามว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดหรือไม่ และโฆษกกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาแถลงว่าเคยมีการปฏิเสธออกวีซ่าให้โจทก์เข้าประเทศ) ส่วนของหนังสือพิมพ์ข่าวสดพาดหัวข่าว “สหรัฐยับวีซ่าดำ” แต่เนื้อหาปรากฏว่า โฆษกกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯ แถลงเพียงว่าการปฏิเสธไม่ออกวีซ่าให้โจทก์เป็นไปตามรัฐบัญญัติ หรือกฎหมาย ว่าด้วยคนเข้าเมืองและสัญชาติ ที่ระบุว่าบุคคลต่างด้าวอาจถูกห้ามเดินทางเข้าประเทศได้ หากทราบหรือมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า เป็นหรือเคยเป็นผู้ค้าสารควบคุมอย่างผิดกฎหมาย (ยาเสพติด) และเมื่อถูกถามว่ามีหลักฐานพิสูจน์หรือเพียงแต่สงสัยว่า โจทก์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โฆษกฯ ไม่ยอมตอบและไม่แสดงความคิดเห็น แสดงว่าสหรัฐฯ ไม่ได้ขึ้นบัญชีดำไว้ดังที่ตีพิมพ์ ข้อความดังกล่าวจึงเป็นการยืนยันข่าวตามข้อเท็จจริงว่าโจทก์เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด

ส่วนหนังสือพิมพ์มติชนที่ตีพิมพ์ข้อความและเนื้อหารายละเอียดระบุว่า โจทก์มีชื่ออยู่ในบัญชีดำที่ต้องสงสัยว่าพัวพันกับการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ โดยการเปิดเผยของนายทหารระดับสูงของกองทัพบกผู้หนึ่งเกี่ยวกับ บริษัทที่ส่งสินค้าแปรรูปการเกษตรชนิดหนึ่ง ที่ส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาชุกซอนเฮโรอินนั้น โจทก์เป็นผู้ถือหุ้นคนหนึ่ง หรือระบุว่า เป็นการแถลงของร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุงเกี่ยวกับรัฐบาลสหรัฐฯ จะไม่ออก วีซ่าและไม่อนุญาตให้โจทก์เข้าประเทศ เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีรายชื่อในบัญชีดำของสหรัฐฯ มีสำนวนที่สอบสวนพาดพิงถึงพี่ชายและคนใกล้ชิดโจทก์ ที่ถูกศาลสั่งประหารชีวิต หรือระบุว่าสำนักข่าวรอยเตอร์เปิดเผยว่าประเทศออสเตรเลียขึ้นบัญชีดำโจทก์และห้ามโจทก์เข้าประเทศในลักษณะเดียวกัน ทั้งที่เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของออสเตรเลียจับตาดูพฤติกรรมของโจทก์ หลังจากนักการเมืองผู้ใกล้ชิดกับโจทก์ถูกจับกุมในข้อหาซื้อขายยาเสพติดครอบครองในออสเตรเลีย และถูกตัดสินว่ามีความผิดฐานค้ายาเสพติด

จำเลยที่ 1 (ข่าวสด) และจำเลยที่ 3 (มติชน) ไม่มีพยานหลักฐานใดยืนยันหรือสนับสนุนให้ได้ความว่า แหล่งข่าวที่อ้างถึงถึงที่ระบุไว้ได้ให้ข่าวหรือข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้จริง จึงเป็นการอ้างถึงแหล่งข่าวที่เลื่อนลอย และตามหนังสือเดินทางของโจทก์มีวีซ่าของประเทศออสเตรเลียอนุญาตให้เดินทางเข้าประเทศได้ ดังนั้น ข้อความหรือเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏข้างต้นจึงเป็นการยืนยันข่าวตามข้อเท็จจริงหรือเป็นความคิดเห็น มิใช่รายงานข่าวไปตามวิถีทางและกระแสของข่าวดังที่ต่อสู้ไว้ แต่อย่างไร การกระทำของจำเลยทั้งที่ 1 และที่ 3 จึงเป็นการหมิ่นประมาทโจทก์ มิใช่การติชมด้วยความเป็นธรรม อันเป็นวิสัยประชาชนย่อมกระทำ และไม่ได้เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือข้อความโดยสุจริต จำเลยที่ 1 และที่ 3 มีความผิดตามฟ้องและต้องรับโทษ เพราะพิสูจน์ไม่ได้ว่าข้อความนั้นเป็นจริง

นอกจากนี้ ศาลชั้นต้นพิพากษาหนังสือพิมพ์ข่าวสดทำผิด 2 กระทง แต่ศาลอุทธรณ์พิจารณาใหม่ เห็นว่าการลงข่าวในวันที่ 27 มีนาคม 2535 แม้จะมีข้อความและเนื้อหาคนละส่วนคนละหน้า แต่เป็นเรื่องกล่าวถึงโจทก์ในเรื่องเดียวกัน จึงถือเป็นความผิดกรรมเดียว (1 กระทง) และวันที่ 28 มีนาคม 2535 ข่าวสดได้ลงการแถลงปฏิเสธของโจทก์ว่า ไม่มีส่วนรู้เห็นหรือเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด รวมทั้งการปกป้องศักดิ์ศรีของประชาชนชาวไทยและประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นการบรรเทาความเสียหายสมควรลดภาระการโฆษณาคำพิพากษา ส่วนจำเลยที่ 3 เห็นว่า ขณะเกิดเหตุโจทก์อยู่ในสถานะที่มีโอกาสจะเป็นผู้นำประเทศ ย่อมเป็นบุคคลสาธารณะที่ประชาชนทั่วไปสนใจและให้ความสำคัญ การเสนอข่าวจึงมีทั้งส่วนที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริง และส่วนที่ยืนยันข้อเท็จจริงระคนปนกันอยู่ สมควรลดภาระการโฆษณาคำพิพากษาเป็นลำดับกัน

พิพากษาแก้ว่า จำเลยที่ 1 ผิดกระทงเดียว ให้จำเลยที่ 1 และที่ 3 โฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์

รายวัน 1/2 ของหน้าหนังสือพิมพ์ในข่าวสด 3 วันติดต่อกัน และจำนวนที่ 3 ลงโฆษณาคำพิพากษาในมติชนและไทยรัฐฉบับละ 5 วันติดกัน นอกนั้น เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

กรณีหนังสือพิมพ์แนวหน้า (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6799/2538)

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยที่ 1 (บรรณาธิการ) มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 328 พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 48 วรรค 2 เป็นความผิด 5 กระทง จำคุกกระทงละ 4 เดือน ปรับกระทงละ 3,000 บาท รวมจำคุก 1 ปี 8 เดือน ปรับ 15,000 บาท โทษจำคุกรอไว้ 2 ปี และให้โฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์แนวหน้า ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ด้วยเนื้อที่ 1/2 ของหน้าหนังสือพิมพ์ 5 วัน ติดต่อกันโดยจำเลยที่ 1 ชำระค่าโฆษณา ยกฟ้องจำเลยที่ 2 (บริษัท)

ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ด้วย หลังจากที่ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ด้วย

ศาลฎีกาพิพากษาว่าข้อความดังกล่าว เป็นข้อความที่มีลักษณะเป็นการยืนยันข้อเท็จจริง ได้ความว่าโจทก์พัวพันเกี่ยวข้องกับการค้าเฮโรอีน และโจทก์ยังถูกสถานทูตสหรัฐอเมริกาปฏิเสธที่จะอนุญาตให้เดินทางเข้าประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งโจทก์เป็นบุคคลต้องห้ามเข้าประเทศออสเตรเลียอีกด้วย ทั้งกล่าวว่าโจทก์เคยต้องโทษจำคุก 2 ปี และศาลรอลงอาญาไว้ก็ไม่ตรงกับความจริง จำเลยมิได้นำสืบพิสูจน์ความจริงว่า โจทก์มีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติด และเคยต้องโทษจำคุก 2 ปี ฐานทำร้ายร่างกายและศาลรอลงอาญาไว้จริง ข้อความดังกล่าวมิใช่เป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็นเพื่อความปลอดภัย มิใช่ตีพิมพ์โจทก์ด้วยความเป็นธรรมที่ประชาชนทั่วไปพึงกระทำ และมีใช้การแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรมเรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาลหรือการประชุม (ตามมาตรา 329) จึงมีความผิดฐานหมิ่นประมาทโจทก์ ศาลฎีกาพิพากษาให้จำคุกจำเลยที่ 1 รวม 20 เดือน นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาชั้นต้น

ข. เกณฑ์การพิจารณาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

การวิเคราะห์ คำวินิจฉัยของศาลในเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ทั้งส่วนของหนังสือพิมพ์มติชน ข่าวสด และแนวหน้า โดยนักกฎหมาย 2 ท่าน มีรายละเอียดดังนี้

มนตรี รุปรุวรรณ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สสร.) และอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวว่า การตัดสินของศาลกรณีนี้ต้องเคารพการตัดสิน ศาลพิจารณาจากกฎหมายเป็นหลัก และพิจารณาจากข้อเท็จจริง กรณีนี้หนังสือพิมพ์เสนอข่าวในลักษณะเข้าไปพิพากษาผู้ตกเป็นข่าว โดยเอาเหตุผลการที่ต่างประเทศไม่ให้วีซ่า จากการสงสัยว่ามีส่วนเกี่ยวข้องเท่านั้นมาสนับสนุน การไม่ให้วีซ่า เป็นกฎข้อบังคับของระเบียบราชการไม่ใช่เป็นเครื่องตัดสิน ถือว่าเป็นการกล่าวหา เพราะยังไม่เห็นว่าผู้ตกเป็นข่าวกระทำอย่างชัดแจ้ง ต่างกับกรณีของผู้ที่ถูกตำรวจจับว่ากระทำชัดเจน การเสนอข่าวลักษณะนี้ทำให้บุคคลที่ตกเป็นข่าวเสื่อมเสียชื่อเสียง รวมทั้งครอบครัว และบุคคลใกล้ชิด ต่างประเทศข้อบังคับทางกฎหมายจะมีบทลงโทษตัดสินที่หนักในทางอาญา และปรับเป็นเงินแพงมาก ทำให้สื่อมวลชนต้องระมัดระวัง แต่ประเทศไทยบทลงโทษเล็กน้อยเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ทำให้หนังสือพิมพ์กล้าเสนอข่าวก่อน ทั้งที่ไม่มีมูลความจริง (สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541.)

จรัส เ็งงวิทยา คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมวารสารศาสตร์โดยตรง การพัวพันค้ายาเสพติดเป็นเรื่องร้ายแรงที่สังคมไม่ยอมรับ และเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย

ผู้ตกเป็นข่าวเป็นบุคคลสาธารณะก็จริง แต่หนังสือพิมพ์ต้องคำนึงถึงการไปกระทบสิทธิของเขาด้วย อีกประการคือต้องคำนึงว่าใครได้ประโยชน์เสียประโยชน์จากการเสนอข่าวนี้ อันเนื่องมาจากความเป็นนักการเมืองของเขาด้วย การเสนอข่าวโดยไม่ตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ถูกต้องก่อน เท่ากับหนังสือพิมพ์พิพากษาผู้ตกเป็นข่าวล่วงหน้า การนำเสนอเป็นระยะยาวติดต่อกันหลายวัน ทำให้ผู้อ่านเชื่อ เพราะผู้อ่านมีความเชื่อถือในความเป็นสื่อมวลชน (สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541.)

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์ข่าวสด ให้เหตุผลว่า ไม่มีเจตนาใส่ความหมิ่นประมาท ข้อความในข่าวสดและมติชนที่กล่าวพาดพิงถึงผู้ตกเป็นข่าว เป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาจากแหล่งข่าวต่าง ๆ ที่ระบุชัดเจนทั้งในและต่างประเทศ เป็นการรายงานข่าวไปตามวิถีทางและกระแสของข่าว และขณะนั้นโจทก์กำลังจะได้รับการสนับสนุนให้เป็นนายกรัฐมนตรี อยู่ในความสนใจของประชาชน ควรที่จะเสนอข่าวให้ประชาชนทราบทั้ง 2 ด้าน

เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ โจทก์เป็นบุคคลสาธารณะกำลังจะได้รับการสนับสนุนให้เป็นนายกรัฐมนตรี อยู่ในความสนใจของประชาชนทั้งในและต่างประเทศ หนังสือพิมพ์จึงต้องหาความจริงที่แท้จริงมานำเสนอต่อประชาชน (จากคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีดำที่ 96-97/2538 คดีแดงที่ 2505-2506/2538)

นอกจากนี้ **สุชาติ ศรีสุวรรณ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์มติชน** ให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า กรณีนี้ผู้ตกเป็นข่าวเป็นนักการเมือง เป็นบุคคลสาธารณะ ที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตรวจสอบ เพราะกำลังจะไปมีบทบาทเข้าไปกุมอำนาจรัฐ พฤติกรรมของผู้ตกเป็นข่าวทั้งด้านดีและไม่ดีจะกระทบต่อประเทศชาติ เมื่อเป้าหมายของมติชนคือเป็นผู้ดูแลสังคม ต้องทำให้คนเชื่อถือศรัทธาหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์จะอยู่ได้หรือไม่ก็คือตรงนี้ จำเป็นต้องตรวจสอบเมื่อกรณีนี้ผู้ตกเป็นข่าวเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องอย่างนี้ แม้ว่าจะต้องถูกฟ้องร้องก็ต้องเสี่ยงทำ แต่หนังสือพิมพ์ก็ต้องให้ออกาสผู้ตกเป็นข่าว เพราะผู้ตกเป็นข่าวมีสิทธิที่จะแก้ไขภาพลักษณ์ของตนเอง

สรุปว่าหนังสือพิมพ์ใช้หลัก 3 ประการตัดสินใจนำเสนอข่าว คือ ความเป็นบุคคลสาธารณะ บทบาทของผู้ตกเป็นข่าวเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ และนโยบายผู้ดูแลสังคมของหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ยังมีการคำนึงถึงข้อกฎหมายทุกครั้งที่ทำข่าว เพราะหนังสือพิมพ์มีหน้าที่นำเสนอข่าว (สัมภาษณ์, 12 มีนาคม 2541.)

ส่วนหนังสือพิมพ์ข่าวสด **สุวิรงค์ เอื้อปฏิภาณ บรรณาธิการข่าว** ให้เหตุผลว่า กรณีนี้สำนักข่าวเอพีได้รายงานข่าวโฆษกกระทรวงการต่างประเทศแถลงเรื่องยกเลิกวีซ่าของผู้ตกเป็นข่าว เนื่องจากข้อกฎหมาย หากทราบหรือมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า เป็นหรือเคยเป็นผู้ค้าสารควบคุมอย่างผิดกฎหมาย สำนักข่าวต่างประเทศเสนอข่าวที่เชื่อถือได้ ประกอบกับจังหวะที่ผู้ตกเป็นข่าวกำลังจะขึ้นสู่ตำแหน่งผู้บริหารประเทศ จึงเสี่ยงไม่ได้ที่จะนำเสนอ แต่ขณะเดียวกันเพื่อความ เป็นธรรม ในฉบับเดียวกันก็สัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวประกอบด้วย หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวนี้ทั้ง 2 ด้าน เพียงแต่ประเด็นที่แหลมคมอยู่ที่การพาดพิงข่าว เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ปกติของข่าว และมีคุณค่าข่าว หนังสือพิมพ์ต้องรู้เบื้องหลังของข่าว (background) รู้เบื้องหลังของผู้ตกเป็นข่าว นักการเมืองใครก็ตามที่ตกเป็นข่าวเช่นนี้ หนังสือพิมพ์ย่อมต้องนำเสนอ เพียงแต่ออกไปแล้วกระแสสังคมอาจจะแตกต่างกัน สังคมคือผู้อ่านเป็นคนตัดสิน (สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์แนวหน้า ไม่ปรากฏว่าอธิบายการนำเสนอข่าวนี้เชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ในหน้า

หนังสือพิมพ์ จึงจะต้องอาศัยคำสัมภาษณ์เชิงลึกของบรรณาธิการข่าว

วันชัย วงศ์มีชัย บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์แนวหน้า กล่าวว่า การนำเสนอข่าวกรณีนี้เป็นความรู้สึกร่วมของนักหนังสือพิมพ์เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นกรณีนี้ ย่อมต้องตรวจสอบให้ถึงที่สุด เป็นนโยบายไปโดยอัตโนมัติ และส่วนหนึ่งทำไปตามกระแสข่าวที่เกิดขึ้น หนังสือพิมพ์มีการประชุมข่าวบ้างแต่ไม่ได้กำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนลงไป เป็นหน้าที่โดยอัตโนมัติ กรณีนี้ผู้ตกเป็นข่าวมีความเกี่ยวข้องกับประเทศชาติ เป็นผู้ที่กำลังจะก้าวขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ขึ้นมาบริหารประเทศ จึงต้องตรวจสอบทุกแง่มุมว่าข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร และถ้าหากผู้ตกเป็นข่าวไม่สามารถทำให้ตนเองกระจ่างชัดเจน ย่อมเป็นเรื่องลำบากในการยอมรับให้เป็นนายกรัฐมนตรี และการยอมรับก็ไม่ใช่หนังสือพิมพ์ แต่เป็นเรื่องของสังคม หนังสือพิมพ์คำนึงถึงหน้าที่ของสื่อเป็นสิ่งสำคัญ

นอกจากนี้ ส่วนหนึ่งเป็นข่าวที่ไม่ได้เสาะแสวงหาโดยสื่อไทย แหล่งข่าวที่ได้เริ่มแรกมาจากสื่อต่างประเทศเป็นจำนวนมาก เช่น เอพี รอยเตอร์ ฯลฯ มาตรฐานของสำนักข่าวหรือสื่อต่างประเทศมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับว่าข่าวสารเชื่อถือได้ และคนที่ยืนยันข้อมูลจุดแรก คือ โฆษกกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา เป็นแหล่งข่าวที่มีตัวตนยืนยันได้จริง เมื่อพิจารณาแล้วถึงความถูกต้องในระดับหนึ่ง จึงนำมาอ้างอิงเป็นแหล่งข่าว (สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2541.)

นอกจากนี้อายุษ ประทีป ณ ถลาง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ อดีตหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์แนวหน้า ให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า ช่วงนั้นเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อทางการเมืองว่าใครจะเป็นนายกรัฐมนตรี หนังสือพิมพ์ต้องทำหน้าที่ตรวจสอบสังคม ไม่ได้กลัวหา แต่เป็นข่าวอยู่ต่างประเทศ มีการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องนี้จริง มีรายงานข่าวจากเอพีและรอยเตอร์ที่รายงานจากแหล่งข่าวต่างประเทศ ปัญหาว่าไม่มีหลักฐานว่าผู้ตกเป็นข่าวพัวพันจริง การพาดหัวข่าวและเนื้อหาเป็นประเด็นหลักที่ฟ้องร้อง แต่ข่าวนี้มีประโยชน์มากโดยเฉพาะในเชิงประวัติศาสตร์ เพราะหากผู้ตกเป็นข่าวได้เป็นนายกรัฐมนตรีจริง อะไรจะเกิดขึ้น (สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ไม่ปรากฏว่าอธิบายการนำเสนอข่าวนี้เชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์เช่นกัน จึงจะต้องอาศัยคำสัมภาษณ์เชิงลึกของบรรณาธิการข่าว ดังนี้

ไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์รายวัน เส้นเลือดใหญ่หรือลมหายใจคือ การเสนอข่าวที่คิดว่าเป็นที่สนใจของคนทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นข่าวการเมือง เศรษฐกิจ กีฬา ศิลปะบันเทิง นโยบายในการเสนอข่าวของกรณีนี้จึงไม่มีนโยบายเฉพาะกิจ เป็นเรื่องที่เราเริ่มจากผู้ตกเป็นข่าวไปตอบคำถามของนักข่าวสิงคโปร์ หนังสือพิมพ์สตรีทไทย แล้วเข้าใจว่าไม่ถนัดภาษาอังกฤษ เมื่อตอบออกมาแล้วแปลความไม่ตรงกัน นักข่าวไทยจึงต้องมาติดตามข่าว และขณะนั้นผู้ตกเป็นข่าวกำลังเป็นตัวแทนในการขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แล้วว่าที่นายกษมีเรื่องเกี่ยวพันเช่นนี้ ทุกฉบับจึงต้องลงข่าว อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ตกเป็นข่าวถูกกล่าวหา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอข่าวทั้ง 2 ด้าน ได้สอบถามทั้งผู้ตกเป็นข่าว ถามปปส. (สำนักงานคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติด) ถามฝ่ายค้าน ถามฝ่ายรัฐบาล ทุก ๆ ฝ่าย เพื่อให้มีความหลากหลาย โดยคำนึงถึงความเป็นกลาง ส่วนความถูกต้องจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความเป็นกลาง (สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ไม่ปรากฏว่าอธิบายการนำเสนอข่าวนี้ เชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์เช่นกัน จึงต้องอาศัยคำสัมภาษณ์เชิงลึกของบรรณาธิการข่าว ดังนี้

สุวัฒน์ ทองธนากุล บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า นโยบายการเสนอข่าวต้องสะท้อนปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ปรากฏการณ์ที่เกิดก็อาจจะเกิดจากแหล่งข่าวที่ไหลเข้ามา สิ่งที่เป็นเอกสารเป็นบุคคล เป็นเหตุการณ์ จาก 3 ส่วนนี้ แง่ของการพิจารณา หัวหน้าข่าวจะพิจารณาว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นมีคุณค่าเชิงข่าวแค่ไหน (News value) เป็นเรื่องสนองความอยากรู้อยากเห็น เป็นเรื่องที่น่าติดตาม มีผลกระทบ หรือเปิดเผยสิ่งที่ไม่เคยเปิดเผยมาก่อน ข้อมูลที่ได้มาเรียกว่า วัตถุประสงค์ทางการข่าว หนังสือพิมพ์ต้องกรองในประเด็นเหล่านั้นว่าพัฒนาการได้หรือไม่ พัฒนาการเหล่านั้นอาจจะต้องสืบค้นเพิ่ม ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คำตอบต่อสมมติฐานเชิงข่าว โดยเฉพาะข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน

จากแหล่งข่าว 3 แหล่งนั้น หนังสือพิมพ์ต้องตามต่อ กรณีนี้ แหล่งข่าวที่ได้มาเป็นสำนักข่าวต่างประเทศ สื่อก็รายงาน ข่าวนั้นมาพาดพิงถึงประเทศไทย และบุคคลสำคัญในประเทศไทย ซึ่งเป็นข้อมูลที่คนอยากรู้ สังคมอยากรู้ แล้วยิ่งนักการเมืองเป็นบุคคลสาธารณะ ก็เป็นสิทธิที่คนจะรับรู้ ว่าคนที่จะเข้ามาบริหารประเทศ ทำหน้าที่แทนในการบริหารประเทศ มีอะไรไปเกี่ยวข้องบ้าง เมื่อมองเปรียบเทียบกับข่าวอื่นทั้งในเชิงคุณค่าความเป็นข่าว และน้ำหนักของข่าวมีผลต่อสังคม ข่าวนี้มีคุณค่าความเป็นข่าว มีประโยชน์ต่อสาธารณะ และอยู่ในกระแสของสาธารณชนขณะนั้น จึงเป็นเหตุผลที่นำเสนอข่าวนี้ หนังสือพิมพ์คำนึงถึงความถูกต้อง และความ เป็นธรรมที่ผู้ตกเป็นข่าวจะได้รับ แม้ว่าช่วงนั้นจะมีความรีบเร่งเนื่องจากหนังสือพิมพ์เป็นรายวัน เมื่อแปลข่าวต่างประเทศจะรีบลง ขณะเดียวกันก็ไปสัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวและยังลงแถลงข่าวของเขาด้วย (สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2541.)

กลุ่มนักการเมือง : กรณีที่ 1

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย		หนังสือพิมพ์วินิจฉัย
		เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
มติชน ข่าวสด แนวหน้า ไทยรัฐ ผู้จัดการ- รายวัน	1. แหล่งข่าวและความถูกต้อง 2. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว 3. ความเหมาะสมของการใช้ภาษา ในการพาดหัวข่าวและในเนื้อหา 4. ความเป็นกลาง	1. จัดแถลงข่าวชี้แจง ข้อสงสัย และยืนยัน ความบริสุทธิ์ต่อสื่อ มวลชนทุกแขนง 2. ให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง แถลงข่าวยืนยันซ้ำ หนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ 3. หยุดให้สัมภาษณ์เมื่อ ไม่สามารถลบกระแส ข้อสงสัยได้	บุตรสาวได้ให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์ และขอร้องสื่อมวลชน และสหรัฐอเมริกา ให้ ความเป็นธรรมในการ กล่าวหาดังกล่าวต่อมา ผู้ตกเป็นข่าวได้ยื่นฟ้อง หนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ ในคดีหมิ่นประมาททาง อาญา แล้วจึงฟ้องคดี ละเมิดทางแพ่งคดีละ 100 ล้านโดยแยกฟ้อง คนละสำนวน	กรณีหนังสือพิมพ์ มติชนและข่าวสด ศาลชั้นต้นและศาล อุทธรณ์พิพากษาว่ามี ความผิดจริง กรณีหนังสือพิมพ์แนว หน้า ศาลฎีกา พิพาก ษาว่ามีความผิดจริง กรณีของหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐและผู้จัดการ รายวันยังอยู่ระหว่าง ดำเนินคดี	กรณีหนังสือพิมพ์มติชนและ ข่าวสด : ศาลชั้นต้นพิพากษาอาศัย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และ 328 และ พรบ.การพิมพ์.ศ.2484 ศาลอุทธรณ์พิพากษาอาศัย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 328 และ329 กรณีหนังสือพิมพ์แนวหน้า: ศาลชั้นต้นพิจารณาจากประ มวลกฎหมายอาญามาตรา 328และพรบ.การพิมพ์2484 ศาลอุทธรณ์พิพากษายก ฟ้อง โดยอาศัยประมวลกฎ หมายอาญา ศาลฎีกาพิจารณาจากประ มวลกฎหมายอาญา328 329 และพรบ.การพิมพ์ 2484	กรณีข่าวสด มติชน และ แนวหน้า รศ.ดร.มนตรี รูปสุวรรณ วิเคราะห์โดยอาศัยกรอบ การไว้สร้างควมไว้วางใจ ของสาธารณชน รศ.จรัล เล็งวิทยา วิเคราะห์ โดยอาศัยกรอบการสนอง สิทธิการรับรู้ข่าวสาร และ กรอบการสร้างควมไว้วาง ใจของสาธารณชน และ กรอบการเคารพสิทธิส่วน บุคคล	1.มติชน อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ การสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน และการเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น 2.ข่าวสด อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ การสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชนและการเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น 3.แนวหน้า อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ และการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน และการเคารพสิทธิส่วนบุคคล 4.ไทยรัฐ อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ การสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน และการเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น 5.ผู้จัดการรายวัน อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ และการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน และการเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น

กลุ่มนักการเมือง : กรณีที่ 2 (คู่มือแบบที่ 2 : ตารางที่ 2/2)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์มติชนตีพิมพ์บทความในคอลัมน์ “มาดเจลา” เขียนถึงผู้ตกเป็นข่าวพาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ในพรรคเดียวกัน 18 คนไปเที่ยวฮ่องกงระหว่างการประชุมกรรมการบริหารพรรค เพื่อเลือกหัวหน้าพรรคคนใหม่ และรอการประชุมสภาสมัยสามัญที่ 2 โดยกล่าวว่างานนี้มีสปอนเซอร์อัดฉีดไม่ต่ำกว่า 4 แสนบาท ขากลับจากฮ่องกงโดยสารเครื่องบินของการบินไทย แล้วใช้ห้องวี.ไอ.พี.บนเครื่องบินขับ สส.ทั้งคราบนักการเมืองผู้ทรงเกียรติเปลี่ยนเป็นวัยรุ่นเต็มที นอกจากนี้ยังใช้เงินซื้อของปลอดภาษีที่พนักงานแอร์โฮสเตสและสจ๊วตนำมาขายบนเครื่อง ตอนท้ายของบทความสรุปว่า อีกไม่นานคำว่าหัวหน้าพรรคก็ไม่ต้องมี “ว่าที่” นำหน้าแล้ว

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอบทความหรือข่าว
2. ความถูกต้อง (Accuracy)
3. สิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy)

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวแต่งงานย้ายถิ่นพำนักต่อศาล โดยไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในคดีอาญารฐานหมิ่นประมาท ซึ่งคดีนี้เป็นคดีที่ 3 ในรอบปีที่ผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์เดียวกันนี้ โดยที่ผู้ตกเป็นข่าวมิได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : ระหว่างดำเนินคดี เมื่อหนังสือพิมพ์มติชนได้รับหมายฟ้องจากศาล จึงได้ลงหมายฟ้องดังกล่าวในหน้า 1 เป็นลักษณะชี้แจงที่ไม่เป็นทางการนัก เนื่องจากคำฟ้องของผู้ตกเป็นข่าว ฟ้องจำเลยที่ 1 เป็นนายเจริญ พงษ์จีน คอลัมนิสต์ของมติชนที่ใช้นามปากกาว่า “มาดเจลา” แต่เนื่องจากเป็นความเข้าใจผิดของโจทก์ เพราะ “มาดเจลา” เป็นชื่อคอลัมน์ ส่วนคอลัมนิสต์หรือคนเขียนจะผลัดกันเขียนหลายคน ในเรื่องการเมืองหรือนักการเมืองด้วยลีลาการเขียนที่สนุกสนาน นอกจากนี้คอลัมน์มาดเจลาก็ได้เขียนหยอกล้อผู้ตกเป็นข่าว ในเรื่องพรรคการเมืองและการฟ้องร้องครั้งนี้ อีก 2 วันติดต่อกัน

การสิ้นสุด : ศาลพิพากษายกฟ้องหนังสือพิมพ์

ศาลวินิจฉัยหรือนักกฎหมายวินิจฉัย :

ก. เกณฑ์การพิจารณาทางกฎหมาย

(จากข่าวมติชน 25 พฤษภาคม 2536, หน้า 1-28.) ศาลเห็นว่าที่โจทก์อ้างตัวเป็นพยานระบุว่าจำเลยกล่าวหมิ่นประมาท ... โจทก์ระบุว่าข้อความดังกล่าวจำเลยมีเจตนาหมิ่นประมาทใส่ความ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันทีว่า โจทก์นำสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สังกัดพรรคชาติไทย 18 คนไปเที่ยวฮ่องกง ได้ใช้เงินเลี้ยงดูแก่บรรดา ส.ส.ดังกล่าว เป็นจำนวนถึง 4 แสนบาท โดยหวังให้ ส.ส.เหล่านั้นช่วยเหลือสนับสนุนโจทก์เพื่อให้ได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคชาติไทยคนใหม่ และยังคงกล่าวหาว่าโจทก์ใช้อำนาจและบารมีบนเครื่องบินของการบินไทยด้วยการปรุแต่งห้องวี.ไอ.พี.ให้กลายเป็นผ้า คือสถานบริการเหล่า เบียร์ฯ แก๊สส.ทั้ง 18 คน ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นเท็จทั้งสิ้น

ความจริงคือวันดังกล่าวโจทก์ไม่ได้เดินทางไปพร้อม ส.ส. แต่พาครอบครัว 4 คนไปเที่ยวฮ่องกง ไม่ได้พา ส.ส. 18 ชีวิตไปจัดเลี้ยงตามที่จำเลยระบุ ข้อความดังกล่าวทำให้ประชาชนเข้าใจผิดว่า โจทก์เป็น ส.ส. แต่กลับใช้ชีวิตเพลย์บอย ไม่สมควรเป็น ส.ส. ทำให้ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง

ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า (จากข่าวมติชน 20 กรกฎาคม 2537, หน้า 1-15.) ข้อความดังกล่าว เป็นการเขียนขึ้นเพื่อล้อเล่น หยอกล้อทางการเมืองไม่ใช่เรื่องจริงจัง การที่จะเนรมิตเครื่องบินให้เป็นผ้า อ่านดูแล้วเข้าใจได้ว่าเป็นเรื่องล้อเล่นมากกว่า ทั้งนี้ศาลพิเคราะห์จากความรู้สึกของวิญญาณชน ใช้ความรู้สึกของโจทก์มาเป็นบรรทัดฐานไม่ได้ ดังนั้นจึงพิพากษายกฟ้อง

ข. เกณฑ์การพิจารณาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

การวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลนเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ทั้งส่วนของหนังสือพิมพ์มติชน ข่าวสด และแนวหน้า โดยนักกฎหมาย 2 ท่าน มีรายละเอียดดังนี้

อิทธิพร แก้วทิพย์ อัยการประจำกรม สำนักงานคดียุติการสูงสุด ให้ความคิดเห็นว่า จากคำพิพากษาของศาล ข้อความดังกล่าวผู้อ่านแล้ว มีความรู้สึกเป็นข้อเท็จจริง ไม่ได้ทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเสื่อมเสียศักดิ์ศรี เพียงแต่รายงานไปตามข้อเท็จจริง และเป็นข้อความที่ไม่ได้ทำให้สังคมส่วนรวมเสียหายหรือเกิดผลกระทบแต่อย่างใด โดยพิเคราะห์จากความรู้สึกของวิญญาณชนโดยทั่วไป ไม่ใช่ความรู้สึกของผู้ตกเป็นข่าว (สัมภาษณ์, 13 มีนาคม 2541.)

จรัล เล็งวิทยา คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวว่า กรณีนี้ต้องแยกเป็น 2 ส่วน ถ้า ข้อเท็จจริงเป็นจริง ก็นำเสนอได้เพราะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน จะได้ทราบว่าผู้แทนราษฎรมีการปฏิบัติตนอย่างไร แต่หากไม่จริงเท่ากับเป็นการหมิ่นประมาทผู้ตกเป็นข่าว ไม่ใช่แค่การหยอกล้อเท่านั้น เพราะทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเกิดความเสียหายชื่อเสียง (สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541.)

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

กรณีนี้ ไม่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์อธิบายการนำเสนอข่าวเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องวิเคราะห์จากคำสัมภาษณ์ของบรรณาธิการข่าว ดังนี้

สุชาติ ศรีสุวรรณ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์มติชน กล่าวว่า คอลัมน์นี้เป็นการตามติดกระแสของการเมือง มีคอลัมน์istsหลายคนผลัดกันเขียนหรือรายงานข่าว โดยจะต้องคุยกับ คอลัมน์istsว่า การรายงานข่าวหรือเขียนข้อความจะต้องไม่ให้เกิดผลกระทบจนเกิดการฟ้องร้อง ทุกคนจะคำนึงถึงกฎหมายเป็นหลัก

กรณีนี้ผู้ตกเป็นข่าวเป็นนักการเมือง เป็นบุคคลสาธารณะที่เข้ามากุมกลไกอำนาจรัฐ การที่เขาพาสส. 18 คนไปเที่ยวยอมเป็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่หวังผล คอลัมน์นี้ก็รายงานข้อเท็จจริงไปตามแหล่งข่าวที่ได้มา การทำงานด้านการเมืองของผู้ตกเป็นข่าวมีการเคลื่อนไหวอย่างไร ย่อมต้องนำเสนอ เพราะการเคลื่อนไหวของนักการเมืองยอมเป็นที่สนใจของประชาชน หนังสือพิมพ์ไม่มีเจตนาถล่มถ้าง เพราะทำตามหน้าที่ที่ได้ข่าวมาเช่นนั้นจริง (สัมภาษณ์, 12 มีนาคม 2541.)

กลุ่มนักการเมือง : กรณีที่ 2

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย		หนังสือพิมพ์วินิจฉัย
		เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
มติชน	1. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว 2. ความถูกต้อง 3. สิทธิส่วนบุคคล	ผู้ตกเป็นข่าวแต่ง ทนายยื่นฟ้องร้องต่อ ศาล โดยไม่ผ่านเจ้า หน้าที่ของรัฐในคดี อาญา ฐานหมิ่นประ มาท และผู้ตกเป็น ข่าวมิได้ให้สัมภาษณ์ หรือแถลงข่าวแต่ อย่างไม่	หนังสือพิมพ์นำเสนอ การฟ้องร้องในหน้า หนังสือพิมพ์ แต่ไม่ ปรากฏกระบวนการโต้ ตอบของผู้ตกเป็นข่าว	ศาลพิพากษายกฟ้อง หนังสือพิมพ์	ศาลพิจารณาอาศัยประมวล กฎหมายอาญามาตรา326 และ328	นายอิทธิพร แก้วทิพย์ วิเคราะห์โดยอาศัยกรอบ การสร้างความไว้วางใจ ของสาธารณชน รศ.จรัล เล็งวิทยา วิเคราะห์โดยอาศัยกรอบ การสนองสิทธิการรับรู้ ข่าวสาร และการเคารพ สิทธิส่วนบุคคล	มติชน อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และกรอบ การสร้างความไว้วางใจของสาธารณชน

กลุ่มนักการเมือง : กรณีที่ 3 (คู่มือแบบที่ 2 : ตารางที่ 2/3)

ประเด็นปัญหา : คอลัมนิสต์ “ไต้ฝุ่น” ในคอลัมน์ บุคคลในข่าว ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เขียนแสดงความคิดเห็นพาดพิงถึงนายกรัฐมนตรีต่อกรณีการสลายกลุ่มชาวนา ซึ่งชุมนุมเพื่อประท้วงต่อรัฐบาลเนื่องจากราคาข้าวตกต่ำ ที่จังหวัดกำแพงเพชร จนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 1 ราย โดยตีพิมพ์ วันที่ 11 พฤษภาคม 2536 ใจความว่า “วันนี้ไต้ฝุ่นเห็นธาตุแท้ของนายกษ ไม่แตกต่างจากนายกษ เผด็จการทางทหาร ไม่เห็นความเดือดร้อนของประชาชนอยู่ในสายตา หวงเก้าอี้และตำแหน่ง เป็นผู้เปิดไฟเขียวให้กำจัดมือบขานาที่ชุมนุมประท้วง ที่ จ.กำแพงเพชร ดวงตาพร่ามัวด้วยอำนาจเหมือนกับอดีตนายกษทหาร...” โดยมีหนังสือพิมพ์ทุกฉบับนำเสนอข่าวเรื่องการชุมนุมครั้งนี้บนหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์

สรุปประเด็นปัญหาจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว
2. ความถูกต้อง (Accuracy)
3. ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวแต่งงานายดำเนินคดีเองเพื่อยื่นคำฟ้องร้องต่อศาลคดีอาญา ฐานหมิ่นประมาท

โดยมิได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : หลังจากที่มิเชื่อว่าผู้ตกเป็นข่าวซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขณะนั้น ฟ้องร้องคอลัมนิสต์ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับลงข่าวนี้พร้อมๆ กัน โดยผู้ตกเป็นขาวยังไม่ให้สัมภาษณ์ใดๆ เพียงแต่ กล่าวว่าเป็นไปถกถามหาความแทน หนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับให้ความสนใจติดตามความคืบหน้าในการดำเนินคดีตลอดเวลา

ความต่อเนื่องจากนั้น คณะกรรมการพิทักษ์นักหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีสำนักงานอยู่ที่นิวยอร์ก โดยนายแอนดรู โรบินสัน คณะกรรมการฝ่ายเอเชีย ส่งหนังสือจากสหรัฐอเมริกา ขอข้อมูลดีจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (คณะกรรมการดังกล่าวไม่ได้เป็นองค์กรตั้งเพื่อการค้าแสวงหากำไร) เพื่อทำหน้าที่พิทักษ์เสรีภาพของนักหนังสือพิมพ์ทั่วโลก ดีพิมพ์เรื่องราวที่มีการกดขี่เสรีภาพหนังสือพิมพ์ แล้วส่งให้โครงข่ายเชื่อมโยงกับองค์กรหนังสือพิมพ์ต่างๆ ทั่วโลก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอในเรื่องนี้และประเด็นเสรีภาพของสื่อมวลชน ทำให้หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ นำเสนอประเด็นนี้ด้วย

หลังมีการไต่สวนข้อมูลแล้ว ผู้ตกเป็นข่าวให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนว่า “ตนไม่ใช่ นายกษ คนแรกที่ฟ้องร้องสื่อมวลชน นายกรัฐมนตรีต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นนางมาร์กาเรต แทตเชอร์ หรือนายจอห์น เมเจอร์ อดีตนายกรัฐมนตรีอังกฤษ ล้วนฟ้องร้องทั้งสิ้น” และเกี่ยวกับการถูกมองว่าไม่ให้เสรีภาพแก่สื่อมวลชน ผู้ตกเป็นข่าวกล่าวว่า “ให้เสรีภาพในการโกหกหรือ” (ข่าวจากสยามโพสต์ 10 กรกฎาคม 2536.) นอกจากนี้ยังกล่าวต่อว่า ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นที่น่าสนใจและวิพากษ์วิจารณ์ของสื่อมวลชน ซึ่งมีหน้าที่ในการเสนอข่าวให้ประชาชน แต่ต้องเป็นข่าวที่เป็นความจริง ไม่ใช่ความเท็จ และสื่อมวลชนไม่มีสิทธิ์ใส่ความผู้อื่นให้ได้รับความเสียหาย (ข่าวจากสยามรัฐ 10 กรกฎาคม 2536, หน้า 1-2.) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ลงข่าวการสืบพยานและมูลฟ้องทุกครั้ง เพื่อให้สาธารณชนรับทราบ

การสิ้นสุด : รองอธิบดีศาลใกล้เกลี้ยคู่อกรณให้ประนีประนอมยอมความกัน เนื่องจากคดีได้พิจารณาระยะหนึ่งแล้ว ทนายโจทก์และทนายจำเลย จึงรับข้อเสนอไปเพื่อให้ลูกความทราบ และประนีประนอมภายหลังได้ และเนื่องจากกรณีนี้มีการรอมชอมก่อนที่จะมีการพิจารณาคดีของศาล กฎหมายเปิดโอกาสให้คู่กรณีสามารถตกลงประนีประนอมยอมความกันได้ ดังนั้น จึงไม่ปรากฏคำวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมาย ทั้งในด้านกฎหมายและด้านจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

กรณีนี้ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ให้เหตุผลในการนำเสนอข่าวที่ปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ไว้ว่า

1. โจทก์กับจำเลยไม่เคยโกรธเคืองกันหรือผิดใจกันเป็นการส่วนตัว ไม่มีเจตนาดูหมิ่นหรือหมิ่นประมาท

(ข่าวจากไทยรัฐ 22 มกราคม 2537.)

2. จำเลยเขียนคอลัมน์เนื่องจากมีเหตุการณ์ราคาข้าวตกต่ำเช่นเดียวกับรัฐบาลชุดก่อน ๆ เพื่อให้รัฐบาลมาช่วยชวามา โดยก่อนหน้านี้มีหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ เขียนเรื่องข้าวเช่นกัน และลงข่าวว่าเป็นรัฐบาลเผด็จการ โดยระบุกว้าง ๆ ไม่เฉพาะโจทก์คนเดียว (จากข่าวไทยรัฐ 21 สิงหาคม 2536, หน้า 1-15.)

3. ระหว่างเกิดเหตุไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือรัฐมนตรีมาดูแลกลุ่มผู้ชุมนุม รัฐบาลทอดทิ้งปัญหา และอ้างคำสั่งสัมภาษณ์ของนายกรัฐมนตรีนว่า มีกลุ่มนักการเมืองอยู่เบื้องหลังกลุ่มผู้ชุมนุมนี้ (จากข่าวไทยรัฐ 21 สิงหาคม 2536, หน้า 1-15.)

4. จำเลยเขียนเป็นการตีความ เพื่อก่อประโยชน์และไม่ได้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว (จากข่าวไทยรัฐ 21 สิงหาคม 2536, หน้า 1-15.)

และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติม **ไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา** หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า จากข้อเขียนนี้เป็นผลมาจากการพาดหัวข่าวในหน้า 1 อาจจะติดอยู่ที่ว่าภาษาที่ใช้ในการเขียนข่าว แต่อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์นี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ขณะนั้นมีการชุมนุมของชาวนาที่กำแพงเพชร มีการปิดถนน แล้วมีการสลายม็อบอย่างรุนแรง นักข่าวต่างจังหวัดรายงานเข้ามา ถ่ายภาพตอนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจตีชาวนาด้วย (สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจจัย		หนังสือพิมพ์วินิจจัย
		เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
ไทยรัฐ	1. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว 2. ความถูกต้อง 3. ความเหมาะสมในการใช้ภาษา	ผู้ตกเป็นข่าวแต่ง ทนายเพื่อยื่นคำฟ้อง ร้องต่อศาลคดีอาญา ฐานหมิ่นประมาท โดยไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ ของรัฐ และผู้ตกเป็น ข่าวไม่ได้ให้สัมภาษณ์ หรือแถลงข่าวในระยะ แรก	- หนังสือพิมพ์เกือบ ทุกฉบับลงข่าวนี้อย่าง ต่อเนื่อง - คณะกรรมการ พิทักษ์หนังสือพิมพ์ สหรัฐอเมริกาขอข้อมูล คดีจากไทยรัฐนำไป เผยแพร่เพื่อปกป้อง นักหนังสือพิมพ์ - หลังมีการไต่สวนข้อ มูลแล้ว ผู้ตกเป็นข่าว ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน เรื่องเสรีภาพของ หนังสือพิมพ์ - ไทยรัฐลงข่าวการ สืบพยานและมูลฟ้อง ทุกครั้ง เพื่อให้ สาธารณชนรับทราบ	รองอธิบดีศาลไกล เกลี้ยคุกรณีให้ประนี ประนอมยอมความกัน เนื่องจากคดีได้พิจารณา มาระยะหนึ่งแล้ว และให้ท้ายที่สุดก็ สามารถยอมความกัน ได้	ไม่ปรากฏคำวินิจจัย	ไม่ปรากฏคำวินิจจัย	ไทยรัฐ อาศัยกรอบการสร้าง ความไว้วางใจของสาธารณชน และกรอบการสนองสิทธิการรับ ข่าวสาร

กลุ่มนักการเมือง : กรณีที่ 4 (คู่มือแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 4)

ประเด็นปัญหา : จากกรณีหนังสือพิมพ์หลายฉบับเสนอข่าว อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สส.นครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ กล่าวถึงนายกรัฐมนตรีขณะนั้นว่า เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง และจ้างอาจารย์ทำวิทยานิพนธ์ โดยตั้งข้อสังเกตว่ารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้ผ่าน ซึ่งวิทยานิพนธ์ดังกล่าวมีความคล้ายมากกับงานวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษา และการกระทำมีลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทน

หนังสือพิมพ์สยามโพสต์ได้นำเสนอข่าวการทำวิทยานิพนธ์ของนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างละเอียด ด้วยการเปรียบเทียบวิทยานิพนธ์ดังกล่าว กับงานวิจัยของสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย อันเป็นงานวิจัยที่ผู้ตกเป็นข่าวทำไว้ ซึ่งมีเนื้อหาหลายตอนคล้ายกันมาก โดยเฉพาะบทที่ 4 และบทที่ 5 รวมทั้งเชิงอรรถและบรรณานุกรมที่อ้างอิงงานวิจัยของต่างประเทศ เนื่องจากนายกรัฐมนตรีถูกครหาว่าพูดภาษาอังกฤษไม่คล่องแต่มีการอ้างอิงงานวิจัยที่เป็นภาษาฝรั่งเศส ทั้งนี้ อาจารย์ทางด้านนิติศาสตร์ท่านหนึ่งเป็นผู้อาสาเปรียบเทียบผลงานทั้ง 2 เล่มตามหลักวิชาการแล้วนำเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์ เป็นเวลา เกือบ 1 เดือน ได้ข้อสรุปว่างานทั้ง 2 เล่มมีความคล้ายกันมาก

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. สิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy)
2. ความเป็นกลาง (Objectivity)
3. ความถูกต้อง (Accuracy)
4. ความเหมาะสมในการพาดหัวข่าวและการใช้ภาษาในเนื้อหา

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ระยะแรกเมื่อข่าวนี้ถูกนำเสนอ ผู้ตกเป็นข่าวไม่ได้ให้สัมภาษณ์ใด ๆ หลายวันต่อมาจึงได้ให้สัมภาษณ์รายการวิทยุแห่งหนึ่ง แล้วให้สัมภาษณ์อีกหลายฉบับต่อมา หนังสือพิมพ์หลายฉบับก็ได้นำเสนอข่าวนี้พร้อมกัน แต่การสัมภาษณ์ยังไม่สามารถทำให้ข้อสงสัยหลายประการกระจ่างได้ ผู้ตกเป็นข่าวจึงจัดแถลงข่าวต่อผู้สื่อข่าวในประเด็นที่นายกรัฐมนตรีทำวิทยานิพนธ์เอง การอ้างอิงตำราต่างประเทศเป็นเรื่องปกติ และยืนยันให้ตรวจสอบโดยนำผลงานทั้ง 2 เล่มมาเปรียบเทียบกัน

ภายหลังผู้ตกเป็นข่าวยังได้ให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์แนวหน้า ในประเด็นไม่ได้ช่วยเหลือทำวิทยานิพนธ์หรือการคัดลอกผลงานแต่อย่างใด และชี้แจงวิธีการเรียนการสอน การทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันการศึกษาดังกล่าวได้พยายามชี้แจงต่อสื่อมวลชนโดยให้สัมภาษณ์ ในประเด็นมาตรฐานการทำวิทยานิพนธ์ จนกระทั่งความคิดแตกแยกเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายที่ปกป้องศักดิ์ศรีสถาบันว่าการศึกษามีมาตรฐานที่กำหนด วิทยานิพนธ์ดังกล่าวไม่จำเป็นต้องตรวจสอบ กับฝ่ายที่ต้องการความชัดเจนให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ทั้งวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

การดำเนินการและความต่อเนื่อง

หลังจากที่ได้ให้สัมภาษณ์และแถลงข่าวแล้ว แต่ไม่สามารถทำให้ข้อสงสัยของสื่อมวลชนยุติได้ ผู้ตกเป็นข่าวจึงได้ฟ้องร้องหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ต่อศาล ในคดีอาญาฐานหมิ่นประมาท ทำนองว่า โจทก์ในฐานะอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย มีส่วนช่วยเหลือทำวิทยานิพนธ์ของนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นนักศึกษา จนจบปริญญาโทด้วยการลอกเลียนงานวิจัยของตนเอง ทั้งนี้ผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องโดยมิได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เมื่อหนังสือพิมพ์ได้รับหมายฟ้องจากศาล จึงได้ลงข่าวการฟ้องร้องในหน้า 1 (ช่วงเวลาขณะนั้น หนังสือพิมพ์สยามโพสต์มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงผู้บริหาร และปัญหาในกองบรรณาธิการ) ต่อมาโจทก์ได้ยอมถอนฟ้องโดยให้ทนายถอนฟ้องจำเลยที่ 1 บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา เพียงคนเดียว เนื่องจากหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ลงตีพิมพ์ขอขมาจนเป็นที่พอใจ แต่ไม่ยอมถอนฟ้องจำเลยอีก 2 คน คือ เปลว สีเงิน และสันต กรณ์ บรรณาธิการข่าวและคอลัมนิสต์ เพราะกรรมการผู้จัดการสยามโพสต์แจ้งว่า ไม่สามารถติดต่อทั้งคู่ให้มาขอขมาได้ เนื่องจากทั้งคู่ลาออกจากการเป็นพนักงานสยามโพสต์ไปแล้ว ซึ่งก่อนหน้านี้ ผู้บริหารสยามโพสต์หลีกเลี่ยงที่จะช่วยเหลือค่าใช้จ่ายการสู้คดี รวมทั้งการประกันตัว และไม่มีทนายดำเนินการให้ (จากข่าวแนวหน้า 4 กันยายน 2539, หน้า1-2.)

สำหรับกรณีนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ที่เป็นฝ่ายค้านได้หยิบยกขึ้นมาเป็นหนึ่งในประเด็นของการอภิปรายไม่ไว้วางใจเป็นรายบุคคล คือนายกรัฐมนตรี จนส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนคณะรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีลาออกในที่สุด

การสิ้นสุด

ผู้พิพากษาศาลฎีกายกฟ้องโจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่เหลือด้วย เพราะเห็นว่า แม้จำเลยทั้ง 3 จะไม่รู้เห็นกับการลงขอขมาของสยามโพสต์ แต่ชื่อเสียงก็เสียหายไปด้วยแล้ว โจทก์ยืนยันว่า จะยอมถอนฟ้องต่อเมื่อจำเลยที่ 2 และที่ 3 ประกาศขอขมาตามข้อความเดิมว่า ชาววิทยานิพนธ์เกี่ยวกับโจทก์นั้นคลาดเคลื่อน แต่จำเลยที่ 2 ยืนยันว่าไม่คลาดเคลื่อนและขอสู้คดีในศาลต่อไป อย่างไรก็ตาม ได้มีการรอมชอมกันอีกครั้ง จนกระทั่งโจทก์ยอมประนีประนอมยอมความ ถอนฟ้องจำเลยทั้ง 2 ในที่สุด ซึ่งขณะนั้นจำเลยทั้ง 2 คน ได้ย้ายมาอยู่หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ และได้เขียนการประนีประนอมยอมความครั้งนี้ในคอลัมน์ “ต้นทางเอกมัย” ของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ภายหลัง

ผู้ตกเป็นข่าวกรณีนี้ ได้ให้เหตุผลว่า สื่อมวลชนนำเสนอข่าวนี้ได้ตรวจสอบข้อมูลถี่ถ้วนหรือไม่ เป็นการขายข่าวตอบสนองความรู้สึกชอบ ไม่ชอบบางอย่างหรือไม่ ตนเองทราบจะทำโดยสุจริต อาจจะเป็นเพราะเข้ามาเป็นนักการเมืองจึงต้องประสบกับปัญหาเช่นนี้ ความเป็นนักการเมืองค่อนข้างเปราะบาง มักถูกมองในลักษณะพิเศษแตกต่างกว่าคนทั่วไป นักการเมืองที่ได้กระแสข่าวทำผิด คนก็เชื่อ ถ้าไม่สู้ด้วยวิธีนี้เรื่องจะไม่จบ ประชาชนไม่ได้ฟังตลอดก็ไม่เข้าใจ พิสูจน์โดยอาศัยกระบวนการยุติธรรมให้เห็นว่ามีความบริสุทธิ์

การเป็นนักการเมืองมีคนบอกว่าต้องทนได้ อดไปฟ้องหนังสือพิมพ์ แต่ถ้าไม่ใช้ระบบกฎหมายก็เท่ากับเป็นการหนี ทั้งที่ระบบกฎหมายคือสิ่งที่ยุติธรรม หนังสือพิมพ์ทำผิดกฎหมายก็ต้องดำเนินคดี แต่เมื่อดำเนินคดีแล้ว มีการยอมประนีประนอมก็อาจจะยกเลิก แต่ต้องฟ้องร้องให้เป็น “บรรทัดฐาน” หนังสือพิมพ์มีอีกแง่สิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนเพื่อปกป้องตนเอง เมื่อถูกฟ้องร้องก็ใช้วิธีประนีประนอม นี่คือนิติของสื่อทุกวันนี้ (สัมภาษณ์, 7 เมษายน 2541.)

กลุ่มนักการเมือง : กรณีที่ 4

หนังสือพิมพ์	ประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือพนักงานอัยการวินิจจัย		หนังสือพิมพ์วินิจจัย	หมายเหตุ
		เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์	
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	
สยามโพสต์	1. สิทธิส่วนบุคคล 2. ความเป็นกลาง 3. ความถูกต้อง 4. ความเหมาะสมของการใช้ภาษาในการพาดหัวข่าวและในเนื้อหา	1. ผู้ตกเป็นข่าวให้สัมภาษณ์ในรายการวิทยุ หลังตกเป็นข่าวระยะหนึ่งแล้วให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์อีกหลายฉบับ 2. จัดแถลงข่าวซ้ำ 3. ผู้บริหารและอาจารย์สถาบันการศึกษาดังกล่าวได้พยายามชี้แจงต่อสื่อมวลชนโดยให้สัมภาษณ์เพิ่มเติม 4. ผู้เกี่ยวข้องทำหนังสือถึงบรรณาธิการข่าวเพื่อชี้แจง	ผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ ในคดีอาญาฐานหมิ่นประมาท เมื่อหนังสือพิมพ์ได้รับหมายฟ้องจากศาล จึงได้ลงข่าวการฟ้องร้องในหน้า 1 ต่อมาโจทก์ได้ยอมถอนฟ้องโดยให้ทนายถอนฟ้องจำเลยที่ 1 เพียงคนเดียว เนื่องจากหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ลงตีพิมพ์ขอมาจนเป็นที่พอใจ แต่ไม่ยอมถอนฟ้องจำเลยอีก 2 คน คือ เปลว สีเงิน และสันทัตกรณี บรรณาธิการข่าวและคอลัมนิสต์	ศาลใกล้เคียงให้มีการรอมชอมกัน จนกระทั่งโจทก์ยอมประนีประนอมยอมความถอนฟ้องจำเลยทั้ง 2 ในที่สุด และจำเลยทั้ง 2 ได้เขียนถึงการประนีประนอมในครั้งนี้ในคอลัมน์ "ต้นทางเอกมัย" หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ภายหลัง	ไม่ปรากฏคำวินิจจัย	นายสุบุญ วุฒิวงศ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา วิเคราะห์อาชญากรรม การสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และกรอบการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน	สยามโพสต์อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และกรอบการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน	
							นายสุบุญ วุฒิวงศ์ เป็นผู้พิพากษาเจ้าของคดีให้ข้อคิดเห็นเป็นเฉพาะกรณี	

กลุ่มนักการเมือง : กรณีที่ 5 (คูตารางแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 5)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์สยามโพสต์ตีพิมพ์ข่าวในหน้า 1 และบทความคอลัมน์ “ทุบโต๊ะเสวนา” ถึงผู้ตกเป็นข่าวในฐานะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีกำหนดการเยี่ยมราษฎรที่มาชุมนุมขอเอกสารสิทธิ์ นส. 3 ก. เพื่อเป็นที่ดินทำกินกว่าแสนไร่ ที่จังหวัดนครราชสีมา แต่ผู้ตกเป็นข่าวรีบปากมาพบเพื่อรับฟังปัญหาและหาทางแก้ไข แล้วไม่ได้ไปตามกำหนดการ ทำให้ราษฎรกว่า 2,000 คน ต้องรอคอยเกือบ ทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้ดูแลและประสานงานแต่ไม่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง เป็นผู้รับหน้ากลุ่มผู้ชุมนุมแทน ภายใต้บรรยากาศที่เคร่งเครียด

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. ความถูกต้อง (Accuracy)
2. ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าวและบทความ
3. ความเป็นกลาง (Objectivity)

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวแต่งทนายยื่นฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ต่อศาล ในคดีอาญาฐานหมิ่นประมาท โดยดำเนินการฟ้องร้องเอง มิได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : หลังจากผู้ตกเป็นข่าวยื่นฟ้องร้องคดีความต่อศาล หนังสือพิมพ์หลายฉบับ อาทิ สยามโพสต์ มติชน แนวหน้า กรุงเทพธุรกิจ ได้นำเสนอข่าวการฟ้องร้องในหน้าหนังสือพิมพ์ แต่ไม่ปรากฏกระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าวหรือสภาพแวดล้อมในขณะนั้นในหน้าหนังสือพิมพ์

การสิ้นสุด : กรณีนี้อยู่ระหว่างดำเนินคดีตามกระบวนการทางกฎหมาย ถือว่าการสืบข้อเท็จจริงยังไม่สิ้นสุด ไม่สามารถสรุปผลได้ ดังนั้น จึงไม่มีคำวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมายทั้งด้านกฎหมายและด้านจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

กรณีนี้ ไม่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ได้อธิบายถึงการนำเสนอข่าวนี้ เชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องอาศัยคำสัมภาษณ์ของบรรณาธิการข่าวดังนี้

อายุข ประทีป ณ ถลาง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ อดีตหัวหน้าข่าวการเมืองและคอลัมนิสต์ หนังสือพิมพ์สยามโพสต์ ให้เหตุผลว่า ข่าวนี้เป็นข่าวที่ดี เป็นข่าวที่นักข่าวต่างจังหวัดรายงานเข้ามาว่า กลุ่มผู้ชุมนุมภาคอีสานที่เป็นชาวนารวมตัวกันที่โคราช และผู้ตกเป็นข่าวในฐานะรัฐมนตรีมีกำหนดต้องไป แต่ไม่ไป อาจจะติดเรื่องอะไรเป็นเรื่องของเขา แล้วส่งผู้ว่าราชการจังหวัดไปเจรจาแทน ในแง่ความรับผิดชอบทางการเมืองของผู้ตกเป็นข่าว เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้นำเสนอ และการถ่ายทอดคำพูดของผู้ว่าราชการจังหวัด กิริยาและถ้อยคำน่าจะเป็นเรื่องจริง นำนักการตรวจสอบอีกฝ่ายจะไม่มากกว่า เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เรื่องความเป็นกลางไม่สามารถทำตามได้ทั้งหมดทุกวัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับน้ำหนักสภาพแวดล้อมของตัวข่าวเองด้วย (สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย		หนังสือพิมพ์วินิจฉัย
		เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	
สยามโพสต์	1.ความถูกถ้วน 2.ความเหมาะสมของการใช้ภาษา ในการเสนอข่าวและบทความ 3.ความเป็นกลาง	ผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ในคดีอาญา ฐานหมิ่นประมาท โดยแต่งทนายดำเนินการฟ้องร้องเอง ไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่ได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด	หลังจากที่ผู้ตกเป็นข่าวยื่นฟ้องคดีความต่อศาล หนังสือพิมพ์หลายฉบับ อาทิ สยามโพสต์ มติชน แนวหน้า กรุงเทพธุรกิจ ได้นำเสนอข่าวการฟ้องร้องครั้งนี้แต่ไม่ปรากฏกระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์	กรณีนี้อยู่ระหว่างดำเนินคดีความตามกระบวนการยุติธรรม ถือว่ายังไม่เสร็จสิ้น จึงไม่สามารถสรุปผล และไม่มีคำวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมาย ด้านกฎหมายและจริยธรรมวารสารศาสตร์	ไม่ปรากฏคำวินิจฉัย	ไม่ปรากฏคำวินิจฉัย	สยามโพสต์ อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และกรอบการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน

กลุ่มนักการเมือง : กรณีที่ 6 (คู่มือแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 6)

ประเด็นปัญหา : กรณีที่ธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรม (บีบีซี) ให้บริษัทประเมินราคาทรัพย์สินประเมินราคาที่ดินเพื่อใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ให้แก่ผู้ที่กู้เงินในกลุ่มเดียวกันเกินความเป็นจริงหลายรายการ จนเกิดปัญหานี้เสียเป็นจำนวนมาก หนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับให้ความสนใจเสนอข่าว

หนังสือพิมพ์แนวหน้าได้นำเสนอข่าวดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งวันที่ 11 กรกฎาคม 2539 ได้นำเสนอข่าวโดยอ้างคำสัมภาษณ์ของผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรม จำกัด (มหาชน) กล่าวถึงการดำเนินการฟ้องร้องลูกหนี้ที่ใช้เอกสารสิทธิ์ที่ดินมาค้ำประกันเงินกู้ ในวงเงินที่มากกว่าราคาที่ดินจริงว่า ธนาคารได้มุ่งเป้าไปที่นักการเมืองกลุ่ม 16 ข้อหาฉ้อโกงทรัพย์สินของธนาคารบีบีซี โดยเฉพาะผู้ตกเป็นข่าว ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังขณะนั้น และนักการเมืองกลุ่ม 16 อีกคนหนึ่งซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยจะฟ้องร้องรวมถึงส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมที่ดิน ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และสำนักงานที่ดินจังหวัด ซึ่งร่วมกระบวนการปลอมแปลงเอกสารสิทธิ์ และประเมินราคาที่ดินเกินราคาที่เป็นจริง เพื่อใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ซึ่งเป็นเรื่องผิดกฎหมายตามมาตรา 269

นอกจากนี้ ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย บีบีซี ยังกล่าวถึงผู้ตกเป็นข่าวและนักการเมืองกลุ่ม 16 รวมทั้งนักการเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้องว่า ธนาคารได้ทำหนังสือถึงนักการเมืองกลุ่มดังกล่าว เพื่อทวงถามหนี้สิน และเรียกหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้เพิ่ม แต่ธนาคารก็ยังไม่ได้รับการติดต่อจากนักการเมืองกลุ่มดังกล่าวอย่างใด คาดว่าจะทำหนังสือทวงถามซ้ำอีกครั้ง หากไม่ได้รับการติดต่อกลับมา ก็จะดำเนินคดีทางกฎหมายให้ถึงที่สุด

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. ความถูกต้อง (Accuracy)
2. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว

กระบวนการติดต่อของผู้ตกเป็นข่าว : เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ต่อศาลในคดีอาญาฐานหมิ่นประมาท เพื่อดำเนินคดีเองและมีได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : หนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ ยังนำเสนอข่าวต่อไป ในประเด็นการตรวจสอบการใช้เอกสารสิทธิ์ที่ดินมาค้ำประกันเงินกู้ของลูกหนี้ โดยเฉพาะนักการเมืองกลุ่ม 16 และนักการเมืองคนอื่น ๆ ผู้ตกเป็นข่าวได้ให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์ 2 - 3 ฉบับว่าเรื่องนี้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องแต่อย่างใด จนกระทั่งเปิดประชุมสภาฯ ฝ่ายค้านนำเสนอเรื่องนี้ เพื่ออภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลเป็นรายบุคคล ผู้ตกเป็นข่าวในฐานะฝ่ายรัฐบาลได้อภิปรายชี้แจงว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินของตนเองจริง แต่การกู้เงินเป็นของสส.ภาคเหนืออีกคนหนึ่ง ตนเองไม่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด

การสิ้นสุด : กรณีนี้อยู่ในระหว่างดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม ถือว่ายังไม่เสร็จสิ้นการสืบข้อเท็จจริง ยังสรุปผลไม่ได้ จึงไม่ปรากฏคำวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมายทั้งทางกฎหมายและทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

กรณีนี้ไม่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ชี้แจงการพิจารณานำเสนอข่าว เชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องอาศัยการสัมภาษณ์ของบรรณาธิการข่าวดังนี้

วันชัย วงศ์มีชัย บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์แนวหน้า กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ไม่ได้กำหนดนโยบายชัดเจนในการนำเสนอข่าวเฉพาะกรณี เป็นไปโดยอัตโนมัติตามหน้าที่ ไม่มีนโยบายเป็นเอกเทศ กรณีนี้เป็นความต่อเนื่องสืบเนื่องจากคดีบีบีซีที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง กลุ่ม 16 ซึ่งในกลุ่มนี้มีผู้ตกเป็นข่าวเป็นแกนนำสำคัญ ฉะนั้นเป็นความต่อเนื่องของข่าว เมื่อมีการเสนอความไม่ชอบมาพากล หนังสือพิมพ์ต้องพยายามเสนอข้อเท็จจริงให้ถึงที่สุดว่า มีกลุ่มใดเกี่ยวข้องกับกระบวนการครั้งนี้บ้าง ขาวนี้ไม่ได้มีเฉพาะกลุ่มนักรบการเมือง 16 และไม่ใช่มีเฉพาะผู้ตกเป็นข่าว มีคนอื่นที่เกี่ยวข้องมากมาย ผู้ตกเป็นข่าวก็คือคนหนึ่งที่เกี่ยวข้อง เมื่อฝ่ายตรวจสอบของบีบีซีเข้าไปตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ตกเป็นข่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกู้เงิน ที่ดินที่เป็นเอกสารสิทธิ์ในการกู้เงินเป็นที่ดินของผู้ตกเป็นข่าว แต่คนที่นำไปกู้คือสส.อีกคนหนึ่ง แม้ว่าผู้ตกเป็นข่าวจะปฏิเสธแต่ข้อเท็จจริงฝ่ายกฎหมายเข้าไปตรวจสอบแล้วเป็นจริง

กรณีนี้นำเสนออยู่ครั้งเดียว แหล่งข่าวก็เชื่อถือได้ นำเสนอด้วยความถูกต้อง และเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน มีผลกระทบต่อระบบการเงินทั้งหมด ผู้เกี่ยวข้องเป็นคนที่ม้ออำนาจหน้าที่ทางการเมือง แล้วใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง ประเด็นนี้จึงไม่ใช่เป็นเรื่องสิทธิส่วนบุคคล (สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย		หนังสือพิมพ์วินิจฉัย
		เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล ตามกฎหมาย	เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์ จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
แนวหน้า	1.ความถูกต้อง 2.วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว	ผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ต่อศาลในคดีอาญารานหมื่นประมาทเพื่อดำเนินคดีเอง ไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐและไม่ได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด	หนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ เสนอข่าวประเด็นนี้ต่อไป ซึ่งมีทั้งนักการเมืองกลุ่ม 16 และนักการเมืองกลุ่มอื่น ๆ ผู้ตกเป็นข่าวได้ให้สัมภาษณ์ต่อหนังสือพิมพ์ 2-3 ฉบับว่า เรื่องนี้ตนเองไม่มีส่วนเกี่ยวข้องจนกระทั่งเปิดประชุมสภาฝ่ายค้านอภิปรายไม่ไว้วางใจ ผู้ตกเป็นข่าวในฐานะฝ่ายรัฐบาลได้อภิปรายชี้แจงว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินของตนเองจริง แต่การกู้เงินเป็นของ ส.ส.อีกคนหนึ่งตนเองไม่เกี่ยวข้อง	กรณีนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมถือว่ายังไม่เสร็จสิ้นในการสืบข้อเท็จจริงจึงยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมายทั้งทางกฎหมายและจริยธรรมวารสารศาสตร์	ไม่ปรากฏคำวินิจฉัย	ไม่ปรากฏคำวินิจฉัย	แนวหน้า อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และกรอบการสร้างความไว้วางใจของสาธารณชน

กลุ่มศิลปินนักแสดง 3 กรณี

กลุ่มศิลปินนักแสดง : กรณีที่ 1 (คูตารางแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 7)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์ข่าวสดตีพิมพ์ข่าวในหน้าบันเทิงระบุว่า ผู้ตกเป็นข่าวซึ่งมีตำแหน่งอดีตนางสาวไทยและอดีตนางงามจักรวาล เรียกเงิน 5 ล้านบาทเป็นค่าตอบแทน แลกกับการถ่ายภาพนู้ดในนิตยสาร “มิส” ซึ่งในการถ่ายภาพดังกล่าว วงการนี้จะจ่ายค่าตอบแทนสูงสุดเพียง 4 แสนบาทเท่านั้น แต่ผู้ตกเป็นข่าวเรียกเงินสูงกว่าปกติ

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. สิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy)
2. แหล่งข่าวและความถูกต้อง (Source and Accuracy)
3. ความเหมาะสมในการใช้ภาษาพูดหัวข่าวและในเนื้อหารายละเอียด

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวแต่งทนายฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ต่อศาลในคดีอาญาฐานหมิ่นประมาทและละเมิด โดยแต่งทนายดำเนินการฟ้องร้องเอง ไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ตกเป็นข่าวไม่ได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวใด ๆ ต่อสื่อมวลชน

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : ศาลนัดสืบพยานและมูลฟ้องเพื่อหาข้อเท็จจริงระยะเวลา 2 ปี โดยมีสื่อมวลชนและหนังสือพิมพ์หลายฉบับนำเสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง เช่น แนวหน้า เดลินิวส์ เป็นต้น ในประเด็นการสืบข้อเท็จจริงและการสืบพยานโจทก์ในชั้นศาล แต่ไม่ปรากฏกระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าวหรือสภาพแวดล้อมในขณะนั้นในหน้าหนังสือพิมพ์

การสิ้นสุด : ศาลพิจารณาลงเห็นว่าหนังสือพิมพ์หมิ่นประมาทจริง

ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย :

ก. เกณฑ์การพิจารณาทางกฎหมาย

ศาลพิเคราะห์จากคำเบิกความและพยานหลักฐานพิจารณาได้ว่า (จากข่าวเดลินิวส์ 19 กรกฎาคม 2540, หน้า 1-2.) ฝ่ายโจทก์มีพยานเข้าเบิกความร่วม 6 ปาก โดยเฉพาะโจทก์เบิกความยืนยันว่าก่อนเกิดเหตุในเรื่องนี้ยังเรียนหนังสืออยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และไม่เคยมีตัวแทนหนังสือนิตยสาร “มิส” มาติดต่อให้ถ่ายอัลบั้มนู้ด และโจทก์เองไม่มีความจำเป็นต้องหาเงินด้วยวิธีนี้ รวมทั้งพยานปากอื่นเบิกความยืนยันสอดคล้องกันว่าไม่มีเหตุปรักปรำจำเลย สำหรับข้ออ้างของจำเลยที่ว่า มีตัวแทนของนิตยสาร “มิส” ไปติดต่อกับโจทก์เรียบร้อยแล้ว แต่ในชั้นพิจารณาจำเลยกลับไม่ยอมนำเบิกความแก้ต่างคดี ข้ออ้างจำเลยนั้นฟังไม่ขึ้น

ศาลพิจารณแล้วเห็นว่า ข้อความที่จำเลยตีพิมพ์ดังกล่าวเป็นข้อความเท็จ ไม่เป็นการดิชมด้วยความเป็นธรรม อันเป็นวิสัยของประชาชนพึงกระทำ รวมทั้งมิใช่เป็นการแสดงความคิดโดยสุจริต พิพากษาว่าจำเลยกระทำผิดตามฟ้อง ให้จำคุกจำเลยที่ 1 (บรรณาธิการ) เป็นเวลา 3 เดือน ปรับ 50,000 บาท และให้ปรับจำเลยที่ 2 (บริษัท) เป็นเงินจำนวน 50,000 บาท แต่ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 เคยรับโทษมาก่อน เพื่อเปิดโอกาสให้จำเลยที่ 1 บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเพื่อเผยแพร่ข่าวสารอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เห็นสมควรรอกการลงโทษจำคุกมีกำหนด 2 ปี และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันโฆษณาคำพิพากษาพร้อมคำขอภัยในหนังสือพิมพ์ข่าวสดเป็นเวลา 7 วันติดต่อกัน

ข.เกณฑ์การพิจารณาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

การวิเคราะห์ คำวินิจฉัยของศาลในเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ของกรณีนี้ ผู้พิพากษาเจ้าของคดีได้ให้ข้อคิดเห็นเฉพาะกรณีนี้ จึงไม่ต้องอาศัยการวิเคราะห์จากนักกฎหมาย 2 ท่าน

บุญ วุฒิมังค์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา ในฐานะเป็นผู้พิพากษาให้ความคิดเห็นว่า ศาลจะมองประเด็นสำคัญ คือ ทำผิดกฎหมายหรือไม่ หากไม่ผิดก็ยกฟ้อง ไม่มีประเด็นอื่นต้องพิจารณา แต่ถ้าทำผิดต้องรับโทษ ศาลจะดูว่า การตัดสินใจรับโทษมีอะไรบ้าง สามารถนำเรื่องจริยธรรมวารสารศาสตร์ มาประกอบการตัดสินใจได้หรือไม่ กรณีสื่อมวลชนใช้วิชาชีพของตนไปทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียชื่อเสียง เป็นการละเมิด ลักษณะนี้ ศาลจะนำจริยธรรมวารสารศาสตร์มาประกอบ การที่สื่อมวลชนทำอะไรที่ฝ่าฝืนจริยธรรมวิชาชีพของตนเอง เช่น การใช้ปากกาเขียนส่วนที่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น โดยปราศจากมูลความจริง แล้วเกิดความเสียหายแก่ผู้ตกเป็นข่าว เช่นนี้ย่อมได้รับโทษหนักกว่าบุคคลอื่น เพราะอาศัยวิชาชีพของตนที่ได้เปรียบไปทำร้ายผู้อื่น เป็นเหตุผลทางตรรกะวิทยา และในกรณีนี้ศาลพิจารณาทั้งโจทก์และจำเลย โจทก์เป็นผู้มีชื่อเสียง สร้างชื่อเสียงให้ประเทศชาติ และสื่อมวลชนก็เสนอข้อเท็จจริงแก่ประชาชน แต่สื่อมวลชนให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง เป็นที่เสื่อมเสียแก่โจทก์ ต้องได้รับโทษ (สัมภาษณ์, 1 เมษายน 2541.)

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงวารสารศาสตร์

เนื่องจากกรณีนี้ไม่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ได้อธิบายการนำเสนอข่าวในเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องอาศัยการสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์ ดังนี้

สุวิรงค์ เอื้อปฏิภาณ บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ข่าวสด กล่าวว่า ปัญหาอย่างหนึ่งของวงการบันเทิงมักทำให้ดารากลายเป็นสินค้า พอเป็นสินค้าต้องมีจุดขาย ดังนั้นดารานักร้องไม่ต้องอาศัยฝีมือ แต่อาศัยขายความเป็นตัวเอง เลยทำให้ต้องขายความเป็นส่วนตัว กลไกของวงการนี้เองจะเป็นผู้ชาย เช่น ฝ่ายการตลาดจะทำการส่งเสริมการขาย โดยเอาเรื่องส่วนตัวมาเสนอเป็นข่าว เป็นรายการทางโทรทัศน์ มีเจตนาขายความเป็นส่วนตัว เมื่อเป็นเช่นนี้ ตลาดของประชาชนที่บริโภคสื่อในเรื่องบันเทิงก็ให้ความสนใจเรื่องส่วนตัวของดารานักแสดง กลไกเหล่านี้จะดึงคนให้เข้าไปอยู่ในจุดรวมนั้น ชาวกับความเป็นส่วนตัวจึงปะปนกันไป

สำหรับกรณีนี้มีกระแสข่าว ซึ่งเชื่อว่าไม่ใช่กระบวนการจงใจใส่ร้ายผู้ตกเป็นข่าว ชีวิตของผู้ตกเป็นข่าวอยู่ในความสนใจของประชาชน แต่เมื่อสื่อมวลชนจะเสนอเบื้องหลังของชีวิต โดยเฉพาะช่วงหลังการรับตำแหน่งใหม่ ๆ กลับปกปิดทั้ง ๆ ที่มิใช่เรื่องที่น่าเสียหาย หลังจากผู้ตกเป็นข่าวกับมาอยู่เมืองไทย มีปัญหาเรื่องเงิน ยกตัวอย่างว่า ไปเปิดห้องโรงแรมใหญ่แห่งหนึ่งพักแต่ไม่มีเงินจ่าย เป็นต้น หนังสือพิมพ์ได้กระแสข่าวมาโดยตลอด และล่าสุดนักข่าวสายบันเทิงได้ข่าวจากแหล่งข่าวว่า มีนิตยสารไปทาบทามผู้ตกเป็นข่าวไปถ่ายแบบนู้ด และมีการต่อรองถ้าจะถ่ายภาพจริง โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินแพงกว่าผู้อื่น หนังสือพิมพ์จึงนำเสนอข่าวดังกล่าว (สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการติดต่อของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย		หนังสือพิมพ์วินิจฉัย
		เริ่ม	ดำเนินการและความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมวารสารศาสตร์
ข่าวสด	1.สิทธิส่วนบุคคล 2.แหล่งข่าวและความถูกต้อง 3.ความเหมาะสมของการใช้ภาษาในการพาดหัวข่าวและในเนื้อหา	ผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ข่าวสดต่อศาลในคดีอาญาฐานหมิ่นประมาทและละเมิด โดยแต่งทนายดำเนินการฟ้องร้องเอง ไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ตกเป็นข่าวไม่ได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน	ศาลนัดสืบพยานและมูลฟ้องเพื่อหาข้อเท็จจริงระยะเวลา 2 ปี โดยมีสื่อมวลชนนำเสนอข่าวนี้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ปรากฏกระบวนการติดต่อของผู้ตกเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์	ศาลพิพากษาแล้วเห็นว่าหนังสือพิมพ์หมิ่นประมาทจริง	ศาลพิจารณาคดีประมาณ 326 และ 329 กฎหมายอาญา มาตรา 326	นายสุบุญ วุฒิวงค์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญาวินิจฉัยโดยอาศัยกรอบการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน และการเคารพสิทธิส่วนบุคคล	ข่าวสด อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และกรอบการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน

*นายสุบุญ วุฒิวงค์ เป็นผู้พิพากษาเจ้าของคดีให้ข้อคิดเห็นเป็นเฉพาะกรณี

กลุ่มศิลปินนักแสดง : กรณีที่ 2 (ดูตารางแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 8)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐพาดหัวข่าวและตีพิมพ์ภาพดารานักร้องระดับซูเปอร์สตาร์ชื่อดัง ถ่ายภาพนู้ดประกอบ 3 ภาพในหน้าหนึ่ง พร้อมนำเสนอรายละเอียดเนื้อหาข่าวที่มาของภาพ เป็นภาพที่ผู้ตกเป็นข่าวให้ช่างภาพสมัครเล่นบันทึกรูป เนื่องจากถูกเพื่อนดาราด้วยกันยุในดอเนมา หรือเสพยาเสพติดแล้วเมา และภาพที่ปรากฏเป็นเพียงตัวอย่าง จะมีอัลบั้มนู้ดที่เผยแพร่เพื่อการค้าตามมา

จากนั้นหนังสือพิมพ์ข่าวสดได้เสนอข่าวกรณีนี้พร้อมภาพประกอบ 1 ภาพรูปเดียวกันในหน้าหนึ่ง ฉบับถัดจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐต่อมา

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

1. มีคุณค่าความเป็นข่าวหรือไม่ (Newsworthiness)
2. การนำเสนอทั้งภาพและการพาดหัวข่าวเหมาะสมหรือไม่
3. ความถูกต้อง (Accuracy)
4. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว
5. การได้มาของภาพและข่าว (Source)
6. สิทธิส่วนบุคคลและศีลธรรมของสังคม (Right to privacy and Moral)

หนังสือพิมพ์ข่าวสด

1. มีคุณค่าความเป็นข่าวหรือไม่ (Newsworthiness)
2. การนำเสนอทั้งภาพและการพาดหัวข่าวเหมาะสมหรือไม่
3. ความถูกต้อง (Accuracy)
4. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว
5. การได้มาของภาพและข่าว (Source)
6. สิทธิส่วนบุคคลและศีลธรรมของสังคม (Right to Privacy and Moral)

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น ดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : เนื่องจากประเด็นปัญหานี้ มีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้างหลายมิติ จึงมีองค์กรต่าง ๆ และสื่อมวลชนด้วยกันเองออกมาแสดงความคิดเห็น คัดค้านการกระทำของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทันที ก่อนที่ผู้ตกเป็นข่าวจะดำเนินการทางกฎหมาย รวมทั้งหนังสือพิมพ์ข่าวสด

เริ่มแรกมารดาของผู้ตกเป็นข่าวได้โทรศัพท์ไปเพื่อสอบถามว่าภาพดังกล่าวเป็นใคร และให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เนื่องจากภาพที่นำเสนอมีลักษณะไม่ชัดเจนแต่สามารถคาดเดาได้ว่าเป็นผู้ใด พร้อมกับยืนยันว่า ไม่เชื่อว่าจะเป็นลูกของตนที่จะทำ โดยให้เหตุผลถึงการทำงานทั้งถ่ายโฆษณา ร้องเพลง และเล่นคอนเสิร์ตมีรายได้มากมายเพียงพอเลี้ยงตนเอง ไม่จำเป็นต้องทำอัลบั้มนู้ด ซึ่งไม่คุ้มกับชื่อเสียงที่สร้างมา (ไทยรัฐ 18 กรกฎาคม 2539, หน้า 1.)

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : ผู้ตกเป็นข่าวได้ติดต่อสำนักงานทนายความ แต่งทนาย 2 คน ให้เป็นตัวแทนยื่นหนังสือต่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์ข่าวสด ให้ยุติการเผยแพร่ภาพและข่าวดังกล่าว จากนั้นจึงยื่นฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ไทยรัฐต่อศาลฐานหมิ่นประมาทและละเมิดเรียกค่าเสียหาย 100 ล้านบาท ค่าเสียหายจากข้อความบรรยายที่ใช้ถ้อยคำหยาบคายหมิ่นประมาทใส่ความเป็นเงิน 30 ล้านบาท ค่าเสียหายต่อแผนงานผู้ว่าจ้างอาจเลิกจ้างอีก 20 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 150 ล้านบาท โดยผู้ตกเป็นข่าวไม่มีการแถลงข่าวหรือให้สัมภาษณ์ใด ๆ นอกจากหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ นำเสนอการฟ้องร้องต่อศาลของผู้ตกเป็นข่าวเท่านั้น และเป็นการฟ้องร้องต่อศาลในข้อหาละเมิดเพื่อดำเนินคดีเอง และฟ้องร้องในประเด็นหมิ่นประมาทตามมา โดยไม่ผ่านเจ้าพนักงานสอบสวนของรัฐ

สำหรับกรณีหนังสือพิมพ์ข่าวสด ผู้ตกเป็นข่าวไม่ได้ฟ้องร้องทางกฎหมาย เนื่องจากนำเสนอเนื้อหารายละเอียดแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในที่นี้จึงไม่นำมาวิเคราะห์เชิงกฎหมาย

ความต่อเนื่องและสถานการณ์รอบข้างของกรณีนี้ มีนักวิชาการ นักวิชาชีพ นักกฎหมาย องค์กรต่าง ๆ และสื่อมวลชนแขนงอื่น นำเสนอประเด็นการเสนอข่าวชิ้นนี้ออกไปอย่างกว้างขวาง และเผยแพร่ในสื่อด้วยตนเองหลายประเด็น อาทิ สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทยออกแถลงการณ์และทำหนังสือเตือนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและข่าวสด ที่นำเสนอภาพและข่าวดังกล่าวในลักษณะไม่เหมาะสม และเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล รวมทั้งให้รับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์จากสังคม เพื่อนำไปตรวจสอบการทำงานและสร้างบรรทัดฐานต่อวิชาชีพ และจัดเสวนาหัวข้อ “ภาษาหนังสือพิมพ์...วิบัติจริงหรือ” เพื่อถกถามหาจรรยาบรรณและมาตรฐานการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ในเวลาต่อมา

สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยและกลุ่มพลังผู้บริโภคสื่อ ร่วมรณรงค์ผู้บริโภคให้ตรวจสอบการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน และงดซื้อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและข่าวสด เป็นเวลา 3 เดือน เนื่องจากมีเจตนาขายภาพหรือข่าวอวดจาตอนาจารโดยแอบอิงฐานะของสื่อมวลชน เสนอข่าวโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบทางสังคมและสิทธิของผู้ตกเป็นข่าว เสนอข่าวลำเอียงด่วนสรุป ใส่ค่านิยมลงในข่าวอย่างไม่ยั้งคิด ชักนำกระแสให้สังคมเกิดความมัวเมวมองาย แทนที่เสนอข่าวสารให้ประชาชนได้ตรองอย่างมีสติ

คณะกรรมการกิจการเยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ ประชุมญัตติด่วนเรื่องความไม่เหมาะสมของภาพประกอบข่าว เพื่อหาทางควบคุมการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ รวมทั้งสภาสตรีแห่งชาติ มองในเรื่องดังกล่าวถึงผลกระทบต่อสังคม โดยไม่มองว่าใครผิดใครถูก แต่พิจารณาถึงต้นเหตุและหามาตรการแก้ไข ส่วนคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (กวช.) ทำหนังสือถึงหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเพื่อระงับการเสนอภาพและข่าว และยังได้ทำหนังสือถึงสื่อมวลชนทุกแขนง เพื่อให้พิจารณาก่อนลงภาพและข่าวในลักษณะอนาจาร

กลุ่มศาสนาเพื่อสังคม (กศส.) เรียกร้องให้ผู้ที่มิอำนาจในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวและภาพของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐควรแสดงความรับผิดชอบ และชี้แจงเหตุผลในการนำเสนอ นอกจากนี้ให้ผู้ตกเป็นข่าวออกมาตอบโต้เพื่อปกป้องตนเองหรือดำเนินการทางกฎหมาย แม้เรื่องที่เกิดขึ้นจะจริงหรือไม่ก็ตาม

สุกัญญา สุตบรรทัด อาจารย์ประจำภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เขียนบทความเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์สองบุคลิก จากการนำเสนอข่าวและภาพดังกล่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในประเด็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล คุณค่าของความเป็นข่าวเพื่อสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร หรือแค่ความอยากรู้อยากเห็น เจตนาการนำเสนอที่ไม่เหมาะสม การได้มาของข่าวและภาพ และความยุติธรรมต่อผู้ตกเป็นข่าว (มติชน 19 กรกฎาคม 2539, หน้า 2.)

สมหมาย ปาริจจัดต์ นายกสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย ให้ทัศนะประเด็นเรื่องเป็นข่าวหรือไม่ (Newsworthiness) จุดนี้มีความเห็นแตกต่างกันออกไปว่า เป็นข่าวหรือไม่เป็นข่าว แต่สิ่งสำคัญคือควรเสนอหรือไม่ควรเสนอ แค่ไหน เรื่องนี้ฝ่ายบรรณาธิการและผู้บริหารแต่ละฉบับ จะต้องเป็นหลักในการพิจารณาถึงความถูกต้องเหมาะสม ส่วนองค์กรอื่น (เช่นสมาคมนักข่าวฯ) เป็นองค์ประกอบที่จะเสนอแนะหรือท้วงติง (กรุงเทพธุรกิจ 17 กรกฎาคม 2539, หน้า 16.)

วรพล พรหมิกบุตร อาจารย์ประจำคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้สัมภาษณ์ว่าบรรณาธิการข่าวที่นำเสนอภาพและข่าวตัดสินใจโดยใช้วิจารณญาณไม่รอบคอบ ข่าวนี้ไม่จำเป็นต้องขึ้นหน้า 1 อาจเป็นข่าวซุบซิบในหน้าบันเทิง การใช้ภาพประกอบถึง 3 ภาพสื่อให้เห็นเจตนาไม่เป็นธรรมทั้งต่อผู้อ่านและผู้ตกเป็นข่าว ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมโดยรวมกับสื่อมวลชน ทำให้การไว้นื้อเชื่อใจน้อยลง สังคมไว้อือสื่อมวลชนน้อยลง สังคมนักข่าวจะมีการกระทบกระทั่งทางความคิด ระยะยาวหากประชาชนคุ้นเคยกับเรื่องอื้อฉาวเหล่านี้ตามหน้าหนังสือพิมพ์จะทำให้กระบวนการเรียนรู้ค่านิยมของคนผิดเพี้ยนไปโดยไม่รู้ตัว (กรุงเทพธุรกิจ 17 กรกฎาคม 2539, หน้า 1-15.)

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดเสวนาหัวข้อ “ความรุนแรงต่อเด็กและผู้หญิงกับคุณค่าข่าวในมุมมองของผู้บริโภค” รวมทั้งการจัดอภิปรายของอีกหลาย ๆ องค์กร และบทความในหน้าหนังสือพิมพ์ที่นักวิชาชีพด้วยกันเอง นักวิชาการ และประชาชนหลายคนที่นำประเด็นเรื่องความรับผิดชอบของการเสนอข่าว ทั้งในแง่ของกฎหมาย และแง่ของจรรยาบรรณวิชาชีพมาอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง

การสิ้นสุด : ระยะเวลาผ่านไปเกือบ 1 ปี คู่กรณีนัดเจรจากันเป็นการส่วนตัว ระหว่างหัวหน้ากองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ผู้ตกเป็นข่าว และพี่สาวของผู้ตกเป็นข่าว เพื่อตกลงยุติเรื่องราวคดีความ โดยให้ทนายถอนฟ้องอย่างไม่มีเงื่อนไข

ผู้ตกเป็นข่าวให้เหตุผลว่า แม้ว่าจะรู้สึกเสียใจมากต่อเรื่องที่เกิดขึ้นและไม่มีอะไรทดแทนได้ และเรื่องที่เกิดขึ้นก็ไม่ใช่ความจริง (การถ่ายนู้ดไม่ใช่เพื่อการค้า และไม่ได้ถ่ายภาพขณะเสพยาเสพติด เมายา หรือมั่วยา ไม่มีเจตนาเผยแพร่ต่อสาธารณชน) แต่ก็ไม่เคยคิดจะฟ้องไทยรัฐ เพียงแต่ขณะนั้นเกิดความสับสน และไม่รู้จะหาทางยุติได้อย่างไร จึงต้องอาศัยกระบวนการทางกฎหมาย แต่เมื่อเวลาผ่านไปนานพอสมควร ก็ทำให้เข้าใจดีว่า ไทยรัฐไม่มีเจตนาจะทำให้เกิดเรื่องนี้ขึ้น (ไทยรัฐ 28 มิถุนายน 2540, หน้า 1-18.)

ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ให้เหตุผลว่า หลังจากชาวตั้งกล่าวได้สร้างความเสื่อมเสียต่อดาราสาวผู้ตกเป็นข่าวอย่างมาก ทางหนังสือพิมพ์ไทยรัฐรู้สึกเสียใจต่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้น และได้สั่งระงับการเสนอข่าวในทางเสียหายทันที ซึ่งต่อมาทำให้ครอบครัวของผู้ตกเป็นข่าวมีความเข้าใจดีว่าการเสนอข่าวดังกล่าวไม่ได้เกิดจากความเกลียดชังต่อผู้ตกเป็นข่าวเป็นการส่วนตัวแต่อย่างใด นอกจากนี้หนังสือพิมพ์จะสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกันต่อไปและพร้อมจะสนับสนุนด้วยความจริงใจ (ไทยรัฐ 28 มิถุนายน 2540, หน้า 1 -18.) โดยนำเสนอข่าวนี้ในหน้าหนึ่ง เท่ากับเป็นการประกาศขอภัยทางอ้อมต่อผู้ตกเป็นข่าว และเป็นการยืนยันว่าทำตามหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ รวมทั้งเป็นการรายงานข่าวต่อเนื่องในประเด็นนี้อีกด้วย

ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย :

ก. เกณฑ์การพิจารณาทางกฎหมาย

กรณีนี้ผู้กระทำได้ตกลงประนีประนอมยอมความกันได้ก่อนการพิจารณาคดีของศาล จึงไม่ปรากฏค่าวินิจฉัยของศาล ทั้งในเชิงกฎหมายและเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ แต่อย่างไรก็ตาม กรณีนี้เป็นกรณีพิเศษที่ค่อนข้างใหญ่ให้ ความสนใจ เนื่องจากมีผลกระทบต่อสังคมสูง นักกฎหมายจึงวินิจฉัยตามหลักการของกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 ซึ่งปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ดังนี้

พิสิษฐ์ เดชโชยาศักดิ์ คณะอนุกรรมการฝ่ายวิชาการและวางแผน สภานายความแห่งประเทศไทย แสดงความคิดเห็นในทางกฎหมายถึงกรณีนี้ว่า แม้ว่าผู้ตกเป็นข่าวจะเป็นบุคคลสาธารณะและถ่ายภาพในลักษณะที่นำมาเปิดเผยนั้นจริง แต่ถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวและการพิสูจน์ข้อเท็จจริงไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ลักษณะนี้ถือว่าเป็นการ “ใส่ ความ” เป็นไปโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเสียชื่อเสียงถูกดูหมิ่นเกลียดชัง แม้ว่าผู้เห็นหรือผู้อ่านจะไม่ได้รู้สึกดูหมิ่นหรือเกลียดชังผู้ตกเป็นข่าวเลยก็ตาม ถือว่ามีความผิด สื่อมวลชนมีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์งานของเขาได้ แต่ถ้าวิพากษ์วิจารณ์เรื่องส่วนตัว ถือว่าเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท (ถ้าเจ้าตัวต้องการเอาเรื่องจนถึงที่สุด) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั่วไป กฎหมาย(ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 330) ห้ามจำเลยพิสูจน์เข้าทำนอง “ยิ่งจริงยิ่งหมิ่นประมาท” ถึงแม้ว่าจำเลยจะพิสูจน์ข้อความที่พูดเป็นความจริง จำเลยก็ต้องรับโทษฐานหมิ่นประมาท เพราะว่าการความจริงที่จำเลยพิสูจน์ได้นั้น เป็นเรื่องส่วนตัวของโจทก์ และไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน (ผู้จัดการรายวัน 14 สิงหาคม 2539, หน้า 11.)

อิทธิพร แก้วทิพย์ อัยการประจำกรม สำนักงานคดีอัยการสูงสุด ให้ความเห็นว่า สิทธิส่วนบุคคลคือการทำอะไรก็ได้ในความเป็นส่วนตัว เป็นสิทธิที่ไม่อาจล่วงละเมิดได้ เป็น Absolute right แต่สิทธิส่วนบุคคลจะต้องไม่ทำอะไรที่ขัดหรือผิดต่อกฎหมาย มีบางกรณีที่สามารถล่วงละเมิดได้ เป็นเรื่องของข้อเท็จจริงแต่ละเรื่อง เช่นกรณีเจ้าหญิงไดอาน่า ไม่ได้มองที่ตัวบุคคลว่าเป็นบุคคลสาธารณะ แต่มองที่ผลกระทบที่จะมีต่อสังคม ในฐานะเป็นมารดาของว่าที่กษัตริย์ของอังกฤษ เป็นคนของราชวงศ์อังกฤษ ไม่ใช่แค่ความเป็นตัวของตัวบุคคล หรือกรณีประธานาธิบดีบิลล์ คลินตัน ที่สื่อมวลชนเสนอข่าวเป็นเพราะ สังคมของอเมริกาไม่ยอมรับพฤติกรรมความสัมพันธ์ชู้สาวเมื่อมีครอบครัวแล้ว ผลกระทบจึงเกิดขึ้น ทั้งนี้จะต้องพิจารณาจากสังคมรอบข้างและข้อเท็จจริงทั้งหมดก่อน

แต่ในกรณีนี้ ประเด็นเรื่องความเป็นบุคคลสาธารณะไม่สามารถนำมาเป็นข้ออ้าง แม้ว่าผู้ตกเป็นข่าวจะเป็นบุคคลสาธารณะ และบุคคลสาธารณะหรือคนของประชาชน ย่อมถูกสอดส่องและขุดคุ้ยเรื่องราวที่ผิดกฎหมายนั้นมานำเสนอต่อประชาชนก็ตาม แต่เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องส่วนตัว สื่อมวลชนนำมาตีพิมพ์ ไม่ว่าจะวิธีการได้มาของแหล่งข่าวจะเป็นอย่างไร หรือการนำเสนอหน้า 1 หรือหน้าบ้านเท็งก็ตาม ไม่ใช่เหตุที่จะอ้างได้ เป็นการละเมิด ยังคงมีความผิด (สัมภาษณ์, 13 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์วิวินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้เหตุผลตามที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ ดังนี้

1. เป็นการนำเสนอข่าวชิ้นหนึ่งตามปกติ ที่นักข่าวไปได้รูปมาแล้วนำเสนอโดยไม่ผิดวัตถุประสงค์หรือเรื่องส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง (จากข่าวกรุงเทพธุรกิจ ซึ่งสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กองบรรณาธิการผู้หนึ่ง 17 กรกฎาคม 2539, หน้า 15.)
2. ความเป็น “คนของประชาชน” เป็นดารานักร้องระดับซูเปอร์สตาร์ของเมืองไทย โดยยกตัวอย่าง ไมเคิล แจ็กสัน เจ้าหญิงไดอานา เจ้าหญิงเฟอริก หรือประธานาธิบดีบิลล์ คลินตัน ก็ถูกนำเสนอเรื่องราวในลักษณะเดียวกัน ซึ่งเป็นส่วนที่ประชาชนควรจะได้รับรู้ข่าวสาร นอกจากนี้ จุดสนใจของประชาชนก็เป็นสิ่งสำคัญ ไม่ได้อยู่ที่ละเมิดหรือไม่ละเมิด แต่อยู่ที่เจตนา ข้อมูล และสิ่งที่สะท้อนให้เห็นในการนำเสนอ (จากไทยรัฐ คอลัมน์ทีวีบันเทิง “แจ๋วริมจอ”, 19 กรกฎาคม 2539.)
3. เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่จะนำเสนอข่าว หรือข้อเท็จจริงของคนดังทั่วไป และการถูกสื่อมวลชนอื่นวิพากษ์วิจารณ์ว่าไร้จรรยาบรรณนั้น ไม่เป็นจริง เพราะสื่อเหล่านั้นอิงฉาดาร้อนเชิงธุรกิจ (จากไทยรัฐ คอลัมน์ทีวีบันเทิง “แจ๋วริมจอ”, 20 กรกฎาคม 2539.)

หนังสือพิมพ์ข่าวสดให้เหตุผลที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า (จากข่าวสด 21-22 กรกฎาคม 2539,

หน้า 1 และ 13.)

1. เป็นการนำเสนอข่าวโดยเน้นข้อเท็จจริง
2. การนำเสนอให้เกียรติแก่ผู้ตกเป็นข่าว ไม่มีทำที่จงใจประจาน ทำร้ายผู้ตกเป็นข่าว
3. พิจารณาโดยยึดหลักความเหมาะสม และยุติข่าวดังกล่าวอย่างรวดเร็ว การตัดสินใจดังกล่าวเป็นการยุติก่อนที่จะมีการประชุมของสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย และก่อนมีคำเตือนจากสำนักงานทนายความ และผู้เกี่ยวข้องกับผู้ตกเป็นข่าวยังแสดงความขอบคุณและเข้าใจถึงเหตุผล
4. ทำหน้าที่ชัดเจนของข่าวสดในการนำเสนอข่าว

หนังสือพิมพ์		กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย		หนังสือพิมพ์วินิจฉัย
พิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
ไทยรัฐ	ไทยรัฐและข่าวสด : 1. คุณค่าของความเป็นข่าว 2. ความเหมาะสมในการนำเสนอภาพและข่าว 3. ความถูกต้อง 4. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอ 5. การได้มาของข่าว 6. สิทธิส่วนบุคคลและศีลธรรมของสังคม	องค์กรต่างๆ และสื่อมวลชนออกมาแสดงความคิดเห็นคัดค้านการกระทำของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ก่อนที่ผู้ตกเป็นข่าวจะดำเนินการทางกฎหมาย รวมทั้งหนังสือพิมพ์ข่าวสด	องค์กรต่างๆ และสื่อมวลชนออกมาแสดงความคิดเห็นคัดค้านหนังสือพิมพ์ให้ยุติการเผยแพร่ภาพและข่าวที่ผู้ตกเป็นข่าวจะดำเนินการทางกฎหมาย - นายยื่นฟ้องไทยรัฐ ต่อศาล เรียกค่าเสียหายรวม 150 ล้านบาท	คู่กรณีนัดเจรจาเป็น การส่วนตัว ระหว่างหัวหน้ากองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ผู้ตกเป็นข่าว และพี่สาวของผู้ตกเป็นข่าว เพื่อตกลงยุติเรื่องราวคดีความ โดยให้นายถนอมฟ้องอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยนสพ.ไทยรัฐลงข่าวการรอมชอมสัมภาษณ์ หรือแถลงข่าว	นายพิสิษฐ์ เดชโชชัยศักดิ์ พิจารณาโดยอาศัยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และ 330 นายอิทธิพร แก้วทิพย์ พิจารณาโดยอาศัยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และ 330 และหลักละเมิดสิทธิส่วนบุคคล	นายพิสิษฐ์ เดชโชชัยศักดิ์ วิเคราะห์โดยอาศัยการเคารพสิทธิส่วนบุคคลและการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร ข่าวสาร นายอิทธิพร แก้วทิพย์ พิจารณาอาศัยกรอบการเคารพสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่น	1. ไทยรัฐ อาศัยกรอบสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร 2. ข่าวสด อาศัยกรอบการสร้างความไว้วางใจของสาธารณชนและกรอบการเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น

กลุ่มศิลปินนักแสดง : กรณีที่ 3 (ดูตารางแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 9)

ประเด็นปัญหา : คอลัมนิสต์ “ยิ่งยง สะเดิดยาด” ในหน้าบันเทิง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเขียนข้อความระบุว่า ผู้ตกเป็นข่าวซึ่งเป็นอดีตนางเอกภาพยนตร์รางวัลตุ๊กตาทอง และมีชื่อเสียงในการถ่ายภาพนู้ด และเป็นนางแบบคาราโอเกะ ไปจ่ายของที่ตลาดมหาชัยกับผู้จัดการส่วนตัว แล้วก่อเรื่องตบตีแม่ค้าในตลาดสด จนเกือบถูกรุมประชาทัณฑ์ แต่ผู้จัดการส่วนตัวของผู้ตกเป็นข่าวและผู้ตกเป็นข่าว ยืนยันว่าไม่เคยไปสถานที่ดังกล่าว

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. สิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy)
2. คุณค่าของความเป็นข่าว (Newsworthiness)
3. ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าว

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวและผู้จัดการส่วนตัวไปพบคอลัมนิสต์เพื่อสอบถามเรื่องดังกล่าว และชี้แจงเพื่อแก้ไขข่าวว่าไม่เคยไปสถานที่ดังกล่าว แต่คอลัมนิสต์ยืนยันว่าข้อมูลจากแหล่งข่าวที่ได้มาไม่ผิดพลาด ผู้ตกเป็นข่าวทั้งสองคนจึงยืนยันข่าวว่าให้ไปสอบถามที่ไหนก็ได้เพราะไม่ได้ทำจริง คอลัมนิสต์จึงแสดงความเสียใจ อย่างไรก็ตามคอลัมนิสต์ไม่ได้ลงข่าวแก้ไขให้

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : หลังจากที่ปรึกษากับเพื่อนที่เป็นทนายความแล้ว จึงตกลงใจไปแจ้ง

ความ ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเนื่องจากกลับไปเยี่ยมบ้านพอดี ผู้ตกเป็นข่าวได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับกรณีที่เกิดขึ้นและการดำเนินคดีครั้งนี้แก่หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น (จากข่าวข่าวสด 31 สิงหาคม 2540, หน้า1-11.)

การสิ้นสุด : กรณีนี้ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมาย ถือว่ายังไม่เสร็จสิ้น

การสืบข้อเท็จจริง จึงไม่ปรากฏค่าวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมาย ทั้งทางกฎหมายและทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : **เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์**

กรณีนี้ ไม่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ได้อธิบายการพิจารณานำเสนอข่าวเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องอาศัยการสัมภาษณ์ของบรรณาธิการข่าวดังนี้

นายไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่าเรื่องนี้ เป็นนโยบาย

ข่าวบันเทิง คอลัมนิสต์ได้รับรายงานข่าวจากแหล่งข่าวว่า ผู้ตกเป็นข่าวกับผู้จัดการส่วนตัวไปตบตีแม่ค้ากลางตลาด ขณะนั้นผู้ตกเป็นข่าวกำลังดังมาก ทั้งถ่ายแบบนู้ด ถ่ายคาราโอเกะ อื่น ๆ จึงเป็นที่สนใจของคนทั่วไป เมื่อนำเสนอข่าวเรื่องนี้แล้วปรากฏว่าทำให้ไม่มีใครจ้างทำงาน แต่จริง ๆ แล้ว เราไม่มีเจตนาถล่มถ้างแต่อย่างใด นำเสนอข่าวไปตามข้อเท็จจริงที่ได้มา (สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์	ประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจัย		หนังสือพิมพ์วินิจัย
		เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
ไทยรัฐ	1.สิทธิส่วนบุคคล 2.คุณค่าของความเป็นข่าว 3.ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ	1.ผู้ตกเป็นข่าวไปพบ ผู้สื่อข่าวเพื่อสอบถาม ชี้แจงเพื่อแก้ไขข่าว 2.ผู้ตกเป็นข่าวไม่ได้ รับการแก้ไขข่าวให้จึง ปรึกษาเพื่อนนำเรื่อง แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ	ผู้ตกเป็นข่าวให้สัมภาษณ์ แก่หนังสือพิมพ์ฉบับอื่นเรื่องการดำเนินคดีฟ้องร้อง ดังกล่าว	อยู่ระหว่างดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ถือว่ายังไม่เสร็จสิ้นจึง ไม่มีการวินิจัยจาก ศาลหรือนักกฎหมาย ทั้งทางกฎหมายและ จริยธรรมวารสาร ศาสตร์	ไม่ปรากฏคำวินิจฉัย	ไม่ปรากฏคำวินิจัย	ไทยรัฐ อาศัยกรอบสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และกรอบ การสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน

กลุ่มนักธุรกิจ 3 กรณี

กลุ่มนักธุรกิจ : กรณีที่ 1 (ดูตารางแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 10)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์เดลินิวส์นำเสนอข่าวแม่ทัพภาคที่ 4 แห่งกองทัพบก สังก่อกำลังทหาร ตำรวจตรวจค้นนาุ้ง จับผู้ตกเป็นข่าวซึ่งเป็นลูกชายเจ้าของนาุ้ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากบังคับให้คนงาน 18 คน ทำงานหนักในฟาร์มกุ้งและไม่จ่ายค่าแรงเป็นเวลา 2 ปี หากใครทำงานไม่ถูกใจ ผู้ตกเป็นข่าวจะทำทารุณด้วยการใช้ปืนตบหรือทุบตี หรือบางรายสูญหายไปโดยไม่รู้สาเหตุ จนกระทั่งคนงานคนหนึ่งลอบหนีออกมาจากฟาร์มกุ้งได้ ไปพบกำนัน กำนัน จึงให้ลูกชายที่เป็นทหารพาคคนงานดังกล่าวไปพบแม่ทัพภาคที่ 4 แห่งกองทัพบก เพื่อขอความช่วยเหลือ

เมื่อฝ่ายทหารได้ตรวจสอบข้อมูลว่าเป็นความจริง จึงร่วมกับตำรวจเข้าตรวจค้นฟาร์มกุ้งดังกล่าว พบคนงาน 18 คน และค้นพบอาวุธปืนไม่มีใบอนุญาต 6 กระบอก จึงจับกุมตัวผู้ตกเป็นข่าวในข้อหากกักขังหน่วงเหนี่ยว ใช้อาวุธทุบตีคนงาน และมีอาวุธเถื่อนครอบครอง ซึ่งในชั้นแรกผู้ตกเป็นข่าวปฏิเสธไม่ได้ทำทารุณคนงานแต่อย่างใด ต่อมา บิดาของผู้ตกเป็นข่าวได้เข้าพบตำรวจและแรงงานจังหวัด เพื่อจ่ายเงินค่าแรงให้แก่คนงานทั้งหมดกลางดึก ทำให้คนงานทั้งหมดเดินทางกลับบ้านในรุ่งเช้าทันที และไม่ติดใจเอาความ ตำรวจจึงดำเนินคดีผู้ตกเป็นข่าวเฉพาะข้อหามีอาวุธปืนเถื่อนครอบครองเท่านั้น

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. ความเป็นกลาง (Objectivity)
2. ความถูกต้อง (Accuracy)
3. สิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy)

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวแต่งทนายฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ต่อศาลในคดีอาญาฐานหมิ่นประมาท โดยไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่ได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : ศาลชั้นต้นได้พิพากษายกฟ้องหนังสือพิมพ์ในกรณีนี้ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้นำเสนอข่าวการยกฟ้องในหน้าหนังสือพิมพ์ แต่ผู้ตกเป็นข่าวอุทธรณ์อีกครั้ง ศาลอุทธรณ์พิพากษา พิพากษายกฟ้องเช่นกัน และหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้นำเสนอข่าวที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องในหน้า 1 ทั้งนี้ไม่ปรากฏกระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าวหรือสภาพแวดล้อมขณะนั้นในหน้าหนังสือพิมพ์

การสิ้นสุด : ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้อง

ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย :

ก. เกณฑ์การพิจารณาทางกฎหมาย

ศาลชั้นต้นพิพากษาพิพากษาว่า (จากข่าวเดลินิวส์ 2 กันยายน 2538 และ ข่าวเดลินิวส์ 27 ธันวาคม 2539, หน้า 1.) ศาลอาญาได้พิเคราะห์พยานหลักฐานได้สวนมูลฟ้องโดยตลอดแล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยเป็นการดิชม แสดงความคิดเห็นโดยสุจริต ด้วยความเป็นธรรม เป็นวิสัยยอมกระทำ จึงไม่มีความผิด พยานหลักฐานโจทก์ทั้งสองฟังไม่ได้ว่าจำเลยผิด ที่ร่วมกันตีพิมพ์ข่าวเกี่ยวกับโจทก์ทั้งสองลงในหนังสือพิมพ์ คดีของโจทก์ทั้งสองสำนวนจึงไม่มีมูล โจทก์ไม่สามารถนำพยานมาสืบให้เห็นว่าได้รับความเสียหายตามฟ้อง จึงพิพากษายกฟ้อง

โจทก์ทั้งสองยื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ได้พิพากษาพิพากษาความว่า (จากข่าวเดลินิวส์ 27 ธันวาคม 2539, หน้า 1.) จำเลยทั้งสามได้ร่วมกับโฆษณาบทความในหนังสือพิมพ์รายวันเดลินิวส์ว่า “ทหารลุยเอง นรกนาถึง ทารุณคนงาน บังคับทำงาน ไม่จ่ายเงินเดือน ใครหนีถูกเก็บด้วยปืน” และ “ทาสนาถึง ใจอ่อน รับค่าแรง คนงานจากภาคเหนือ และภาคอีสาน ถูกเสียนาถึงกักขังให้ทำงานเยี่ยงทาส โดยไม่จ่ายค่าแรง ดบตีด้วยอาวุธปืน ใจอ่อนตกลงยอมความเสียนาถึงเอาเงินไปจ่ายกลางดึก ต่อหน้าแรงงานจังหวัดและเจ้าหน้าที่ตำรวจ” โจทก์ทั้งสองอุทธรณ์ว่า จำเลยทั้งสามมิได้สอบถามหาข้อเท็จจริงว่า ความจริงที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร แต่จำเลยจงใจใส่ความหมิ่นประมาทโจทก์อย่างชัดแจ้ง และถ้อยคำที่ลงในหนังสือพิมพ์ไม่ตรงกับข้อความในเอกสารราชการ โจทก์ทั้งสองไม่เคยทารุณคนงาน และที่ว่าไม่จ่ายค่าแรงก็ไม่เป็นความจริง คนงานได้รับค่าจ้างตามสัญญาทุกคน การกระทำของจำเลยไม่ได้เสนอข่าว แสดงความคิดเห็น หรือข้อความโดยสุจริต ด้วยความเป็นธรรม

ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า จำเลยตีพิมพ์ข้อความในหนังสือพิมพ์ตรงตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นตามข้อร้องเรียนของคนงานกับรายงานของหน่วยราชการ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยตีพิมพ์ข่าวบิดเบือนความจริงแต่อย่างใด ดังนั้น ถือว่าเป็นการเสนอข้อความโดยสุจริต ดิชมด้วยความเป็นธรรม อันเป็นวิสัยของนักหนังสือพิมพ์ที่พึงกระทำ นอกจากนี้ร้องผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีหนังสือถึงอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ขอให้ดำเนินการช่วยเหลือคนงาน ซึ่งโจทก์ยอมรับว่า ข้อความที่ลงในหนังสือพิมพ์สืบเนื่องจากข้อความที่คนงานได้ร้องเรียนกับหน่วยราชการข้างต้น แสดงว่าเข้ากรณีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329 (3) ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาทตามฟ้อง ที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องจำเลย ศาลอุทธรณ์เห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์สำนวนฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

ข. เกณฑ์การพิจารณาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

การวิเคราะห์ คำวินิจฉัยของศาลในเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ โดยนักกฎหมาย 2 ท่าน มีรายละเอียดดังนี้

มนตรี รูปสุวรรณ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราม

คำแหง กล่าวว่ กรณีนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับแรงงานและศีลธรรมของสังคม ส่วนของสำนักกฎหมายไม่ถือว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล หนังสือพิมพ์ตีพิมพ์เป็นสิ่งที่ชอบ ไม่ถือว่าหมิ่นประมาท เป็นการดิชมโดยสุจริต เป็นธรรมตรงตามมาตรา 329 แนวทางทั่วไปที่ศาลใช้พิจารณาจะตัดสินสอดคล้องกับจริยธรรมวารสารศาสตร์ คำนึงถึงหลักประโยชน์ของสาธารณะ และความเป็นธรรม กรณีนี้เหตุการณ์ที่เกิดเป็นเรื่องทารุณโหดร้ายแรงงาน เป็นเรื่องไม่เป็นธรรมในสังคม หนังสือพิมพ์ทำถูกต้อง สิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อย่างนี้ จะได้รับการรองรับจากรัฐธรรมนูญ (สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541.)

จรัล เล็งวิทยา คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวว่า การอ้างมาตรา 329(3) ตามที่ศาลพิจารณาคดีแล้ว หนังสือพิมพ์ต่อสู้ด้วยประเด็นนี้ ต้องได้ข้อเท็จจริงมาจริง เพราะมีบันทึกจากเจ้าหน้าที่ชัดเจน หนังสือพิมพ์ทำดีแล้ว เป็นการเตือนสังคมว่ายังมีความทราดโหดร้ายเกิดขึ้นในสังคม (สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541.)

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

กรณีนี้ไม่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ให้เหตุผลการนำเสนอข่าวนี้ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องอาศัยคำสัมภาษณ์จากบรรณาธิการข่าว ดังนี้

วิษณุพงษ์ วิทยชีระนันท์ หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กล่าวว่า กรณีนี้ในแง่เหตุการณ์มีความน่าสนใจ แต่ในแง่บุคคลผู้ตกเป็นข่าวเป็นนักธุรกิจนาถุงธรรมดา ไม่มีชื่อเสียง แต่คุณค่าความเป็นข่าวน่าสนใจอยู่ที่ กองทัพภาคที่ 4 ประกอบกับเชิงการตลาดจะนำเสนอข่าวนี้ในภูมิภาค ออกกรอบต่างจังหวัด เพราะในท้องถิ่นถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ แต่หากเปรียบเทียบกับข่าวกรอบภาคกลางก็อาจไม่ได้รับความสนใจนำเสนอ

นอกจากนี้ยังเป็นเรื่องของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีการลงบันทึกประจำวันของตำรวจเป็นคดีอาญาแล้วการตรวจสอบเพิ่มเติมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเป็นข่าวใหญ่ กรณีนี้ไม่ได้เป็นข่าวใหญ่ จึงรายงานตามข้อเท็จจริง เราคำนึงถึงเรื่องกฎหมายค่อนข้างมาก และดูว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ (สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2541.)

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจจัย		หนังสือพิมพ์วินิจจัย
		เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
เดลินิวส์	1. ความเป็นกลาง 2. ความถูกต้อง 3. สิทธิส่วนบุคคล	ผู้ตกเป็นข่าวแต่ง ทนายฟ้องร้อง หนังสือพิมพ์ต่อศาล ฐานหมิ่นประมาท โดยไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่ได้ให้ สัมภาษณ์หรือแถลง ข่าวแต่อย่างใด	ศาลชั้นต้นพิพากษา ยกฟ้อง หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์นำเสนอข่าว ยกฟ้อง ผู้ตกเป็นข่าว อุทธรณ์ต่อศาล ศาล อุทธรณ์พิจารณา พิพากษายกฟ้องเช่น กัน และหนังสือพิมพ์ ได้นำเสนอข่าวยกฟ้อง อีกครั้งในหน้า 1 ทั้งนี้ ไม่ปรากฏกระบวนการ โต้ตอบของผู้ตกเป็น ข่าวในหนังสือพิมพ์	ศาลอุทธรณ์พิพากษา ยกฟ้อง	ศาลชั้นต้นยกฟ้องจำเลย โดยอาศัยประมวลกฎหมาย อาญามาตรา 326 และ 328 ศาลอุทธรณ์พิจารณาโดย อาศัยประมวลกฎหมาย อาญามาตรา 326 และ 329	รศ.ดร.มนตรี รูปสุวรรณ อาศัยการวิเคราะห์ในกรอบ สนองสิทธิการรับรู้และ กรอบการสร้างควมไว้วาง ใจของสาธารณชน รศ.จรัล เล็งวิทยา อาศัย การวิเคราะห์ในกรอบการ สร้างควมไว้วางใจของ สาธารณชน และกรอบการ สนองสิทธิการรับรู้	เดลินิวส์ อาศัยกรอบสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และกรอบ การสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน

กลุ่มนักธุรกิจ : กรณีที่ 2 (คูตารางแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 11)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันนำเสนอข่าวลูกบ้านในโครงการบ้านจัดสรรแห่งหนึ่งได้ซื้อบ้านในโครงการและได้ผ่อนชำระตามเงื่อนไขจนครบ และถึงกำหนดโอนกรรมสิทธิ์ และผ่อนชำระกับสถาบันการเงินเจ้าของโครงการผลกระทบบังคับให้ผู้ซื้อบ้าน จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลแทนในวันโอนกรรมสิทธิ์ โดยปกปิดการจ่ายเงินดังกล่าวว่าไม่มีใบเสร็จรับเงิน โดยมีผู้ตกเป็นข่าวซึ่งเป็นพนักงานขายของโครงการ เป็นผู้ดำเนินการ ทำให้ลูกบ้านไม่ทราบว่าจะจ่ายเงินค่าอะไรบ้าง

ภายหลังผู้ซื้อบ้านได้ไปถูดจํานองกับสถาบันการเงินต้องใช้ใบเสร็จรับเงินชำระค่าธรรมเนียม แต่ไม่สามารถหาได้จึงไปคัดสำเนาจากกรมที่ดิน ทำให้ทราบว่าผู้ซื้อบ้านเป็นผู้จ่ายภาษีแทนเจ้าของโครงการ ซึ่งเป็นหน้าที่ของบริษัทโครงการจะต้องเป็นคนจ่าย ลูกบ้านจึงติดต่อบริษัทโครงการขอคืนเงิน แต่ก็ไม่ได้รับคำตอบ และไม่รับรู้การดำเนินการของผู้ตกเป็นข่าว โดยให้เหตุผลว่าอย่างมากที่สุดผู้ตกเป็นข่าวออกจากบริษัท ลูกบ้านจึงเข้าแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ดำเนินการต่อผู้ตกเป็นข่าวในข้อหาฉ้อโกงทรัพย์สินผู้อื่น และรวมตัวกันเพื่อพูดคุยแก้ไขปัญหากับผู้บริหารบริษัท

ทั้งนี้ก่อนการนำเสนอข่าวนี้ หนังสือพิมพ์ได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ตกเป็นข่าวในฐานะพนักงาน และการดำเนินการที่ไม่เป็นธรรมต่อลูกบ้านโครงการบ้านจัดสรรแห่งนี้ เป็นระยะเวลาหนึ่ง นอกจากนี้ ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่โครงการบ้านจัดสรร กำลังยื่นเรื่องเสนอทางคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเป็นบริษัทฯ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ได้ปฏิเสธการเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ ของโครงการ และภายหลังจากที่ลูกบ้านรวมตัวกันเจรจากับผู้บริหารโครงการ ได้ขอยุติเรื่องการคืนเงิน และการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค รวมทั้งคณะกรรมการบริษัทมีมติให้เลิกจ้างผู้ตกเป็นข่าว

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว
2. แหล่งข่าวและความสมดุล (Source and Balance)

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ ให้ดำเนินการแก่ลูกบ้านที่ฟ้องร้อง และหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าว ฐานหมิ่นประมาทและนำเรื่องดังกล่าวมาเปิดเผย โดยมีได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : ไม่ปรากฏกระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าวต่อเนื่อง แต่มีรายงานสภาพแวดล้อมขณะนั้นในหน้าหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับความคืบหน้าของการเจรจาระหว่างลูกบ้านกับเจ้าของโครงการ และข้อสรุปท้ายที่สุดในการรอมชอมข้อขัดแย้ง โดยเจ้าของโครงการจะยอมรับผิดขอความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่ไม่ปรากฏว่ามีคำสัมภาษณ์ของผู้ตกเป็นข่าวแต่อย่างใด

การสิ้นสุด : กรณีนี้คู่กรณีระหว่างผู้ตกเป็นข่าวกับหนังสือพิมพ์ สามารถประนีประนอมยอมความกันได้ แต่ไม่มีการนำเสนอข่าวการรอมชอมในหน้าหนังสือพิมพ์ ดังนั้นจึงไม่ปรากฏคำวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมายทั้งด้านกฎหมายและด้านจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

กรณีนี้ไม่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ได้อธิบายการนำเสนอข่าวเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องวิเคราะห์จากคำสัมภาษณ์ของบรรณาธิการข่าว ดังนี้

วิรัตน์ แสงทองคำ บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า กรณีนี้กองบรรณาธิการได้ตรวจสอบก่อนนำเสนอ เรื่องนี้มีข้อเท็จจริง และเสนอแล้วมีผลลบหรือไม่ หนังสือพิมพ์จึงได้เขียนต่อเนื่องในพฤติกรรมของโครงการบ้าน เพราะขณะนั้น โครงการบ้านจัดสรรแห่งนี้กำลังจะเข้าตลาดหลักทรัพย์ โครงการนี้ก็มีโฆษณาทางทีวีให้ดูภาพลักษณ์ระดับมืออาชีพ แต่พฤติกรรมไม่ชอบมาพากล หนังสือพิมพ์ไม่ได้คิดว่าจะเป็นบุญคุณอะไรต่อสังคม แต่คำนึงถึงหน้าที่ หนังสือพิมพ์ได้ให้ความเป็นธรรมกับผู้ตกเป็นข่าวและเจ้าของโครงการให้ชี้แจง ให้สัมภาษณ์ แต่ทั้งสองฝ่ายนี้ไม่พูด แต่กลับมาให้เงินเพื่อให้อับ แต่ไม่ได้รับ (สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2541.)

กลุ่มนักธุรกิจ : กรณีที่ 2

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจจัย		หนังสือพิมพ์วินิจจัย
		เริ่ม	ดำเนินการและความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
ผู้จัดการรายวัน	1. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว 2. แหล่งข่าวและความสมดุลง	ผู้ตกเป็นข่าวแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการกับลูกบ้านที่กล่าวหาและหนังสือพิมพ์	ไม่ปรากฏกระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ แต่ปรากฏการรายงานความคืบหน้าการเจรจาขอขอมระหว่างเจ้าของโครงการกับลูกบ้าน	คู่กรณีคือ ผู้ตกเป็นข่าวกับหนังสือพิมพ์สามารถรอมชอมกันได้ภายหลังจึงถอนฟ้อง	ไม่ปรากฏคำวินิจจัย	ไม่ปรากฏคำวินิจจัย	หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร กรอบการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชนและกรอบการเคารพสิทธิส่วนบุคคล

กลุ่มนักธุรกิจ : กรณีที่ 3 (ดูตารางแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 12)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันนำเสนอข้อความและภาพของผู้ตกเป็นข่าว ในคอลัมน์ “โหวงเฮ้งนักธุรกิจดัง” โดยอธิบายรูปภาพเป็นชื่อของผู้ตกเป็นข่าวและระบุว่าเป็นมารธุรกิจ โดยเฉพาะผู้ที่เล่นหุ้นที่ไม่ประสบผลสำเร็จจะรู้จักดี นอกจากนี้บรรยายลักษณะรูปร่างและผิวพรรณของผู้ตกเป็นข่าว ว่าเป็นลักษณะของผู้มั่งมี แต่ไม่คำนึงถึงผู้ยากไร้และคนที่ลำบากยากจน

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. สิทธิส่วนบุคคล (Right to privacy)
2. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอภาพและข้อความ
3. คุณค่าของความเป็นข่าว (Newsworthiness)

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวแต่งงานยืมฟ้องหนังสือพิมพ์ต่อศาลเอง โดยมีได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในคดีความแพ่งฐานละเมิด เรียกค่าเสียหายเป็นเงิน 40 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี โดยมีได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : ไม่ปรากฏกระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าวต่อเนื่องหรือสภาพแวดล้อมขณะนั้นในหน้าหนังสือพิมพ์ นอกจากหนังสือพิมพ์ไทยโพแนชเขียนนำเสนอข่าวการฟ้องร้องครั้งนี้

การสิ้นสุด : กรณีนี้ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการในกระบวนการยุติธรรม ถือว่าการสืบข้อเท็จจริงยังไม่เสร็จสิ้น จึงไม่สามารถสรุปได้ ดังนั้นจึงไม่ปรากฏควาวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมายทั้งด้านกฎหมายและด้านจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

กรณีนี้ไม่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ได้อธิบายการนำเสนอข่าวเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องวิเคราะห์จากคำสัมภาษณ์ของบรรณาธิการข่าว ดังนี้

วิรัตน์ แสงทองคำ บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า กรณีนี้จริง ๆ แล้วเขียนแค่เรื่องโหวงเฮ้งเท่านั้น ยกตัวอย่างของโหวงเฮ้งที่มีการดูกันมาแล้ว ซึ่งเผชิญเรื่องของผู้ตกเป็นข่าวนี้นี้ เคยมีหมอดูดูและพิมพ์ออกมาเป็นเล่มแล้ว นักข่าวเข้าใจว่ามีการตีพิมพ์เป็นเล่มแล้วนำมาเสนอต่อไม่น่าจะเป็นปัญหาอะไร และหนังสือเล่มนี้ก็ไม่ได้ถูกฟ้องร้อง แต่ภาษาที่นำเสนอค่อนข้างรุนแรง เป็นภาษาที่ไม่ได้แต่งขึ้นใหม่ เป็นข้อความที่คัดลอกมาจากหนังสือที่หมอดูโหวงเฮ้งได้ทำนายไว้แล้ว เราอาจไม่ได้คำนึงถึงกฎหมาย เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องไสยศาสตร์ โหราศาสตร์ ซึ่งไม่ใช่เรื่องจริงจิงอะไร ด้านหนึ่งเป็นเรื่องหมอดูที่ไม่ได้จริงจิง ใครจะเชื่อก็ได้ไม่เชื่อก็ได้ อีกด้านหนึ่งเป็นความอ่อน (Immature) ในวิชาชีพของนักข่าว ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่คิดร้าย (สัมภาษณ์, 2 เมษายน 2541.)

หนังสือพิมพ์		กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจัย		หนังสือพิมพ์วินิจัย
พิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
ผู้จัดการรายวัน	1. สิทธิส่วนบุคคล 2. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว 3. คุณค่าของความเป็นข่าว	ผู้ตกเป็นข่าวได้ยินฟ้องหนังสือพิมพ์ต่อศาล โดยไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐในคดีความแพ่งฐานละเมิดเรียกค่าเสียหายเป็นเงิน 40 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีโดยไม่ได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด	หนังสือพิมพ์ไทย	กรณีนี้อยู่ระหว่างดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ถือว่ายังไม่เสร็จสิ้น การสืบข้อเท็จจริงจึงยังเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือนักกฎหมายทางด้านกฎหมายและจริยธรรมวารสารศาสตร์	ไม่ปรากฏคำวินิจัย	ไม่ปรากฏคำวินิจัย	ผู้จัดการรายวัน อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสารและกรอบการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน

กลุ่มประชาชนทั่วไป 3 กรณี

กลุ่มประชาชนทั่วไป : กรณีที่ 1 (คู่มือแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 13)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอข่าว ชำราชการหญิงในรัฐสภา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการหาผลประโยชน์จากการตั้งงบประมาณ เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์กำจัดตัวอ่อนยุ้งลาย ของกรมพัฒนาชุมชน และมีพฤติกรรมเป็นตัวกลางจัดหาหญิงบริการให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยไม่ได้ระบุชื่อ - นามสกุลจริง เพียงแต่มีชื่อเล่น และตำแหน่งหน้าที่ในข่าวที่นำเสนอ

เนื่องจากขณะนั้นมีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2536 ต่อมา ส.ส.นครราชสีมา พรรคชาติพัฒนา ได้อภิปรายเรื่องงบจัดซื้ออุปกรณ์กำจัดตัวอ่อนยุ้งลายหรือ “งบยุ้งลาย” ของกรมพัฒนาชุมชน ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 29 คนขอแปรญัตติจัดซื้อไปยังจังหวัดของตนเองมากจนผิดสังเกตถึง 143 ล้าน จึงขอให้ที่ประชุมสภาฯ ตรวจสอบ หนังสือพิมพ์ทุกฉบับจึงมุ่งประเด็นเรื่องงบประมาณดังกล่าวเป็นพิเศษ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงต้องตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อสอบสวนความผิดปกติกของงบดังกล่าว ซึ่งผลทำให้งบประมาณดังกล่าวถูกชะลอการอนุมัติจากที่ประชุม

หนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับได้พยายามรายงานข่าวเจาะลึก โดยเฉพาะประเด็นขบวนการผู้ที่อยู่เบื้องหลัง ซึ่งได้รับผลประโยชน์ ระหว่างพ่อค้า นักการเมือง และข้าราชการ

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. สิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy)
2. ความเหมาะสมในการพาดหัวข่าวและภาษาที่ใช้
3. ความถูกต้อง (Accuracy)
4. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอ

กระบวนการตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวแต่งงานย้ายเรื่องฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ต่อศาลในคดีอาญา ฐานหมิ่นประมาท โดยดำเนินคดีเอง มิได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่มีการให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวใด ๆ

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : กรณีนี้คู่กรณีได้ต่อสู้คดีชั้นศาลถึง 3 ศาล คือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา การฟ้องร้องศาลชั้นต้น ศาลได้พิจารณายกฟ้อง แต่ผู้ตกเป็นข่าวได้ยื่นขออุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์แก้คำพิพากษาเป็นว่า จำเลยมีความผิดตามกฎหมายอาญา มาตรา 328 แต่จำเลยฎีกา ศาลฎีกาพิจารณาพิพากษามีความผิดจริง แต่โจทก์ไม่ได้ฟ้องร้องตามกฎหมายพรบ.การพิมพ์ 2484 ศาลจึงต้องยกฟ้อง

การสิ้นสุด : ศาลฎีกายกฟ้องหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยพิจารณาว่ามีความผิด เพราะ เป็นการนำเสนอข่าวในลักษณะประจานผู้ตกเป็นข่าว แต่เนื่องจากผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหมิ่นประมาทตามมาตรา 326 และ 328 แต่มิได้ฟ้องจำเลยให้รับโทษตามพรบ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 ศาลจึงพิจารณาพิพากษายกฟ้อง

ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย :

ก. **เกณฑ์การพิจารณาทางกฎหมาย** (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9884/2539)

ศาลชั้นต้นพิจารณาว่า (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9884/2539) “เจ็กู” ที่กล่าวถึงในข่าว หมายถึงตัวโจทก์จำเลยมีหน้าที่เสนอข่าวให้ประชาชนทราบ ข่าวที่จำเลยพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐตามที่โจทก์ฟ้อง วรรคแรกเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต เพื่อรักษามลประโยชน์ของประชาชนโดยทั่วไปและรัฐสภา จึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329

ข่าวที่พิมพ์ในวรรคสอง เป็นข่าวที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์เคยลงตีพิมพ์โฆษณามาก่อนแล้วเมื่อ พ.ศ.2534 และผู้บังคับบัญชาของโจทก์ได้ตั้งกรรมการสอบสวนโจทก์ ซึ่งโจทก์ยอมรับว่าเป็นความจริง เลขาธิการรัฐสภาได้มีคำสั่งลงโทษโจทก์ทางวินัยตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน การลงข่าวข้างต้นจึงเป็นความจริงและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน จำเลยไม่ต้องรับโทษ (ตามมาตรา 330) พิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ให้จำคุก 3 เดือน และปรับ 25,000 บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อน ให้รอการลงโทษไว้ 1 ปี กับให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาทั้งหมดในหนังสือพิมพ์รายวันไทยรัฐ หรือเดลินิวส์ หรือมติชน หรือดาวสยาม หรือบ้านเมืองรวม 2 ฉบับ ฉบับละ 3 ครั้ง นอกจากนี้แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยฎีกา ศาลฎีกาพิจารณาจากข้อเท็จจริง จำเลยตีพิมพ์ข้อความโดยพาดหัวคอลัมน์ว่า ลากไส้ “อีโมง” กินบ ค้ากามกลางสภา และมีข้อความละเอียด 2 วรรค

วรรคแรก บรรยายว่า “ในที่สุด ความอื้อฉาว ข้าราชการรัฐสภา ที่ทำตัวลึกลับวังเดินล่าลายเซ็นส.ส. เพื่อให้แปรญัตติงบประมาณจัดซื้อยกกำลังรถน้ำ ยุงลาย อุปกรณ์เครื่องเขียน เครื่องกีฬา และเครื่องครัว เพื่อหวังเงินค่าหัวจากบริษัท หาผลประโยชน์ที่กระทำเป็นกระบวนการ ก็ได้ถูกกระชากหน้ากากออกมาจนได้ ผู้สื่อข่าวได้รับการเปิดเผยจากกรรมการรบบประมาณคนหนึ่งว่า ข้าราชการหญิงที่วังเดินล่าลายเซ็นส.ส. เป็นเจ้าหน้าที่อยู่แผนกงานชวเลข เป็นเจ้าแม่สภาที่ส.ส.ทุกคนรู้จักกันดีในนาม “เจ็กู” ซึ่งเมื่อถึงฤดูกาลพิจารณางบประมาณก็จะรับงานวังล่าลายเซ็นส.ส. เพื่อแบ่งเงินเปอร์เซ็นต์ โดยจะให้นักในอัตราลายเซ็นส.ส. 10 (คน) ต่อเงิน 1 ล้านบาท ซึ่งเมื่อได้ลายเซ็นมาแล้ว จะนำไปเอกสารไปให้หญิงที่ชื่อ “วารุณี” เป็นคนนอกสภาทำงานอยู่รัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่ง เพื่อเดินเรื่องเชื่อมโยงขบวนการดังกล่าว”

วรรคสอง บรรยายว่า “ ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า ข้าราชการหญิงของรัฐสภาผู้นี้ยังมีงานที่ทำให้มีความสนิทชิดเชื้อกับส.ส. เป็นอย่างดี คือ เป็นนายหน้าจัดหาเด็กเหาะ ๆ ให้กับส.ส.ในอัตราราคาแพง ซึ่งพฤติกรรมของข้าราชการหญิงผู้นี้ เคยถูกข้าราชการระดับสูงของรัฐสภาตั้งกรรมการสอบครั้งหนึ่งแล้ว แต่ไม่เช็ดหลาบแต่อย่างใด”

โจทก์นำสืบว่า ข้าราชการหญิงที่เป็นเจ้าหน้าที่อยู่แผนกชเลขที่ส.ส.ทุกคนรู้จักกันดีในนาม “เจ็ญ” หมายถึงตัวโจทก์ ซึ่งมีชื่อเดิมว่า “บุญญ์” และคนที่ทำงานเรียกโจทก์ว่าเจ็ญ การที่จำเลยพิมพ์โฆษณาข้อความดังกล่าว ทำให้คนทั่วไปเข้าใจว่า โจทก์มีพฤติการณ์เบียดบังเงินงบประมาณแผ่นดินและค้ำกามในรัฐสภา ซึ่งเป็นความเท็จ ทำให้โจทก์เสียหาย เสียชื่อเสียงถูกดูหมิ่นเกลียดชัง และถูกผู้บังคับบัญชาตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย

จำเลยนำสืบว่า ชาวในคอลัมน์เป็นเรื่องข้าราชการมีความประพฤติเสื่อมเสีย จำเลยจึงได้เสนอข่าวให้ประชาชนทราบ เพื่อหน่วยงานต้นสังกัดจะได้ตั้งกรรมการสอบสวน โจทก์เคยถูกตั้งกรรมการสอบสวน 2 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อปี 2534 ถูกกล่าวหาว่า กระทำตัวเป็นตัวกลางในการจัดหาหญิงบริการแก่ส.ส. ผลการสอบสวน ปรากฏว่าโจทก์กระทำผิดจริง ครั้งที่สอง ปี 2536 ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอีก สอบสวนแล้วไม่ปรากฏว่า โจทก์ได้กระทำผิด

จำเลยฎีกาว่า ใจความสำคัญอยู่ในวรรคแรก ที่กล่าวถึงข้าราชการรัฐสภาคนหนึ่งที่มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริต วิ่งเดินล่าลายเซ็นส.ส.เพื่อให้แปรรูปที่ดินประมาณจัดซื้อยากำจัดลูกน้ำยุงลาย ฯลฯ เพื่อหวังเงินค่าหัวจากบริษัทหาผลประโยชน์ ส่วนวรรคต่อมาเพียงสี่บรรทัด เป็นเพียงการขยายความของข่าวต่อเนื่องจากข้อความในวรรคแรก เพื่อแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่ผ่านมาของโจทก์ในฐานะเป็นข้าราชการรัฐสภา เคยประพฤติตนเสื่อมเสียไม่น่าไว้วางใจ โจทก์เคยถูกลงโทษทางวินัยมาแล้ว แต่ยังไม่เข็ดหลาบ ข้อความในข่าวเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง มิใช่เป็นการใส่ความโจทก์ จำเลยในฐานะสื่อมวลชนกระทำไปเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน มิใช่เรื่องส่วนตัวที่การพิสูจน์จะไม่ใช่ประโยชน์ต่อประชาชน

ศาลพิเคราะห์ว่า ข้อความแบ่งเป็นสองคอลัมน์ เป็นการพูดกล่าวหาโจทก์คนละเรื่อง คนละตอนกัน สำหรับข้อความตอนที่สองเมื่ออ่านแล้วทำให้เข้าใจว่าอ้างว่ามีการค้ำกามในสภาเกิดขึ้นได้โดยโจทก์ทำหน้าที่เป็นนายหน้าจัดหาเด็กผู้หญิงมาให้ ส.ส. การลงข่าวส่อเจตนาที่จะใส่ความโจทก์ในลักษณะประจาน ทำให้โจทก์เสียหาย และเป็นการใส่ความในเรื่องส่วนตัวที่การพิสูจน์ไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน หากเป็นเรื่องเพื่อรักษาผลประโยชน์แก่รัฐและประชาชน ฎีกาจำเลยฟังไม่ขึ้น

คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และ 328 เท่านั้น ไม่ได้มุ่งประสงค์ให้จำเลยรับผิดชอบในฐานะบรรณาธิการหรือผู้พิมพ์ ตามมาตรา 58 แห่งพรบ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 ศาลจึงไม่อาจลงโทษจำเลยในฐานะบรรณาธิการหรือผู้พิมพ์ตามพรบ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 58 ได้ ปัญหานี้เป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยจะไม่ฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายความแพ่ง มาตรา 152 (5) ประกอบประมวลกฎหมายความอาญา มาตรา 15 ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง

ข. เกณฑ์การพิจารณาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

การวิเคราะห์ คำวินิจฉัยของศาลในเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ต้องอาศัยนักกฎหมาย 2 ท่านให้ข้อคิดเห็น ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

มนตรี รูปสุวรรณ อดีตสมาชิกสภาข้าราชการกรมบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวว่า เมื่อศาลวินิจฉัยแล้ว ต้องยุติและเคารพ ศาลต้องอาศัยกฎหมายเป็นหลักในการพิจารณาลงโทษหรือไม่ ส่วนจริยธรรมเป็นเรื่องที่บอกว่าควรหรือไม่ควรทำ ก่อนศาลจะฟ้องหมิ่นประมาทหรือไม่ ต้องมีการสืบข้อเท็จจริง สืบพยานหลักฐาน การยกฟ้องเป็นดุลยพินิจของศาล ศาลต้องพิจารณาว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องส่วนตัว ถ้าหากเป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่เป็นประโยชน์ก็ต้องลงโทษหนังสือพิมพ์ กรณีนี้ถ้าเป็นเรื่องจริง หนังสือพิมพ์ก็ทำตามหน้าที่ที่ถูกต้อง (สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541.)

จรัล เส็งวิทยา คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวว่า กรณีนี้ในแง่ของกฎหมาย ศาลพิจารณาว่าหมิ่นประมาทหรือไม่ และเข้ามาตรา 329 (3) ดิชมโดยสุจริตจริงหรือไม่ หนังสือพิมพ์มีหน้าที่เสนอข่าว การเสนอข่าวต้องอยู่ที่ว่าต้องมีข้อเท็จจริงก่อน ไม่ใช่เขียนไปโดยไม่มีความจริง เป็นเท็จ เป็นการใส่ร้ายผู้ตกเป็นข่าว การเปิดเผยเรื่องของบุคคลต่อสาธารณะเป็นสิ่งที่ควรทำ ถ้าเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ เพราะหนังสือพิมพ์เป็นที่พึ่งของสังคม กฎหมายอาจเข้าไปตรวจสอบไม่ถึง แต่ต้องคำนึงถึงจริยธรรมโดยเคร่งครัด การเสนอข่าวที่เป็นเรื่องส่วนตัวไม่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมย่อมมีความผิด อย่างไรก็ตาม อาจอยู่ระหว่างการต่อสู้ในชั้นศาลโดยใช้ มาตรา 329 หนังสือพิมพ์ดิชมโดยสุจริตใจ แต่ในความเป็นจริงการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างไรอาจจะเป็นคนละส่วนกัน (สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2541.)

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

จากคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9884/2539) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้เหตุผลในการนำเสนอข่าวกรณีนี้ว่า

1. เพื่อให้ประชาชนรับทราบ เพราะเป็นเรื่องข้าราชการมีความประพฤติเสื่อมเสีย เพื่อหน่วยราชการต้นสังกัดจะได้ตั้งกรรมการสอบสวน เนื่องจากผู้ตกเป็นข่าวเคยถูกคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยถึง 2 ครั้งแล้ว ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง
2. ในฐานะสื่อมวลชนทำไปเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน
3. เรื่องดังกล่าวไม่ใช่เป็นเรื่องส่วนตัวที่การพิสูจน์จะไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจฉัย		หนังสือพิมพ์วินิจฉัย
		เริ่ม	ดำเนินการและความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
ไทยรัฐ	1.สิทธิส่วนบุคคล 2.ความเหมาะสมในการใช้ภาษาพาดหัวข่าว 3.ความถูกต้อง 4.วัตถุประสงค์ในการนำเสนอ	ผู้ตกเป็นข่าวยื่นเรื่องฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ไทยรัฐต่อศาล โดยแต่งตั้งนายดำเนินคดีเองและไม่มีการให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวใดๆ	ไม่ปรากฏกระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ในหน้าหนังสือพิมพ์ แต่หนังสือพิมพ์เสนอข่าวการยกฟ้องของศาลฎีกา	ศาลชั้นต้นพิจารณา ยกฟ้อง แต่ผู้ตกเป็นข่าวได้ยื่นขออุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์แก้คำพิพากษาเป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 328 ที่สุด จำเลยยื่นฎีกา และศาลฎีกาพิพากษายกฟ้อง	*ศาลชั้นต้นพิจารณาจากประมวลกฎหมายอาญามาตรา326 328และ329 *ศาลอุทธรณ์พิจารณาจากประมวลกฎหมายอาญามาตรา 328 *ศาลฎีกาพิจารณาจากประมวลกฎหมายอาญามาตรา326 328 และพรบ.การพิมพ์ พ.ศ.2484	รศ.ดร.มนตรี รูปสุวรรณ วิเคราะห์โดยอาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสารและกรอบการเคารพสิทธิส่วนบุคคล รศ.จรัส เล็งวิทยา วิเคราะห์โดยอาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสารและกรอบการเคารพสิทธิส่วนบุคคล	ไทยรัฐ อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และกรอบการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน

กลุ่มประชาชนทั่วไป : กรณีที่ 2 (คู่มือแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 14)

ประเด็นปัญหา : หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันนำเสนอข่าวการกู้ยืมเงินของผู้ตกเป็นข่าว ซึ่งเป็นบุคคลมีชื่อเสียงวงการมวย ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนรายการชกป้องกันตำแหน่งของเขาทรายแกล็คซี่ รุ่นจูเนียร์แบนตั้มเวต จากบริษัทประกันภัยแห่งหนึ่งเป็นจำนวนเงิน 20 ล้านบาทเพื่อไปดำเนินธุรกิจ โดยใช้ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างมาเป็นหลัก ทรัพย์สินค้ำประกันเงินกู้ แต่หลังจากกู้เงินไปแล้วได้ชำระดอกเบี้ยครั้งเดียว บริษัทฯ ไม่สามารถติดตามได้อีก ทำให้บริษัท ประกันภัยดังกล่าวฟ้องร้องต่อศาลให้ดำเนินคดีต่อผู้ตกเป็นข่าวเพื่อให้มาชำระหนี้ และหากไม่ชำระเงินกู้คืนก็จะยึดทรัพย์สิน ที่เป็นหลักทรัพย์สินค้ำประกันขายทอดตลาด

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ :

1. สิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy)
2. ความเป็นกลาง (Accuracy)
3. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอ

กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวแต่งงานนายฟ้องร้องต่อศาลในคดีอาญา ฐานหมิ่นประมาท ดำเนินคดีเองโดยไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด คำฟ้องร้องระบุให้ลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ เพื่อขอ อภัยจากการนำเสนอข่าวที่ทำให้เสียหาย จำนวน 7 ฉบับ

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : เมื่อผู้ตกเป็นข่าวฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์แนวหน้าได้นำเสนอการฟ้องร้องครั้งนี้ในหน้าหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้ไม่ปรากฏกระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าวอย่างต่อเนื่อง หรือ สภาพแวดล้อมขณะนั้นในหน้าหนังสือพิมพ์

การสิ้นสุด : กรณีนี้คู่กรณีได้ประนีประนอมยอมความกันก่อนการพิจารณาของศาล โดยมีการตกลง แก้ไขข่าวและโฆษณาขออภัยลงหนังสือพิมพ์ในเครือสยามกีฬารายวัน จำนวน 3 ฉบับ และเนื่องจากคู่กรณีตกลง ประนีประนอมยอมความกันก่อนจะมีการพิจารณาคดีชั้นศาล ดังนั้นจึงไม่ปรากฏคำวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมาย ทั้ง ด้านกฎหมายและด้านจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

กรณีนี้ไม่ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ได้อธิบายการนำเสนอข่าวเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องอาศัยจากคำสัมภาษณ์ของบรรณาธิการข่าว ดังนี้

ธานี ชัยสุนทรโยธิน หัวหน้าช่างสายมวย หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันและมวยสยามรายวัน

กล่าวว่า ช่างนี้หนังสือพิมพ์ได้รับมาจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ หนังสือพิมพ์ฉบับอื่นก็นำเสนอเช่นกัน แต่ลงเป็นคอลัมน์สังคม เป็นข่าวซุบซิบ ส่วนสยามกีฬารายวันลงเป็นข่าว เหตุการณ์นี้มีคุณค่าความเป็นข่าว เพราะผู้ตกเป็นข่าวเป็นบุคคลมีชื่อเสียงในวงการมวย และเป็นเรื่องเงินกู้ที่ผู้ตกเป็นข่าวถูกฟ้องร้องเป็นคดีความอยู่ บริษัทประกันภัยกำลังพยายามติดตามให้ผู้ตกเป็นข่าวมาเคลียร์หนี้สิน เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้น หนังสือพิมพ์นำเสนอไปตามข้อเท็จจริง (สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2541.)

หนังสือ		กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจจัย		หนังสือพิมพ์วินิจจัย
พิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
สยามกีฬา	1. สิทธิส่วนบุคคล	ผู้ตกเป็นข่าวแต่ง	หนังสือพิมพ์แนวหน้า	คู่กรณีได้ประนีประ	ประนีประนอมยอมความกัน	ไม่ปรากฏคำวินิจจัย	สยามกีฬารายวัน อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร
รายวัน	2. ความเป็นกลาง	ทนายฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ต่อศาลเพื่อ	ได้นำเสนอข่าวการฟ้องร้องครั้งนี้ แต่ไม่ดำเนินคดีเองโดยไม่	นอมยอมความกันก่อนการพิจารณาของศาล	จึงไม่ปรากฏคำวินิจจัยของศาล		และกรอบการสร้างควมไว้วางใจของสาธารณชน
	3. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอ	ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐและไม่ได้ให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวแต่อย่างใด	ได้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ในหน้าหนังสือพิมพ์	ข่าวและโฆษณาออกภัยลงหนังสือพิมพ์ในเครือสยามกีฬารายวัน			
				จำนวน 3 ฉบับ เป็นเวลา 3 วัน			

กลุ่มประชาชนทั่วไป : กรณีที่ 3 (คู่มือแบบที่ 2 : ตารางที่ 2 / 15)

ประเด็นปัญหา : จากกรณีที่ผู้ตกเป็นข่าวร้องขอความเป็นธรรมกับหนังสือพิมพ์ข่าวสด ว่าตนเองและครอบครัวถูกผู้หญิงใกล้ชิดของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยโทรศัพท์มาข่มขู่ ซึ่งมีการแจ้งความไว้เป็นหลักฐานแล้ว สาเหตุมาจากเรื่องความสัมพันธ์ส่วนตัว

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยขณะนั้น เดินทางกลับจากต่างประเทศ เปิดแถลงข่าวทันทีที่กลับมาถึงประเทศไทย โดยยอมรับว่าเคยมีความสัมพันธ์กับผู้ตกเป็นข่าวจริง แต่ยุติไปเมื่อ 3 ปีที่แล้ว และไม่ติดต่อกันอีก เพราะผู้ตกเป็นข่าวพยายามทำให้ครอบครัวของตนแตกแยก จึงต้องตัดสินใจยุติเรื่องราวโดยตกลงกับมารดาและน้องชายของผู้ตกเป็นข่าวและมอบเงิน 3 แสนบาท พร้อมกับชี้แจงว่าเป็นห่วงคือการเปิดเผยเรื่องส่วนตัวเช่นนี้ ผู้ตกเป็นข่าวจะเสื่อมเสีย

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอข่าวว่าผู้ตกเป็นข่าวไปแจ้งความอีกครั้ง เพราะถูกคุกคามจากบุคคลกลุ่มหนึ่ง และได้เปิดเผยรายละเอียดส่วนตัวเพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์กับผู้สื่อข่าว ในข่าวเดียวกันหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ลงคำสัมภาษณ์ของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยด้วยว่า สาเหตุที่ผู้ตกเป็นข่าวออกมาเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวทั้งหมด เพราะมีปัญหาเรื่องเงินที่เกิดจากหนี้สินจำนวนมาก ต้องการเรียกเงิน 2 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังกล่าวว่าผู้ตกเป็นข่าวไปขอความช่วยเหลือทางการเงิน จากนายกรัฐมนตรีนครและภริยานายกรัฐมนตรีอีกด้วย

สรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์

1. สิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy)
2. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว

กระบวนการได้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว ; เริ่มต้น การดำเนินการและความต่อเนื่อง การสิ้นสุด

เริ่มต้น : ผู้ตกเป็นข่าวเข้าพบผู้สื่อข่าวของหนังสือพิมพ์ เพื่อขอแก้ข่าวที่ถูกรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยกล่าวหาว่าแบล็กเมลหรือเรียกเงิน 2 ล้านบาทนั้นไม่เป็นความจริง แต่ยอมรับว่ามีหนี้สินที่เกิดจากการทำธุรกิจที่เชียงใหม่ เพราะต้องกู้เงินจากธนาคาร และไม่เคยให้รัฐมนตรีฯ มาช่วยแต่อย่างใด หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ตีพิมพ์ข่าวแก้ดังกล่าวเป็นข่าวสั้น (จากข่าวไทยรัฐ 12 เมษายน 2540, หน้า 23.)

ผู้ตกเป็นข่าวได้ให้สัมภาษณ์กับหนังสือพิมพ์ข่าวสดต่อมา เพื่อชี้แจงเช่นเดียวกับชี้แจงต่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และกล่าวว่ากำลังปรึกษากับญาติว่าจะฟ้องร้องรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยในข้อหาหมิ่นประมาทหรือไม่ (จากข่าวข่าวสด 15 เมษายน 2540, หน้า 11.)

การดำเนินการและความต่อเนื่อง : ผู้ตกเป็นข่าวต้องการฟ้องหมิ่นประมาทรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ขณะเดียวกันฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ไทยรัฐด้วย ในฐานะที่ทำให้คำสัมภาษณ์เผยแพร่ต่อสาธารณชนทั่วไป ทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเสียหาย โดยผู้ตกเป็นข่าวแต่งตั้งทนายยื่นฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ต่อศาลในคดีอาญา ฐานหมิ่นประมาทเพื่อดำเนินคดีเอง โดยมีได้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ความต่อเนื่องของคดีนี้ เมื่อการนัดสืบพยานโจทก์นัดแรก หนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์ข่าวสดได้รายงานข่าวในการสืบพยานและรายละเอียดข้อเท็จจริงเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ภริยาของรัฐมนตรีฯ และผู้ตกเป็นข่าว รวมทั้งบรรยากาศการเผชิญหน้าของบุคคลดังกล่าว ทำให้รัฐมนตรีฯ ได้เปิดแถลงข่าวที่รัฐสภา ท้วงติงเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ โดยกล่าวว่าได้ทำหนังสือถึงสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ขอให้พิจารณาจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ดังกล่าว เพราะการนำเสนอข่าว เป็นข้อกล่าวหาของโจทก์เพียงฝ่ายเดียว ทั้งที่ต้องรับฟังพยานโจทก์อีก 3 นัด การเสนอข่าวไม่เป็นธรรมกับตนเอง เป็นการละเมิดสิทธิและเกียรติยศชื่อเสียง (จากข่าวมติชน 23 มกราคม 2541, หน้า 20.)

การสิ้นสุด : กรณีนี้ยังอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ถือว่าการสืบข้อเท็จจริงยังไม่ปรากฏชัดเจนทั้งหมด ไม่สามารถสรุปได้ ดังนั้น จึงไม่ปรากฏคำวินิจฉัยของศาลหรือนักกฎหมายทั้งด้านกฎหมายและด้านจริยธรรมวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์วินิจฉัย : เกณฑ์การพิจารณาเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์

กรณีนี้หนังสือพิมพ์ไม่ได้อธิบายการนำเสนอข่าวเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์ทางหน้าหนังสือพิมพ์ จึงต้องวิเคราะห์จากคำสัมภาษณ์ของบรรณาธิการข่าว ดังนี้

ไพฑูริย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า ข่าวนี้เป็นข่าวมาก่อนแล้ว เรื่องนี้กองบรรณาธิการซึ่งใจอยู่นาน เพราะเป็นเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคม แต่ความที่รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยเป็นบุคคลสาธารณะ และผู้ตกเป็นข่าวเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการไฮโซ เราเสนอความจริงให้ทั้ง 2 ฝ่ายที่เป็นคู่กรณีกัน เพราะทั้งสองฝ่ายร้องเรียนต่อหนังสือพิมพ์ทั้งคู่ เมื่อลงคำสัมภาษณ์ของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยให้สัมภาษณ์เรื่องนี้ ขณะเดียวกันก็ไปถามผู้ตกเป็นข่าวมานำเสนอด้วยเช่นกัน เพื่อความเป็นธรรมต่อทั้ง 2 ฝ่าย (สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2541.)

หนังสือพิมพ์	สรุปประเด็นปัญหา	กระบวนการโต้ตอบของผู้ตกเป็นข่าว			ศาลหรือนักกฎหมายวินิจจัย		หนังสือพิมพ์วินิจจัย
		เริ่ม	ดำเนินการและ ความต่อเนื่อง	การสิ้นสุด	เกณฑ์การพิจารณาของศาล		เกณฑ์การพิจารณาของหนังสือพิมพ์
					ตามกฎหมาย	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์	จริยธรรมเชิงวารสารศาสตร์
ไทยรัฐ	1. ลิขสิทธิ์ส่วนบุคคล 2. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าว	* ผู้ตกเป็นข่าวเข้าพบผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ขอแก้ข่าวและชี้แจงความจริง หนังสือพิมพ์ลงข่าวแก้ไขให้ * ผู้ตกเป็นข่าวได้ให้สัมภาษณ์กับหนังสือพิมพ์อีกฉบับ * ผู้ตกเป็นข่าวร้องขอให้องค์กรต่างๆ ช่วย เช่น มูลนิธิเพื่อนหญิง สภาสตรีแห่งชาติ	ผู้ตกเป็นข่าวต้องการฟ้องหมิ่นประมาท รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย จึงต้องฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ไทยรัฐด้วย ในฐานะที่ ทำให้คำสัมภาษณ์เผยแพร่ต่อสาธารณชนทั่วไปทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเสียหาย โดยผู้ตกเป็นข่าวแต่งงานายอื่นฟ้องร้องต่อศาลเพื่อดำเนินคดีเองไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ	อยู่ในระหว่างดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมถือว่ายังไม่เสร็จสิ้น จึงยังไม่มีคำวินิจจัยของศาล หรือนักกฎหมาย ทั้งด้านกฎหมายและจริยธรรมวารสารศาสตร์	ไม่ปรากฏคำวินิจจัย	ไม่ปรากฏคำวินิจจัย	ไทยรัฐ อาศัยกรอบการสนองสิทธิการรับรู้ข่าวสาร และการสร้างความไว้วางใจของสาธารณชน และกรอบการเคารพสิทธิส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)

2.1. สัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวในกรณีศึกษาที่เลือกโดยสัมภาษณ์ตัวแทนแต่ละกลุ่ม ๆ ละ 1 ท่าน

รวม 4 ท่าน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

2.1.1 ตัวแทนกลุ่มนักการเมือง คือ นายโกคิน พลกุล

2.1.2 ตัวแทนกลุ่มศิลปินนักแสดง คือ นางสาวอุมาพร นัยนานนท์

2.1.3 ตัวแทนกลุ่มนักธุรกิจ คือ นายศิริวัฒน์ วรเวทวุฒิคุณ

2.1.4 ตัวแทนกลุ่มประชาชน คือ พ.ญ.อรพรรณ เมธาติลกุล

ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อจำกัดในการติดตามสัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวที่เป็นกรณีศึกษา ในกลุ่มศิลปินนักแสดง นักธุรกิจ และประชาชนทั่วไป จึงต้องสัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวอื่นที่ฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ระหว่างปี 2536 - 2540 แทน เนื่องจากผู้ตกเป็นข่าวมีประสบการณ์ร่วม โดยสัมภาษณ์ตามหัวข้อที่เกี่ยวกับกรณียศึกษาดังต่อไปนี้

1. เรื่องสิทธิส่วนบุคคล
2. เรื่องจริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับโดยเฉพาะ
3. เรื่องการดำเนินคดีความ
4. เรื่องปัจจัยที่หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

1. สิทธิส่วนบุคคล

1.1 เปรียบเทียบความสำคัญระหว่างสิทธิการเสนอข่าวกับสิทธิส่วนบุคคล

ตัวแทนกลุ่มนักการเมือง กล่าวว่า รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเน้นที่สิทธิส่วนบุคคล เพราะที่ผ่านมาหนังสือพิมพ์จะละเมิดกันมาก ยกเว้นเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะจริง ๆ บุคคลจะมีสิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy) บ้าง แต่หนังสือพิมพ์กลับเอาความเป็นส่วนตัวมาขายเพื่อผลประโยชน์ เอาความเป็นส่วนตัวไปขาย ไม่เห็นด้วย แต่ถ้าเป็นเรื่องเพื่อส่วนรวม เห็นด้วย ฉะนั้นหนังสือพิมพ์ต้องสร้างความสมดุลย์ (Balance) ให้ดี

ตัวแทนกลุ่มศิลปินนักแสดง กล่าวว่า สิทธิส่วนบุคคลควรจะสำคัญกว่า เพราะการเป็นนักแสดงมักจะถูกหนังสือพิมพ์ละเมิดเสมอจนไม่มีเวลาเป็นส่วนตัว การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์หากเป็นข่าวที่ไม่ดี จะมีผลต่อผู้ชมหรือผู้่านที่ติดตามงานของบุคคลนั้น ๆ เกิดความเสื่อมศรัทธา และมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อดารานักแสดงในอนาคต แต่เห็นด้วยหากเป็นเรื่องที่ดารานักแสดงทำผิดและเป็นเรื่องจริงก็สามารถนำเสนอได้ ทั้งนี้ต้องไม่ใช่เป็นเรื่องเท็จ

ตัวแทนกลุ่มนักธุรกิจ กล่าวว่า สิทธิส่วนบุคคลควรจะสำคัญกว่า เพราะในฐานะประชาชนคนหนึ่ง หากตกเป็นข่าวในเรื่องที่ไม่มีข้อเท็จจริง ไม่มีหลักฐาน หนังสือพิมพ์เขียนโดยไม่ตรวจสอบข้อมูลก่อน จะเกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ตกเป็นข่าว และผู้ตกเป็นข่าวไม่มีสิทธิที่จะโต้ตอบ เพราะไม่มีสื่อให้ลงแก้ไขข่าว นอกจากจะไปให้สัมภาษณ์ขอแก้ข่าว แต่สื่อจะเสนอให้อย่างไร สามารถแก้ข้อกล่าวหาได้หรือไม่

ตัวแทนกลุ่มประชาชนทั่วไป กล่าวว่า ทั้ง 2 ส่วนนี้ควรเท่ากัน เมื่อเป็นไปตามกติกาของจริยธรรมวารสารศาสตร์ คือ การสนองสิทธิการรับรู้ (Right to Know) การสร้างความไว้วางใจของสาธารณชน (Public Trust) และการเคารพในสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่น และยึดมั่นในหลักการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Respect to Individual Right and Privacy) แต่เมื่อเปรียบเทียบในฐานะผู้ตกเป็นข่าวและเป็นผู้เสียหาย สิทธิส่วนบุคคลย่อมมีสูงกว่า เพราะเป็นสิทธิที่ไม่ต้องการให้คนอื่นมาล่วงละเมิด สิทธิการนำเสนอข่าว เป็นเพียงหน้าที่ของสื่อที่นำสารไปสู่ผู้รับสารเท่านั้น ไม่มีสิทธิในการพิพากษาบุคคลอื่นล่วงหน้า ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลนั้นเป็นอย่างไรมิแนใจ

โดยสรุปกลุ่มผู้ตกเป็นข่าว มีความคิดเห็นว่า สิทธิส่วนบุคคลมีความสำคัญกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับสิทธิการนำเสนอข่าว เพราะหนังสือพิมพ์ใช้สิทธิการนำเสนอข่าวเพื่อเป็นประโยชน์แก่ตนเองและไม่ยุติธรรม

1.2. ผู้มีชื่อเสียงควรได้รับความคุ้มครองเรื่องสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่ อย่างไร

ตัวแทนกลุ่มนักการเมือง กล่าวว่า ถ้ามีเจตนาเอาความเป็นส่วนตัวไปขายไม่เห็นด้วย แต่ถ้าเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมจึงจะเห็นด้วย หนังสือพิมพ์ต้องเปรียบเทียบและให้ความสมดุลย์

ตัวแทนกลุ่มศิลปินนักแสดง กล่าวว่า ควรได้รับความคุ้มครองเท่า ๆ กับบุคคลอื่น เพราะผู้มีชื่อเสียงก็เป็นบุคคลคนหนึ่งเช่นกัน กรณีที่ไม่น่าได้รับความคุ้มครองคือ บุคคลนั้นมีความผิดจริง เป็นเรื่องจริงในลักษณะไม่ดี แม้ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว ก็ควรนำเสนอได้ เพื่อไม่ให้เป็นตัวอย่างต่อผู้อื่น ทั้งนี้ต้องไม่ใช่การนำเสนอข่าวเท็จ

ตัวแทนกลุ่มนักธุรกิจ กล่าวว่า ควรได้รับความคุ้มครองเท่า ๆ กับบุคคลทั่วไป เพราะเป็นมนุษย์เท่ากัน อยู่ภายใต้สิทธิเสรีภาพอย่างเดียวกัน มนุษย์เกิดมาย่อมมีสิทธิเสรีภาพติดตัวมาตั้งแต่แรก และจะต้องไม่ถูกละเมิดสิทธิ ไม่ว่าจะคนรวยคนจน ฝรั่งหรือคนไทย เป็นคนเท่ากัน จะถูกละเมิดไม่ได้

ตัวแทนกลุ่มประชาชนทั่วไป กล่าวว่า ไม่ว่าจะมีความมีชื่อเสียงหรือไม่ ควรได้รับความคุ้มครองเท่ากัน เพราะทุกอย่างสามารถเปลี่ยนแปลงได้ วันนี้อาจจะมีชื่อเสียง อนาคตอาจไม่มี หรือไม่มีชื่อเสียงก็อาจมีชื่อเสียงได้ แต่อย่างไรก็ตามต้องเคารพสิทธิเท่ากัน

โดยสรุปกลุ่มผู้ตกเป็นข่าว มีความคิดเห็นว่า บุคคลทุกคนควรได้รับความคุ้มครองเท่ากัน ยกเว้น เรื่องส่วนตัวนั้นเป็นเรื่องจริงและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

1.3 ระหว่างบุคคล 4 กลุ่ม กลุ่มใดควรได้รับสิทธิส่วนบุคคลมากกว่ากัน

ตัวแทนกลุ่มนักการเมือง กล่าวว่า ตามรัฐธรรมนูญ ทุกคนต้องมีสิทธิเท่ากันหมด แต่หากเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ก็เป็นเหยื่อพอ ๆ กัน และยังเป็นบุคคลที่โดดเด่น และเป็นบุคคลชื่อเสียงโด่งดัง หนังสือพิมพ์ก็ขายได้เหมือนกัน

ตัวแทนกลุ่มศิลปินนักแสดง กล่าวว่า กลุ่มนักการเมืองควรได้รับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลมากที่สุด แต่ต้องเป็นการคุ้มครองส่วนที่เป็นนักการเมืองประพุดดีเท่านั้น เพราะนักการเมืองจะถูกตรวจสอบจากสื่ออยู่ตลอดเวลา หากเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่ดีก็ไม่จำเป็นต้องปกป้อง แต่หากเป็นบุคคลที่มีประวัติที่ดีก็ต้องคุ้มครอง กลุ่มศิลปินนักแสดง ก็มีความเหมือนกับกลุ่มนักการเมือง ถ้าดารามีพฤติกรรมดีและเป็นฝ่ายถูกต้อง ต้องได้รับความคุ้มครอง แต่หากมีความผิดจริง ก็ไม่ได้รับความคุ้มครอง ส่วนกลุ่มนักธุรกิจและกลุ่มประชาชนทั่วไป มีสิทธิส่วนบุคคลมากเมื่อเทียบกับการนำเสนอข่าว เพราะทั้ง 2 กลุ่มนี้ไม่ค่อยได้รับความสนใจในการเสนอข่าว ไม่ค่อยมีผลกระทบ

ตัวแทนกลุ่มนักธุรกิจ กล่าวว่า ต้องเท่ากันหมด เพราะประชาชนไม่สามารถเลือกเกิดได้ การคุ้มครองสิทธิย่อมต้องเท่าเทียมกัน ยกเว้นเรื่องความคิดที่คนเกิดมารวยจน คนมีชื่อเสียงก็อาจจะเป็นที่สนใจของคนอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามการที่หนังสือพิมพ์ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลด้วยการนำเสนอข่าว รัฐควรจะให้ความคุ้มครองโดยการจัดหาทนายเพื่อดำเนินคดีเมื่อมีการฟ้องร้อง ควรมีองค์กรที่ดูแล เพราะประชาชนอยู่เฉย ๆ ก็ถูกหนังสือพิมพ์มาละเมิด แล้วเมื่อมีการฟ้องร้องต้องมาเสียเงินอีก ทั้ง ๆ ที่ถูกละเมิดสิทธิก่อนโดยไม่เป็นธรรม

ตัวแทนกลุ่มประชาชนทั่วไป กล่าวว่า ควรได้รับเท่ากันทุกกลุ่ม เพราะเป็นคนเหมือนกันหมด

โดยสรุปกลุ่มผู้ตกเป็นข่าว มีความคิดเห็นว่า ทุกกลุ่มบุคคลควรได้รับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะกลุ่มประชาชนทั่วไป เป็นบุคคลที่การกระทำไม่มีผลกระทบต่อสังคม ต้องได้รับความคุ้มครอง

2. จริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับโดยเฉพาะ

ตัวแทนกลุ่มนักการเมือง กล่าวว่า ณ วันนี้ การที่จะมีจริยธรรมวารสารศาสตร์แต่ละฉบับ ควรจะมีหลักตรงกลางก่อน หนังสือพิมพ์ยังไม่มีสักประการ แล้วจะให้มีเฉพาะฉบับได้อย่างไร แต่ถ้าฉบับใดทำได้ก็จะดีมาก การพูดอย่างเดียว แต่ในทางปฏิบัติไม่ปรากฏ ไม่เป็นประโยชน์ อ้างแต่ในทางกฎหมาย แต่ทางจริยธรรมไม่ปราชัยจริง ๆ

ตัวแทนกลุ่มศิลปินนักแสดง กล่าวว่า ควรจะต้องมีสามัญสำนึกเป็นรายบุคคล และควรมีจริยธรรมวารสารศาสตร์เชิงปฏิบัติดังนี้

1. นักหนังสือพิมพ์ต้องมีใจเป็นกลาง มีใจเป็นธรรม ดารานักแสดงเมื่อถูกเสนอข่าวพาดพิงถึง มักจะคิดว่าเหตุผลที่นักข่าวเสนอข่าวไม่ดีต่อตนเอง เป็นเพราะนักข่าวมีอคติส่วนตัวไม่ชอบตนเอง เมื่อมีใจเป็นธรรมต่อคนที่ตกเป็นข่าว การเขียนข่าวที่รุนแรงจะลดลง
2. ต้องมีการสืบค้นข้อเท็จจริงให้ถูกถ้วนเสียก่อน ไม่เขียนข่าวเลื่อนลอยโดยไม่มีข้อมูล หรือที่เรียกว่า “นั่งเทียนเขียนข่าว” ต้องให้ออกาสผู้ตกเป็นข่าวได้ชี้แจงข้อเท็จจริงด้วย
3. เคารพผู้ตกเป็นข่าวเช่นเดียวกับที่ผู้อื่นเคารพนักข่าว โดยการใช้วิจารณ์งานพิจารณาให้ดี และคำนึงว่าผู้ตกเป็นข่าวจะเสียหายต่อการงาน อาชีพ เกียรติยศชื่อเสียงหรือไม่ ในลักษณะ “เอาใจเขามาใส่ใจเรา”

ตัวแทนกลุ่มนักธุรกิจ กล่าวว่า เห็นด้วยกับการมีจริยธรรมวารสารศาสตร์มาเป็นแนวทางปฏิบัติ แต่ควรเป็นลักษณะโดยรวม มีสมาคมวิชาชีพเป็นผู้ดูแลควบคุม และหากไม่ปฏิบัติตามต้องมีการกำหนดบทลงโทษให้ชัดเจน และปฏิบัติได้จริง การจะมีข้อบังคับแต่ละฉบับเป็นไปได้ยาก

ตัวแทนกลุ่มประชาชนทั่วไป กล่าวว่า ควรมีจริยธรรมวารสารศาสตร์ที่เป็นบรรทัดฐานชัดเจน แต่ขณะนี้ยังไม่ปรากฏ อย่างไรก็ตามจะโทษสื่ออย่างเดียวไม่ได้ เพราะสังคมเสื่อม ทำให้จริยธรรมของสื่อเสื่อมตาม ต้องมีการบูรณาการชีวิต ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. จำกัดบทบาทสื่อ จำกัดสิทธิเสรีภาพที่มีมากเกินไป ประชาชนไม่ต้องการบริโภคสื่อที่ไม่ดี ไม่ต้องการถูกลอก ต้องการสื่อที่มีคุณภาพ หากสื่อปรับปรุงวิถีปฏิบัติ ในระยะยาวจะทำให้สื่ออยู่ได้
2. บุคคลที่ทำผิดต้องรับผิดชอบ เช่น นักข่าว บรรณาธิการข่าว ต้องให้เป็นผู้รับผิดชอบ กรณีฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินสูง ผู้ฟ้องร้องทราบอยู่แล้วว่านักข่าวไม่มีเงินจ่ายแน่ แต่จะเป็นการกระตุ้นให้บุคคลที่ทำข่าวรู้จักระมัดระวังมากขึ้นและระลึกเสมอว่าจะทำครั้งต่อไป ต้องพิจารณาให้ดีก่อนเสนอ ทำให้เกิดจิตสำนึกจริยธรรมวิชาชีพของตน

โดยสรุปกลุ่มผู้ตกเป็นข่าว มีความคิดเห็นว่า นักวิชาชีพควรมีจริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นหลักโดยรวม แต่ปัจจุบันยังไม่พบเห็นการปฏิบัติที่มีความชัดเจน

3.เปรียบเทียบการดำเนินคดีในลักษณะการประนีประนอมยอมความกับการดำเนินการให้ถึงที่สุด

ตัวแทนกลุ่มนักการเมือง กล่าวว่า การดำเนินคดีมี 2 ส่วน คือ ทางอาญา กับ ทางแพ่ง สำหรับคดีอาญาโทษสูงสุด คือจำคุกตลอดชีวิต สำหรับคดีแพ่งก็เป็นการปรับเป็นเงิน ซึ่งจุดนี้ผู้ตกเป็นข่าวโดยส่วนตัว ไม่รู้สึกว่าโกรธแค้น ถ้าขอชมาก็จะยอมประนีประนอมยอมความ แต่ถ้าไม่ขอชมาก็จำเป็นต้องดำเนินการให้ถึงที่สุด

ตัวแทนกลุ่มศิลปินนักแสดง กล่าวว่า ทุกคนต้องการให้การประนีประนอมเป็นทางเลือกมากกว่า ถ้านักข่าวมีจิตสำนึกและยอมรับว่าผิด ขอชมากัน ผู้ตกเป็นข่าวพร้อมจะให้อภัย แต่ถ้าไม่มีจิตสำนึก ถือว่ามีอำนาจจึงไม่เกรงกลัว ก็จะต้องฟ้องให้ถึงที่สุด

ตัวแทนกลุ่มนักธุรกิจ กล่าวว่า ควรจะใช้การประนีประนอมยอมความ เป็นทางเลือกที่ดี เพราะอาจจะเกิดความเข้าใจผิดกันได้ ถ้าได้ชี้แจงทุกฝ่ายจะเข้าใจ แต่หากหนังสือพิมพ์ไม่แสดงความรับผิดชอบ จำเป็นต้องดำเนินคดีกันไป แต่ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีมีสูง

ตัวแทนกลุ่มประชาชนทั่วไป กล่าวว่า สังคมไทยเสื่อมเพราะการประนีประนอม อะไรยอมได้ก็ยอม แต่การฟ้องร้องไม่ใช่เรื่องยอมหรือไม่ยอม การประนีประนอมเกิดได้เมื่อคู่กรณีสำนึก ไม่ใช่มีกลไกมาบีบบังคับให้ยอมความกัน กลไกการดำเนินคดีให้ถึงที่สุดจะเป็นทางที่ดี เพราะทำให้จำนวนคดีลดลงในระยะยาว ฉะนั้น การประนีประนอมต้องเกิดจากความพึงใจทั้ง 2 ฝ่ายและเกิดจากความสำนึก ถ้าหนังสือพิมพ์มีสำนึกในจิตใจ มาพูดคุยคงจะยอมความได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินการถึงที่สุดไม่ได้หมายความว่า ถึงศาลฎีกา แต่ที่สุดหมายถึงเท่าที่ความสามารถของผู้ฟ้องร้องจะทำได้ และมีกำลังสู้ทั้งกำลังใจและกำลังทรัพย์ ในฐานะประชาชนจะเกิดปัญหาเรื่องเงินในการสู้คดี คดีอาจจะอยู่แค่ศาลชั้นต้นได้ ฎีกาไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้องเสมอไป

โดยสรุปกลุ่มผู้ตกเป็นข่าว ต้องการประนีประนอมยอมความ โดยให้หนังสือพิมพ์เป็นฝ่ายแสดงความรับผิดชอบจึงยินดีให้อภัย แต่หากหนังสือพิมพ์ไม่มีท่าทีหรือวางเฉยต่อความรับผิดชอบก็จะดำเนินการถึงที่สุด ทั้งนี้ แต่ละกลุ่มต้องคำนึงถึงกำลังทรัพย์ในการดำเนินคดี ยกเว้นกลุ่มนักการเมือง

4. ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ตัวแทนกลุ่มนักการเมือง กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญมี 3 ประการคือ

1. เรื่องทางด้านธุรกิจ มากกว่าถึง 50%
2. ความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบ อคติ เป็นเรื่องของการเข้าข้าง (Take side)
3. ความไม่รู้

ตัวแทนกลุ่มศิลปินนักแสดง กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญมี 3 ประการคือ

1. ผู้อ่าน เพราะผู้อ่านชอบข่าวลักษณะบันเทิง หรือเรื่องส่วนตัว หรือที่เรียกว่า “ข่าวสาระแน” ผู้อ่านจะชอบมากสังเกตได้จากหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญต่อหน้าบันเทิง มีหนังสือประเภทบันเทิงออกมามาก แล้วก็ขายดีมากด้วย
2. ต้องการขายข่าว
3. นักข่าวต้องการให้ข่าวเป็นผลงาน เพื่อนำเสนอหัวหน้างาน ทั้ง ๆ ที่ยังไม่สืบค้นข้อเท็จจริง

ตัวแทนกลุ่มนักธุรกิจ กล่าวว่าปัจจัยที่สำคัญ คือ หนังสือพิมพ์ต้องการขายข่าว แข่งขันกันในทางธุรกิจ ให้มียอดขาย ใครได้ข่าวก่อน จนไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจน โดยเฉพาะผู้มีชื่อเสียงทั้งหลาย เป็นที่สนใจของหนังสือพิมพ์เท่าที่สังเกตปัจจุบันเรื่องการรับเงินขอเงินลดน้อยลง แต่ไปแข่งขันกันในยอดจำหน่ายมากกว่า

ตัวแทนกลุ่มประชาชนทั่วไป กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญมีดังนี้

1. จริยธรรมของนักวิชาชีพที่เสื่อมลง จากอดีตที่กำหนดหน้าที่ของสื่ออย่างชัดเจน แต่ปัจจุบันเปลี่ยนมาเป็นธุรกิจ 100% และยังเป็นธุรกิจลักษณะ“ธุรกิจการเมือง” อันเนื่องจากผลประโยชน์ของ“การเป็นข่าว” และสังคมเสื่อมลง
2. สังคมให้ความสนใจ ทำให้หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลกลายเป็นแหล่งอำนาจ
3. ขาดกระบวนการตรวจสอบที่ดี การตรวจสอบเป็นการทำเฉพาะส่วนของหนังสือพิมพ์ แล้วกลายเป็นการสร้างบรรทัดฐาน (Norm) ของหนังสือพิมพ์เองไปแล้ว
4. ระบบคอร์รัปชันของทุกฝ่าย ทำให้ไม่เกิดการตรวจสอบ มีการใช้อำนาจทุกชั้นตอน
5. ผู้รับสารมีเวลาไตร่ตรองน้อย หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวเป็นกระแส ลงซ้ำ ๆ เกิดเป็นกระแส ผู้รับสารจะเชื่อกระแสโดยไม่ได้คิด และถูกหลอกได้ง่าย

โดยสรุปกลุ่มผู้ตกเป็นข่าว มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เป็นปัจจัยเรื่องธุรกิจและการขายข่าว

2.2. สัมภาษณ์หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการข่าวที่นำเสนอข่าวกรณีดังกล่าว จำนวน 9 ท่าน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

- 2.2.1. นายสุชาติ ศรีสุวรรณ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์มติชน
- 2.2.2. นายวันชัย วงศ์มีชัย บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์แนวหน้า
- 2.2.3. นายอายุษ ประทีป ณ ถลาง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์
- 2.2.4. นายสุวัฒน์ ทองธนากุล บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน
- 2.2.5. นายวิรัตน์ แสงทองคำ บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน
- 2.2.6. นายสุวิรงค์ เอื้อปฏิภาณ บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ข่าวสด
- 2.2.7. นายวิษณุพงษ์ ทิพย์ธีระนันท์ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- 2.2.8. นายธานี ชัยสุนทรโยธิน หัวหน้าข่าวสายมวย หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันและมวยสยาม
- 2.2.9. นายไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

โดยจะสัมภาษณ์ตามรายละเอียดหัวข้อซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาดังต่อไปนี้

1. เรื่องสิทธิส่วนบุคคล
2. เรื่องจริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับโดยเฉพาะ
3. เรื่องการดำเนินคดีความ
4. เรื่องปัจจัยที่หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

วิชญพงษ์ ทัศนธีระนันท์ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กล่าวว่า คนทำหนังสือพิมพ์ต้องคำนึงถึงสิทธิการเสนอข่าวมากกว่า มีจำนวนมากถึงร้อยละ 99 ไม่คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ในแนวประชานิยม หรือแนวปัญญาชนนิยมก็ตาม ใครก็ตามที่เป็นบุคคลสาธารณะย่อมเป็นข่าว จนไปถึงประชาชนก็ยังเป็นข่าวถ้ามีองค์ประกอบน่าสนใจ และแม้ว่าเป็นคนทำหนังสือพิมพ์ด้วยกันเองเมื่อทำผิด เช่น ค้ายาบ้า ขนของเถื่อน ก็ต้องตกเป็นข่าว เนื่องจาก หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เพื่อชาย และความ เป็นลูกจ้างของนักข่าว เป็นปัจจัยทำให้ต้องเสนอข่าว

ธานี ชัยสุนทรโยธิน หัวหน้าข่าวสายมวย หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันและมวยสยามรายวัน กล่าวว่า ในฐานะนักหนังสือพิมพ์ต้องมองแง่ของความเป็นข่าว ซึ่งความเป็นข่าวบางส่วนของไปกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคล แต่เราก็ต้องยอมรับว่าเป็นข่าว เป็นเพราะบุคคลมีชื่อเสียงทำอะไรก็เป็นข่าวไปหมด หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องคำนึงถึงหน้าที่ เพราะทุกคนต่างมีหน้าที่ของตนเอง ต่างประเทศที่มีเรื่องสิทธิส่วนบุคคลมาก่อนหน้าประเทศไทย เวลาเกิดเหตุการณ์ขึ้นจริง ๆ ยังต้องมาดูเป็นกรณีไป แล้วประเทศไทยเราเพิ่งเริ่มต้น การจะระบุว่าสิทธิส่วนบุคคลแล้วเป็นข่าวหรือไม่จึงลำบาก

ไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า หากเป็นเรื่องส่วนตัวที่เกี่ยวกับคดีอาญากระทบถึงสวัสดิภาพของสังคม และเป็นความจริง เป็นเรื่องที่เรานำเสนอได้ ภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ สื่อมวลชนทุกแขนงควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะประเด็นการให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก โดยส่วนตัวแล้ว เห็นด้วยกับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล อย่างไรก็ตาม สื่อมวลชนอาจจะเคยตัว ในการเสนอเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคม แต่ว่าหนังสือพิมพ์ขายได้ การปฏิบัติเช่นนี้ต้องค่อย ๆ แก้ไขกันไป

โดยสรุปกลุ่มนักวิชาชีพ มีความคิดเห็นว่าการเปรียบเทียบว่าสิทธิไหนมีความสำคัญว่ากันเป็นเรื่องยาก ขึ้นอยู่กับแต่ละกรณี ต้องพิจารณาว่าสิ่งไหนเสนอเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนหรือไม่ ถ้าเป็นประโยชน์ต้องนำเสนอ

1.2 ผู้มีชื่อเสียงควรได้รับความคุ้มครองเรื่องสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่ อย่างไร

สุชาติ ศรีสุวรรณ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์มติชน กล่าวว่า ขึ้นอยู่กับว่าผู้มีชื่อเสียงเป็นใคร มีชื่อเสียงทำให้มีผลกระทบต่อสังคมหรือไม่ เรื่องสิทธิส่วนบุคคลก็ทั่วไปตามกฎหมาย แต่ก็ต้องมาพิจารณาจากพฤติกรรมของบุคคลด้วยว่าเหมาะสมหรือไม่กับสถานะของบุคคลนั้น

วันชัย วงศ์มีชัย บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์แนวหน้า กล่าวว่า ทุกคนควรได้รับการคุ้มครองเพียงแต่ว่าในแง่ของข่าวผู้มีชื่อเสียงคือบุคคลสาธารณะ ย่อมเป็นที่จับตามองของสังคม และการนำเสนอของหนังสือพิมพ์นำเสนอแค่ไหน อย่างไร หนังสือพิมพ์ไทยต่างจากหนังสือพิมพ์ฝรั่ง หนังสือพิมพ์ฝรั่งอาจจะถึงขนาดล้วงละเมิด คอยจับตาดูทุกฝีก้าวในรายละเอียด แต่หนังสือพิมพ์ไทยเป็นถือองค์ประกอบ เป็นสีสัน ไม่ใช่จุดหลัก แม้จะเป็นแนวประชานิยมก็ตาม จุดหลักของหนังสือพิมพ์คือ เรื่องที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม และถ้าเป็นเรื่องส่วนตัว ก็ต้องเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม

อายุข ประทีป ณ ถลาง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ กล่าวว่า ทุกคนทุกกลุ่มต่างมีสิทธิส่วนบุคคล ทั้งนี้สถานภาพเป็นตัวกำหนดขอบเขต เช่น อาชีพ วิชาชีพ สังคมควรมีสิทธิที่จะตรวจสอบ ที่จะรับรู้ว่าคุณนั้นเป็นอย่างไร ปัญหาอยู่ที่ว่าไม่น่าจะเป็นสิทธิส่วนตัวที่หนังสือพิมพ์จะนำเสนอไม่ได้ ถ้าละเมิดสิทธิส่วนบุคคลน่าจะเป็นเรื่องแต่งเติมปั้นเรื่อง

สุวัฒน์ ทองธนากุล บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า ควรมีระดับหนึ่ง เช่นเดียวกับคนทั่วไป เพราะผู้มีชื่อเสียงก็เป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน แต่ถ้าเรื่องสิทธิไม่อยากจะป่าว ยังไม่มีข้อสรุปว่าควรจะเป็นไปได้แค่ไหน

วิรัตน์ แสงทองคำ บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ไม่ได้ให้ข้อคิดเห็นในประเด็นนี้

สุริวงศ์ เอื้อปฎิภาณ บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ข่าวสด กล่าวว่า กฎหมายมีคุ้มครองให้อยู่แล้ว หนังสือพิมพ์ถือว่าเรื่องส่วนตัวที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ต้องพิจารณาจากผลกระทบต่อส่วนรวม

วิญญพงษ์ วิทยิระนันท์ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กล่าวว่า ไม่น่าจะต้องมี เพราะผู้มีชื่อเสียงแสดงว่าคนให้ความสนใจ บุคคลนั้นจึงมีชื่อเสียงขึ้นมา น่าจะจัดอยู่ในบุคคลสาธารณะ การมีชื่อเสียงเกิดจากประชาชน คนดู คนอ่าน สังคมสนใจ จะต้องถูกวิพากษ์วิจารณ์ได้

ธานี ชัยสุนทรโยธิน หัวหน้าข่าวสายมวย หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันและมวยสยามรายวัน กล่าวว่า คนมีชื่อเสียงทำอะไรก็เป็นข่าว รัฐธรรมนูญเป็นเรื่องแค่เริ่มต้น บางทีสิทธิการนำเสนอข่าวมีมากจนกระทั่งสิทธิส่วนบุคคลไม่สามารถคุ้มครองได้ถึง จึงเป็นการยากที่ผู้มีชื่อเสียงจะได้รับความคุ้มครองเช่นนั้น

ไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า ผู้มีชื่อเสียงหรือไม่มีก็ควร
ได้รับความคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลเท่าเทียมกันทั้งคนจน คนรวย

กล่าวโดยสรุปกลุ่มนักวิชาชีพมีความเห็นว่า ทุกคนควรได้รับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลอย่าง
เท่าเทียมกัน เพียงแต่ผู้มีชื่อเสียงย่อมจะเป็นที่จับตามองของสังคมในฐานะบุคคลสาธารณะมากกว่า

1.3 ระหว่างบุคคล 4 กลุ่ม กลุ่มใดควรได้รับสิทธิส่วนบุคคลมากกว่ากัน

สุชาติ ศรีสุวรรณ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์มติชน กล่าวว่า ประชาชนทั่วไปควรได้รับการคุ้มครองเรื่องสิทธิส่วนบุคคลมากเป็นอันดับแรก นักธุรกิจ ศิลปินนักแสดง และนักการเมืองตามลำดับ

นักการเมืองควรมีสิทธิส่วนบุคคลน้อยที่สุด เพราะเป็นบุคคลที่เข้ามากุมกลไกรัฐ ซึ่งจะทำอะไรย่อมมีผลต่อประเทศชาติ แม้ในเรื่องครอบครัว พฤติกรรมส่วนตัวที่มีผลกระทบต่อการทำงาน ใช้อำนาจในทางมิชอบก็จำเป็นต้องนำเสนอ อีกประการหนึ่งคือ ถ้าเป็นบุคคลที่เป็นตัวอย่างของสังคม สังคมเกิดการเลียนแบบได้ ต้องนำเสนอ โดยคำนึงถึงกฎหมายเป็นตัวตั้ง

ส่วนศิลปินนักแสดงที่ควรมีลดหลั่นลงมา เพราะการกระทำของเขาส่งผลต่อวัฒนธรรมต่อการเลียนแบบของคน ถ้าไปทำในสิ่งที่ไม่ควรในเรื่องส่วนตัวก็ถือว่าต้องถูกนำเสนอ เช่น กรณีดารานักร้องติดยาเสพติด เป็นพฤติกรรมไม่เหมาะสม นำเสนอเพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี แต่อย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่า เรื่องส่วนตัวของดารานักร้องเป็นสีสันของหนังสือพิมพ์ ซึ่งนโยบายประการหนึ่งของหนังสือพิมพ์คือ ทำให้เกิดยอดขายแล้วโฆษณาจะตามมา เป็นเรื่องของธุรกิจและความอยู่รอด การนำเสนอข่าวก็เพื่อเชิงธุรกิจ เป็นการเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน แต่ต้องมีกรอบในการนำเสนอ ไม่ใช่เจตนาเสนอข่าวไม่ดี

กลุ่มนักธุรกิจ ส่วนใหญ่ต้องยอมรับว่าประเทศไทย ภาครัฐตามธุรกิจภาคเอกชนไม่ทัน ทำให้บ่อยครั้งมีการเอาเปรียบผู้บริโภค รัฐดูแลไม่ถึง หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องเป็นที่พึ่งให้ เพราะบทบาทประการหนึ่งคือ การดูแลสังคม ถ้าธุรกิจนั้นไม่ชอบมาพากลหนังสือพิมพ์จำเป็นต้องเสนอให้ประชาชนทั่วไปรับรู้ คอยเตือนไม่ให้ผู้บริโภคหลงกล การเสนอเรื่องส่วนตัวของนักธุรกิจไม่ค่อยปรากฏ ยกเว้นว่าเรื่องนั้นไปกระทบต่อผลประโยชน์ของสังคม ใช้อำนาจหรือเครือข่ายในการแสวงหาผลประโยชน์

ส่วนกลุ่มประชาชนทั่วไป ควรมีสิทธิส่วนบุคคลมากที่สุด เพราะเป็นบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนการหาผลประโยชน์ แต่อาจมีบางกรณีที่ต้องนำเสนอเพื่อเป็นการเตือนสังคม เช่น ข่าวการถูกละเมิดทางเพศ การเสนอข่าวเช่นนี้ จะปกปิดชื่อที่อยู่ของผู้ตกเป็นข่าว พยายามไม่ให้รู้ว่าเป็นใคร

วันชัย วงศ์มีชัย บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์แนวหน้า กล่าวว่า ประชาชนควรได้รับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลมากที่สุด เพราะประชาชนไม่ค่อยมีใครให้ความสนใจเท่าไร นักธุรกิจเป็นลำดับรองลงมา เพราะอาจเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง มีคนรู้จัก ให้ความสนใจอยู่มาก ส่วนศิลปินนักแสดงเป็นที่สนใจของคนทั่วไปมากกว่านักการเมือง ฉะนั้นศิลปินนักแสดงอาจเป็นบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้มากที่สุด อยู่ในสายตาการจับจ้องของสังคมค่อนข้างสูง

แต่กรณีที่ประชาชนจะถูกละเมิด อาจเป็นเรื่องของความไม่ระมัดระวังมากกว่า สื่อมวลชนไม่ได้ให้ความสำคัญกับคนทั่วไป การนำเสนอในลักษณะที่ไม่ได้ให้ความสำคัญจึงพลาดง่าย โดยไม่เจตนา แต่ถ้าเป็นคนมีชื่อเสียง มีน้ำหนักของความเป็นข่าว กลับให้ความสำคัญมาก เพราะเกรงจะถูกฟ้องร้อง

อายุษ ประทีป ณ ถลาง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ กล่าวว่ากรณีนักการเมือง นั้น แทบจะไม่มีสิทธิส่วนตัว และยังเป็นสัญญาประชาคมที่ทุกคนต่างยอมรับ นักการเมืองต้องยอมรับ ต้องสละสิทธิส่วนตัว ถ้าไม่มีการตรวจสอบจะกระทบผลประโยชน์ของประชาชน หนังสือพิมพ์ไม่ได้คิดว่าละเมิดสิทธิส่วนบุคคล พยายามจะเลี่ยงประเด็น ไปเพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือให้ข่าวเท่านั้น

กลุ่มดารา ต้องการประชาสัมพันธ์ตัวเอง ต้องคิดว่ากลุ่มนี้มีสิทธิส่วนตัวน้อย เพราะชายภาพพจน์ ต้องขายเพื่อรายได้ เพื่อผลประโยชน์คล้ายกับกลุ่มนักการเมือง คือได้เกียรติยศ ชื่อเสียง อำนาจ อิทธิพล มากกว่าคนธรรมดา ปัญหาอยู่ที่ว่าการวางตัวของดาราแต่ละคนมากกว่า

ส่วนกลุ่มนักธุรกิจ มีสิทธิส่วนบุคคลลดลงมาจาก 2 กลุ่มแรก เพราะถือว่าธุรกิจเป็นเรื่องส่วนตัว ยกเว้นธุรกิจที่เกี่ยวกับส่วนรวม เกี่ยวกับผลประโยชน์ร่วมของส่วนใหญ่ กระทั่งสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ประชาชนทั่วไป หนังสือพิมพ์แทบจะไม่ละเมิดเลย เพราะเป็นเรื่องส่วนตัว แต่จริง ๆ แล้วอยู่ที่การนำเสนออย่างไร การละเมิดโดยทั่วไปไม่เจตนา เป็นเรื่องเผลอเรอ หนังสือพิมพ์ไทยยังไม่มีแบบปฏิบัติ ไม่มีตัวอย่างผู้ไม่ประสงค์ตกเป็นข่าวออกมาดำเนินการทางกฎหมาย

สุวัฒน์ ทองธนากุล บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า ประชาชนทั่วไป ควรได้รับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลมากที่สุด คนไม่ดัง ไม่เป็นข่าว

กลุ่มนักธุรกิจกับกลุ่มศิลปินนักแสดง อยู่ในระดับเดียวกัน ศิลปินนักแสดงจะมีคนสนใจทำให้บุคคลกลุ่มนี้ไม่มีความเป็นส่วนตัว หนังสือพิมพ์นำเสนอเพราะสังคมสนใจโดยอ้างว่าเป็นบุคคลสาธารณะ ที่จริงเป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคล หนังสือพิมพ์เสนอข่าวที่คนในสังคมให้ความสนใจ จึงเป็นกระแงเงา ส่วนนักธุรกิจ อยู่ตรงที่ผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ถ้าทำธุรกิจแล้วมีเงื่อนงำผิดปกติ เรื่องส่วนตัวในด้านหนึ่ง แต่อีกด้านหนึ่งเป็นภาพที่บอกอะไรบางอย่าง หนังสือพิมพ์ต้องตัดสินใจเสนอ

กลุ่มนักการเมือง เป็นกลุ่มสุดท้าย เพราะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีเส้นสาย สามารถทำอะไรได้มากมาย สิทธิส่วนตัวจึงมีน้อยมาก

วิรัตน์ แสงทองคำ บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า ระบุไม่ได้ว่ากลุ่มไหนควรจะเป็นอย่างไร แต่หลักธรรมชาติคือ คนใดก็ตามทำกิจกรรมเกี่ยวข้องกับสาธารณชนมาก ก็ต้องเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนมากกว่าคนธรรมดา เช่น การทำธุรกิจส่วนตัวเล็ก ๆ ก็ไม่จำเป็นต้องเปิดเผย แต่ถ้าทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับประชาชนมากมาย ต้องได้รับการตรวจสอบว่า มีความสามารถในการบริการจริงหรือไม่ ส่วนดาราขายความเป็นตนเอง จึงจำเป็นต้องเปิดเผย เพราะหากินโดยอาศัย Public นักการเมืองก็เช่นกัน ทำให้คนรู้จักมากที่สุด ขายความเป็นตัวเองเป็นธรรมชาติที่จะอ้างสิทธิส่วนตัวไม่ได้

สุวิงศ์ เอื้อปฏิภาณ บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ข่าวสด กล่าวว่า คนทั่วไปน่าจะได้รับการคุ้มครองมากที่สุด เพราะกลไกของสังคม คนทั่วไปจะเสียเปรียบอยู่แล้ว ส่วน 3 กลุ่มที่เหลือ คือนักการเมือง ศิลปินนักแสดง นักธุรกิจ น่าจะได้รับความคุ้มครองใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม การอาศัยกระบวนการทางกฎหมายเพื่อตรวจสอบไม่เพียงพอ และไม่ทันการณ์ หนังสือพิมพ์จึงต้องมีบทบาทเข้าไปตรวจสอบเพื่ออย่างน้อยเป็นการหยุดพฤติกรรมที่ผิดปกติก่อน จึงอาจจะเป็นส่วนที่อ้างสิทธิส่วนบุคคลไม่ได้

วิษณุพงษ์ ทิพย์ธีระนันท์ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กล่าวว่า กลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มคือนักการเมือง ศิลปินนักแสดง นักธุรกิจ เป็นบุคคลสาธารณะ เป็นบุคคลที่มีกระทำสิ่งใดแล้วมีผลต่อสังคม เช่น นักการเมืองเป็นผู้มีส่วนในการบริหารประเทศนำไปทางไหนก็ได้ นักแสดงที่มีการแสดงอยู่หน้าจอโทรทัศน์ เด็ก ๆ สามารถเลียนแบบอย่างได้ หรือนักธุรกิจเป็นผู้ทำธุรกิจซึ่งมีผลกระทบต่อคนอื่นและระบบเศรษฐกิจ ล้วนเป็นผู้กระทำ แต่ประชาชนเป็นผู้ถูกกระทำ ถ้าไม่ใช่อาชญากรร้ายแรงไม่ค่อยมีใครกล่าวถึงให้เป็นข่าว กรณีที่ประชาชนจะถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลก็มี แต่ต้องดูเป็นกรณีไป กรณีเป็นผู้ต้องหาฆ่าคน อาจจะเป็นเพราะกระแสข่าวพาไปควบคู่กับการพาณิชย์ของหนังสือพิมพ์ ทำให้หนังสือพิมพ์พยายามสร้างภาพให้ผู้ตกเป็นข่าว กรณีข่มขืน หนังสือพิมพ์มีหลักการว่า การลงรูปต้องปิดหน้าปิดตา ข่าวต้องใช้นามสมมติ ปกป้องผู้ตกเป็นข่าวที่เสียหาย การนำเสนอดังกล่าวเพื่อให้สังคมรู้ว่ากำลังเกิดอะไรขึ้น เป็นการเตือนสังคม

ธานี ชัยสุนทรโยธิน หัวหน้าข่าวสายมวย หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันและมวยสยามรายวัน กล่าวว่า กฎหมายให้ความคุ้มครองเท่ากัน ทุกคนเสมอภาค แต่ถ้าเปรียบเทียบในแง่การนำเสนอข่าวแล้วนักการเมืองมีส่วนที่จะถูกละเมิดมากที่สุด รองลงมาเป็นศิลปินนักแสดงเพราะกลุ่มนี้ต้องหากินด้านชื่อเสียง และนักธุรกิจเป็นลำดับต่อมา ประชาชนเป็นลำดับสุดท้าย แต่การละเมิดอาจเกิดขึ้นได้ถ้าเป็นกรณีที่ผิดกฎหมาย หรือผิดศีลธรรม โหดร้ายไม่เป็นปกติตามวิสัยเมืองพุทธ ต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป ทั้งนี้อาจจะสลับกันได้ อยู่ที่การเน้นหนักของหนังสือพิมพ์นั้น ๆ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวสังคม หรือข่าวเศรษฐกิจ

ไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า กฎหมายให้สิทธิทุกคนเสมอภาคกันทั้ง 4 กลุ่ม แต่ว่าศิลปินนักแสดง และนักการเมืองเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง มีลักษณะของความเป็นข่าว และเป็นที่น่าสนใจของประชาชน หนังสือพิมพ์จึงต้องเสนอข่าว แต่จะต้องเสนออย่างระมัดระวังมากยิ่งขึ้น และเสนอเรื่องส่วนตัวของบุคคลเหล่านี้ให้น้อยลง

โดยสรุปกลุ่มนักวิชาชีพ มีความคิดเห็นว่า นักการเมือง ศิลปินนักแสดง นักธุรกิจ และประชาชนทั่วไป จะถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมากน้อยตามลำดับ ทั้งนี้ พิจารณาจากกลุ่มบุคคลที่กระทำการแล้วมีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม เป็นหลัก และการนำเสนอต้องมีคุณค่าความเป็นข่าว

2. จริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับโดยเฉพาะ

นายสุชาติ ศรีสุวรรณ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์มติชน กล่าวว่า ควรจะมี เพราะสมควรแก่เวลาแล้ว เมื่อก่อนจำนวนนักข่าวในกองบรรณาธิการ มี 10-15 คน การถ่ายทอดจริยธรรมจึงเป็นในลักษณะเล่าสู่กันฟัง ลักษณะของพี่สอนน้อง แต่ในปัจจุบันจำนวนนักข่าวในกองบรรณาธิการเพิ่มขึ้นเป็น 100 กว่าคน การถ่ายทอดจริยธรรมที่ถูกต้องก็น้อยตาม ใครจะทำอะไรที่ไหนก็ตามได้ยาก ฉะนั้นควรมีจริยธรรมเป็นสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติของหนังสือพิมพ์เอง เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

นายวันชัย วงศ์มีชัย บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์แนวหน้า กล่าวว่า เห็นด้วยกับการมี จริยธรรมวารสารศาสตร์ของตนเองโดยเฉพาะ หรือเป็นของสมาคมวิชาชีพ เหมาะสมถ้าทำได้ แต่ไม่แน่ใจว่าทุกคนปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้ ควรขึ้นอยู่กับจิตวิญญาณ และสามัญสำนึกว่าการกระทำใดเป็นการกระทำที่เสียหายต่อผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรม ถึงมีการตรวจจริยธรรมขึ้นหน้าหนึ่ง แต่คนในหนังสือพิมพ์ก็ไม่สามารถทำได้ทุกคน ทุกฉบับก็คงทำไม่ได้เช่นกัน

นักหนังสือพิมพ์รุ่นก่อนส่วนใหญ่เชื่อมั่นในความบริสุทธิ์ใจของตนเองในระดับหนึ่งว่า ตนเองทำข่าวด้วยความเป็นธรรม ถึงทุกวันนี้ นักหนังสือพิมพ์ที่ยังมีสำนึกก็ยังยึดถือจริยธรรมของตนเอง แต่ปัจจุบันทำไม่ได้เต็มที่ เพราะยังมีปัจจัยหลายอย่างมากำหนด โดยแท้จริงแล้ว แต่ละฉบับไม่ได้ถือเกณฑ์จริยธรรมวารสารศาสตร์ของใครเลย ไม่มีใครถืออะไรทั้งนั้น

นายอายุขย ประทีป ณ ถลาง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ กล่าวว่า ควรมี แต่ส่วนใหญ่ปัญหาทางจริยธรรมวารสารศาสตร์ในประเทศไทยยังไม่ซับซ้อนเท่ากับฝรั่ง จึงขึ้นอยู่กับตัวบุคคลนั่นเอง อาทิ เช่น ความซื่อสัตย์ อย่าไปรับเงินใคร เอาความจริงเป็นที่ตั้ง สามารถตรวจสอบได้ อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์ยังมีอิทธิพลมากที่สุด เพราะองค์กรสังคมยังอ่อนแอ ทำให้หนังสือพิมพ์ขึ้นนำ และสร้างความสับสนในสังคมได้ในหลาย ๆ เรื่อง และขณะเดียวกัน องค์กรของหนังสือพิมพ์เองก็อ่อนแอด้วย ซึ่งเป็นการทำลายตัวเอง ไม่เข้มแข็งเหมือนตอนปี 2535

นายสุวัฒน์ ทองธนากุล บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า ควรมี และหนีไม่พ้นที่หนังสือพิมพ์จะต้องมีจริยธรรมวารสารศาสตร์โดยเฉพาะแต่ละฉบับเพราะจริยธรรมที่บอกกันในกองบรรณาธิการก็คือคัมภีร์ในการปฏิบัติงานของนักหนังสือพิมพ์ ถ้าไม่มีจริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นของตนเอง ก็ต้องมีกรอบจริยธรรมของสภาการหนังสือพิมพ์ ซึ่งทุกคนต้องทำตาม ถ้าใครไม่ทำสังคมก็จะต้องประณาม แม้จะเอาผิดในทางกฎหมายไม่ได้ตอนนี้ แต่ในอนาคตอาจจะมีกฎหมายเข้ามาควบคุม ถ้าคนหนังสือพิมพ์ไม่ทำเอง คนของรัฐก็จะเข้ามาทำ

นายวิรัตน์ แสงทองคำ บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า ไม่เห็นด้วยกับการมีจริยธรรมวารสารศาสตร์ คำนี้มีไว้โฆษณาชวนเชื่อ วงการหนังสือพิมพ์ชอบโฆษณาชวนเชื่อให้ภาพลักษณ์ตนเองดี แล้วก็ไปตอกย้ำความผิดพลาดของคนอื่น คำนี้สามารถพูดได้เวลาผลการกระทำดี แต่ต้องไม่ใช่เพื่อการแก้ตัว (correction) ถ้าปรารถนาดีกับสังคมไม่ควรพูดว่า หนังสือพิมพ์มีจริยธรรมสูงส่ง ทุกคนต้องค้นหาข้อมูลอย่างถูกต้อง พินิจพิเคราะห์ให้รอบคอบภายใต้กระบวนการ (process) ของการทำงานหนังสือพิมพ์ และการหาข้อมูล ไม่ใช่กระบวนการ (process) ของคณะวารสารศาสตร์ หรือ นิเทศศาสตร์ เพราะคำนั้นจะทำให้นักวิชาชีพไม่หาข้อมูล

เมื่อย้อนหลังไปดูวงการหนังสือพิมพ์ในชีวิตจริงก็ไม่มีประสบการณ์อะไรมาก การอบรมฝึกฝน (Training) การให้ความรู้ การสร้างมาตรฐานของตัวนักหนังสือพิมพ์ต้องใส่ไว้ในความเข้าใจของนักข่าว คงไม่แยกแยะบุคคล แต่แยกแยะเรื่อง แล้วแต่จิตสำนึก ไม่ต้องพูดถึงเรื่องจริยธรรมวารสารศาสตร์ แต่ให้มีกรอบที่ปฏิบัติได้ นิยาม (Define) ว่าหมายถึงอะไร เช่นที่อังกฤษ ไม่ใช่จริยธรรมวารสารศาสตร์แบบของไทยที่พูดกันกว้างเป็นทะเล ยินตะโกนกันคนละปาก ไม่มีข้อจำกัด ฉะนั้น สิ่งนี้อยู่ที่การนิยาม (Define)

สุรวงศ์ เอื้อปฏิภาณ บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ข่าวสด กล่าวว่า ควรมี โดยปกติจะมีจรรยาบรรณรวมอยู่แล้ว และในทางปฏิบัติจะมีมาตรฐานของแต่ละฉบับอยู่แล้ว มาตรฐานเป็นหลักการปฏิบัติในองค์กร เช่น การประชุมระดมความคิด กลไกในการประชุมจะเป็นตัวตัดสินสำคัญ ทั้งให้ความหลากหลายทางความคิด และเป็นการตรวจสอบคนในกองบรรณาธิการว่าได้ข่าวมาอย่างถูกต้องหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การมีจริยธรรมหรือจรรยาบรรณเป็นส่วนรวมหรือเป็นการเฉพาะส่วนหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับก็ได้ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นลายลักษณ์อักษร เพราะการปฏิบัติไม่ใช่ขึ้นอยู่กับตัวบุคคล ต้องเป็นระบบ ระเบียบปฏิบัติ ประเพณีปฏิบัติซึ่งถาวรกว่า แม้บรรณาธิการเปลี่ยน นักข่าวเปลี่ยน การปฏิบัตินี้ต้องอยู่เสมอ

วิญญูพงษ์ ทิพย์ธีระนันท์ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กล่าวว่า ควรมี แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในปัจจุบันยังไม่เห็น การยึดถือของนักหนังสือพิมพ์คือ นโยบายของหนังสือพิมพ์ นโยบายของกองบรรณาธิการ นโยบายเสนอข่าวอะไรที่ขายได้ โดยไม่ต้องมีลายลักษณ์อักษร หนังสือพิมพ์เป็นธุรกิจเพื่อขายหนังสือ ดังนั้น จริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นเรื่องที่คนไม่สนใจ นอกจากแต่ละคนจะมีจิตสำนึกในการเสนอข่าว มากหรือน้อยก็สุดแล้วแต่

ธานี ชัยสุนทรโยธิน หัวหน้าข่าวสายมวย หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันและมวยสยามรายวัน กล่าวว่า เป็นเรื่องที่ดีหากจะมี การจะมีจริยธรรมหรือจรรยาบรรณโดยเฉพาะหรืออาศัยมาตรฐานเดียวกัน ก็ได้ แต่จริยธรรมที่สำคัญต้องอยู่ที่ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหรือผู้บริหารขององค์กรนั้น มีนโยบายอย่างไร ควบคุมให้นักข่าวเป็นไปได้อย่างไร ขณะเดียวกันต้องขึ้นอยู่กับรายได้ของเขาด้วย เพราะหากการเลี้ยงปากเลี้ยงท้องยังไม่พอกแก่การดำรงชีพ เรื่องจริยธรรมคงไม่มีเวลามาคำนึงถึง

ไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า ควรมี แต่ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น จรรยาบรรณของสภาการหนังสือพิมพ์ฯ หรือจรรยาบรรณของสมาคมนักข่าวฯ เพื่อให้หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับยึดถือ และคนทำข่าวทุกคนปฏิบัติตาม ถ้าปฏิบัติตามไม่ได้ถือเป็นการละเมิดจรรยาบรรณ การลงโทษคือไล่ออกสถานเดียว

กล่าวโดยสรุปนักวิชาชีพต่างเห็นด้วยกับการมีจริยธรรมวารสารศาสตร์ จะเป็นเฉพาะฉบับหรือเป็นหลักโดยรวมก็ได้ แต่นักวิชาชีพส่วนใหญ่ก็ยังไม่แน่ใจว่าจริยธรรมดังกล่าว จะปฏิบัติได้ครบทุกคนจริง เพราะจริยธรรมขึ้นอยู่กับตัวบุคคล

3.เปรียบเทียบการดำเนินคดีในลักษณะการประนีประนอมยอมความกับการดำเนินการให้ถึงที่สุด

สุชาติ ศรีสุวรรณ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์มติชน กล่าวว่า ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ว่าเป็นอย่างไร เป็นเรื่องอะไร ถ้าสามารถพิสูจน์ความจริงได้ ข้อเท็จจริงมีอยู่ การดำเนินการถึงที่สุดย่อมดีกว่า แต่หากรู้ว่าข้อมูลเรื่องนี้ไม่เพียงพอ การประนีประนอมยอมความย่อมเป็นผลดีกว่า ถึงแม้หนังสือพิมพ์แพ้คดีความแต่การนำเสนอข่าวเป็นเรื่องที่รู้ว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้อแล้ว หนังสือพิมพ์ก็ยังคงเสนออีก เพราะมั่นใจว่ามีข้อมูลเพียงพอและรู้พฤติการณ์ของบุคคลนั้น ๆ

วันชัย วงศ์มีชัย บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์แนวหน้า กล่าวว่าขึ้นอยู่กับคดี ถ้าเป็นคดีที่คู่กรณีไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ความจริงกัน หรือเรื่องไม่ร้ายแรงน่าจะมีการประนีประนอม การขึ้นศาลจะเสียเวลาทั้ง 2 ฝ่าย ถ้าบางเรื่องเป็นการพิสูจน์ความถูกต้องของหนังสือพิมพ์ และมีผลกระทบมากต้องพิสูจน์ให้ถึงที่สุด ส่วนใหญ่เมื่อรวมยอมแล้ว ผู้ตกเป็นข่าวที่เป็นบุคคลทั่วไปไม่ต้องการอะไรมานอกจากการแก้ไขข่าว ถ้าหนังสือพิมพ์ไม่เห็นว่าเป็นเสียหายในการแก้ไขก็ทำได้ แต่ถ้าเป็นผู้มีชื่อเสียง หรือผู้มีอำนาจ อาจต้องยอมเสียอะไรบางอย่าง เช่นการจ่ายเงินเพื่อบริจาคให้ เพราะอาจมีผลกระทบต่อธุรกิจ ต่อการจัดจำหน่ายในอนาคต

อายุษ ประทีป ณ ถลาง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ กล่าวว่า บางทีในประเทศไทยใช้อะไรมาชดเชยเป็นมาตรฐานยังไม่ได้ การประนีประนอมจะได้จบไป บางครั้งอำนาจเข้ามาเกี่ยวพันไปหมดทุกกระบวนการ อย่างนี้สู้คดีไปก็เสียเวลา ในการประนีประนอม ส่วนใหญ่ถ้าทำให้เกิดความเสียหายก็ขอภัยกันในศาล แต่ไม่มีการแก้ข่าว

สุวัฒน์ ทองธนากุล บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า คิดว่าการประนีประนอมดีที่สุด เพราะไม่ต้องเสียเวลา ทำความเข้าใจกัน อยู่ในสังคมยังต้องคบหากัน ชี้แจงกันได้ แต่ผลของการประนีประนอมคืออะไร ต้อแล้วแต่การตกลง เช่นการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ทำความเข้าใจ การล้อมกรอบขอภัยหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ก็ไม่ต้องการ

วิรัตน์ แสงทองคำ บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ไม่ได้กล่าวถึงประเด็นนี้แต่อย่างใด

สุวิงศ์ เอื้อปฏิภาณ บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ข่าวสด ไม่ได้กล่าวถึงในประเด็นนี้เช่นกัน

วิชญพงษ์ วิทยชิระนันท์ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กล่าวว่า ส่วนใหญ่เลือกการประนีประนอมยอมความ ตกลงกัน โกล่เกลี่ย แก้ไขข่าวเล็กๆ เพราะประหยัดเวลา และเจ้าของหนังสือพิมพ์ก็ไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้องกับคดีความ

ธานี ชัยสุนทรโยธิน หัวหน้าข่าวสายมวย หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันและมวยสยามรายวัน

กล่าวว่า การประนีประนอมยอมความย่อมดีกว่า แม้กระทั่งศาลก็อยากให้ประนีประนอม การต่อสู้ถึงที่สุดเป็นการเสียเวลาทั้ง 2 ฝ่าย เสียเงิน และที่สำคัญเสียความรู้สึกที่ติดต่อกัน หลังจากยอมความแล้วข้อตกลงเรื่องความเสียหายต้องเหมาะสมและพอใจทั้ง 2 ฝ่ายด้วย เป็นการพบกันครั้งทาง

ไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า เห็นด้วยกับการ

ประนีประนอมยอมความ ศาลเองมักจะประนีประนอมคู่กรณีเช่นกัน โดยพยายามไกล่เกลี่ยว่าหนังสือพิมพ์มีหน้าที่ และจำเป็นต้องขายข่าว การเสนออาจจะกำเริบไป แต่มีความเป็นจริงอยู่ ขอให้โจทก์พิจารณา ส่วนเรื่องค่าเสียหายขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และการตกลงของคู่กรณี เพราะความจริงแล้ว ความเสียหายไม่สามารถประเมินได้จริงว่าเท่าไร

โดยสรุปแล้ว นักวิชาชีพมีความเห็นว่า การประนีประนอมยอมความดีกว่า เพราะไม่เสียเวลา

และหลังจากยอมความแล้ว การพิจารณาค่าเสียหายขึ้นอยู่กับข้อตกลงของคู่กรณี มีบางส่วนที่คิดว่า ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หรือคดีความ ถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการพิสูจน์ความจริง และหนังสือพิมพ์มีข้อมูล ก็ต้องดำเนินการให้ถึงที่สุด ส่วนการแก้ไขข่าวหรือขอขามเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอีกที

4. ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

สุชาติ ศรีสุวรรณ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์มติชน กล่าวว่าปัจจัยที่สำคัญอยู่ 2

ประการ ได้แก่

1. บุคคลสำคัญ หรือบุคคลที่มีอาชีพมีผลต่อวงกว้าง โดยเฉพาะกรณีที่ทำผิดจริยธรรมสังคม เพราะคนเหล่านี้มีส่วนในการชี้นำสังคม เข้ามาควบคุมกลไกอำนาจรัฐ และเป็นตัวอย่างในสังคม
2. หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ การดูแลสังคม และการรายงานข่าวที่เกิดขึ้น

วันชัย วงศ์มีชัย บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์แนวหน้า กล่าวว่า ส่วนใหญ่เป็นเรื่องธุรกิจ ถ้าเป็นการละเมิดบุคคลที่มีชื่อเสียง คือมุ่งมันจะขายข่าว ทำให้ยอดขายมากขึ้น ถ้าเป็นชาวบ้านทั่วไป เป็นเรื่องของความไม่ระมัดระวังเท่าที่ควร อาจจะมีปัจจัยอื่น ๆ แต่เชิงธุรกิจเป็นหลัก

อายุษ ประทีป ณ ถลาง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ กล่าวว่า ความอยากรู้อยากเห็น มีกลุ่มคนให้ความสนใจ คือปัจจัยหลัก

สุวัฒน์ ทองธนากุล บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญดังกล่าวมี 4 ประการคือ

1. สนองความอยากรู้อยากเห็นของประชาชน คือผู้อ่าน
2. ความรีบร้อน ไม่ได้ตรวจสอบเพื่อสร้างความสมดุลข่าวอย่างดีพอ ทำให้มีโอกาสส่อแหลมต่อการละเมิด
3. ความไม่แม่นยำหรือไม่รอบรู้ต่อกฎหมาย
4. ขาดความตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคล

วิรัตน์ แสงทองคำ บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญคือคนทำหนังสือพิมพ์ เป็นประการหลัก เพราะที่ผ่านมามาตรฐานวิชาชีพไม่เคยมี

สุวิรงค์ เอื้อปฏิภาณ บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ข่าวสด กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญมี 2 ประการคือ

1. ความถูกต้อง การที่นำเสนอจำเป็นต้องยึดความถูกต้องเป็นหลัก ความถูกต้องต่อสังคม จุดยืนจะต้องชัดเจนคืออยู่ข้างคนส่วนใหญ่ คนทุกซีกยากเป็นหลัก ความถูกต้องนี่จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้หนังสือพิมพ์เสนอข่าวหมิ่นเหม่
2. ความสนใจของผู้อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับธุรกิจของหนังสือพิมพ์ โดยความสนใจของผู้อ่านพิจารณาจากคุณค่าของข่าว เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับความดังของบุคคล หรือเรื่องแปลก แต่ต้องตอบได้ว่าเสนอเพื่ออะไร และอธิบายให้เป็นความรู้่างวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ส่วนของวงการบินเท็งมักจะมีกลไกทำให้คนเป็นสินค้า ขายความเป็นส่วนตัว ทำให้คนอ่านเข้าไปสู่จุดนี้ บางครั้งการเสนอข่าวลักษณะนี้ก็อาจเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งด้วย

วิญญูพงษ์ วิทยิระนันท์ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการละเมิด มี 2 ประการคือ

1. คนสนใจ หรือผู้อ่าน เรารู้อย่างไรว่าคนสนใจ พิจารณาจากฝ่ายจัดจำหน่าย นโยบายจากกองบรรณาธิการ และความรู้สึกของหัวหน้าข่าวเอง
2. การเป็นลูกจ้างอันเป็นข้อจำกัด ที่ต้องทำตามนโยบายขององค์กร

ธานี ชัยสุนทรโยธิน หัวหน้าข่าวสายมวย หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันและมวยสยามรายวัน กล่าวว่า ปัจจัยดังกล่าวมี 3 ประการคือ

1. เกิดจากข่าว เพราะนิยามของคำว่าข่าว คือข่าวขายได้
2. สังคมให้ความสนใจอะไร นักข่าวจะรู้สึกถึงกระแสสังคมได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบรรณาธิการข่าว
3. ตัวบุคคลที่ตกเป็นข่าว

ไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดการนำเสนอข่าวที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดมี 3 ประการ คือ

1. การมุ่งที่จะขายข่าว เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับธุรกิจ
2. ผู้อ่าน เพราะผู้อ่านสนใจข่าวจึงขายได้ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับเพศ ความโหดร้าย ฆาตกรรม การมีเสื่อนง่าลึกลับ
3. สถานภาพบุคคลที่ตกเป็นข่าว

โดยสรุบนักวิชาชีพ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวในลักษณะละเมิดหรือหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เป็นเรื่องของธุรกิจ เป็นเรื่องของการตอบสนองความสนใจของผู้อ่าน

2.3. สัมภาษณ์นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 2 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

2.3.1 ดร. เกษม ศิริสัมพันธ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

2.3.2 รศ. ดร. กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ประจำภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยสัมภาษณ์ตามหัวข้อซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาทั้ง 15 กรณีดังต่อไปนี้

1. เรื่องสิทธิส่วนบุคคล
2. เรื่องจริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับโดยเฉพาะ
3. เรื่องการดำเนินคดีความ
4. เรื่องปัจจัยที่หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

1. สิทธิส่วนบุคคล

1.1 เปรียบเทียบความสำคัญระหว่างสิทธิการเสนอข่าวกับสิทธิส่วนบุคคล

เกษม ศิริสัมพันธ์ กล่าวว่า ทั้ง 2 ส่วนมีความสำคัญทั้งนั้น แต่อยู่ที่ความพอประมาณ ความสมดุล และความเคารพทั้งในสิทธิการนำเสนอข่าวและสิทธิส่วนบุคคล ต้องเกิดเพราะความเคารพทั้ง 2 ด้าน การเสนอข่าวจะตั้งอยู่เคารพในหลักการสิทธิการรับรู้ (Right to know) เพราะสิทธิการรับรู้มีขอบเขตที่เรื่องนั้นต้องเป็นเรื่องของสาธารณะประโยชน์ ขณะเดียวกันสิทธิการรับรู้ก็ต้องเคารพในสิทธิส่วนบุคคล ไม่ก้าวล่วงเข้าไป เพราะเรื่องส่วนตัวไม่ใช่เรื่องสาธารณะประโยชน์ ฉะนั้น ทั้ง 2 อย่างนี้ไม่ขัดแย้งกัน แต่ประกอบกัน และมีลักษณะเป็นขอบเขตซึ่งกันและกัน ผู้ที่ปฏิบัติการนำเสนอข่าว เป็นหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนก็ตาม ต้องเคารพในหลักการทั้งสิทธิการเสนอข่าวหรือสิทธิการรับรู้ ขณะเดียวกันไม่ก้าวล่วงเข้าไปในสิทธิส่วนบุคคล

กาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่า ทฤษฎีแรกของสิทธิส่วนบุคคล ต้องถามก่อนว่าเป็นบุคคลทั่วไปหรือบุคคลสาธารณะ ถ้าเป็นบุคคลสาธารณะเส้นแบ่งของสิทธิส่วนบุคคลจะน้อยลง เพราะคนที่เป็นบุคคลสาธารณะ (public figure) ทำอะไรแล้วมีผลต่อสาธารณะ เรื่องของเขาเป็นเรื่องของ public affairs หนังสือพิมพ์ต้องนำเสนอ แต่ถ้าเป็นบุคคลทั่วไป การตัดสินใจหรือการกระทำส่วนตัวของเขาไม่ได้มีผลกระทบ (effect) กับคนอื่นหรือคนส่วนมาก ต้องพิจารณากันอีกที่ส่วนอีกทฤษฎีหนึ่งคือว่า บุคคลสาธารณะ เช่น เลดี้ไดอานา หรือไมเคิล แจ็กสัน ได้ประโยชน์มากกับการเป็นบุคคลสาธารณะ เขาขายภาพของตนเอง เวลาไม่ออกขายก็ขาย เวลาไม่ออกขายก็ไม่ให้ขาย วิ่งไปมาระหว่างสถานภาพ public figure กับสถานภาพคนธรรมดา ไม่ยุติธรรมต่อหนังสือพิมพ์

โดยสรุปนักวิชาการมองแตกต่างกัน ประการหนึ่ง สิทธิทั้ง 2 อย่างต้องสำคัญเท่ากัน โดยอาศัยความสมดุลและความเคารพ จึงจะเป็นทางที่ดี ส่วนอีกประการหนึ่ง คือขึ้นอยู่กับสถานภาพของบุคคล

1.2 ผู้มีชื่อเสียงควรได้รับความคุ้มครองเรื่องสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่ อย่างไร

เกษม ศิริสัมพันธ์ กล่าวว่า ตรงนี้เป็นจุดที่หนังสือพิมพ์ต้องหาความพอประมาณ จริงอยู่บุคคลที่มีชื่อเสียง (Public Figure) เช่น นักการเมือง ศิลปินนักแสดง คนเด่นในสังคม บุคคลเหล่านี้ก็มีสิทธิส่วนบุคคลลดน้อยลง แต่ทว่าหนังสือพิมพ์ก็ต้องเคารพ ไม่ใช่จะพูดเรื่องของบุคคลเหล่านั้นได้หมด ขณะเดียวกันคนเหล่านี้เป็นบุคคลสาธารณะสาธารณะบุคคล(ประชาชน) ย่อมมีสิทธิที่จะรับรู้ เพราะเป็นเป้าหมายใหญ่ คนสนใจ แต่ไม่ใช่ล้วงลึกเข้าไปเรื่องส่วนตัว ฉะนั้นตรงนี้คือจุดที่บอกว่าต้องหาความพอประมาณและสมดุลย์ แต่ไม่ใช่อ้างว่าบุคคลมีชื่อเสียงแล้วก็ไปล้วงลูกเรื่องส่วนตัว

กาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่า คำว่า celebrity แปลว่ามีชื่อเสียง การมีชื่อเสียงย่อมมาจากสื่อ ถ้าถือหลักเรื่อง cost เมื่อมีได้ก็ต้องมีจ่าย เป็นผลประโยชน์ร่วมระหว่างหนังสือพิมพ์กับคนที่มีชื่อเสียง แต่เวลาตัดสินว่าจะให้เป็นข่าวเมื่อไหร่ ผู้มีชื่อเสียงกลับตัดสินคนเดียว จะไม่ยุติธรรมต่ออีกฝ่ายหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามวิธีการจัดการกับสื่อมวลชนต่างหากเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้มีชื่อเสียงควรคำนึงถึง

โดยสรุปนักวิชาการมองต่างกัน ด้านหนึ่งมองว่าเป็นจุดที่จะต้องหาความพอประมาณ หรือความสมดุลย์ส่วนอีกด้านหนึ่ง มองว่า การที่จะมีชื่อเสียงได้ย่อมมาจากสื่อ จึงเป็นลักษณะผลประโยชน์ร่วม จึงไม่น่าได้รับการคุ้มครองต่างจากคนอื่น

1.3 ระหว่างบุคคล 4 กลุ่ม กลุ่มใดควรได้รับสิทธิส่วนบุคคลมากกว่ากัน

เกษม ศิริสัมพันธ์ กล่าวว่า ควรได้รับเหมือนกันทั้ง 4 กลุ่ม เพียงแต่ถ้ามีความเด่นขึ้นมา ความเด่นนั้น อาจจะถาวร หรือชั่วคราว เป็นกรณีไป ประชาชนทั่วไปอาจจะเป็นเหตุการณ์เด่น จึงเป็นบุคคลเด่นขึ้นมาได้ แต่ไม่ว่าใคร เป็นบุคคลย่อมต้องให้ความเคารพเหมือนกัน

กาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่า ประชาชนทั่วไปจะต้องมีเส้นแบ่งเรื่องสิทธิส่วนบุคคลมากที่สุด ต่อมาคือ ศิลปินนักแสดง เพราะการกระทำของบุคคลกลุ่มนี้ส่งผลทางอ้อมต่อสังคม เช่น การที่ดารานักร้องติดยาเสพติดแล้วคนอื่น ติดยาตาม เป็นเรื่องทางอ้อม ลำดับที่สามคือนักธุรกิจ เพราะกลุ่มนี้เมื่อตัดสินใจทำอะไรสักอย่าง จะมีผลกระทบต่อ ประโยชน์สาธารณะ และลำดับสุดท้ายคือนักการเมือง เพราะเรื่องของเขาเป็น public policy ทั้งนี้เรียงลำดับตามกิจกรรม ของคนกลุ่มนี้ที่มีผลกระทบ (effect) ต่อสาธารณะ

การที่ประชาชนทั่วไปมักถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล จากการนำเสนอข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ เพราะสิทธิ ขึ้นอยู่กับอำนาจของเจ้าของสิทธินั้น ถ้ามีอำนาจน้อยก็ใช้สิทธิน้อย มีอำนาจมากก็ได้ใช้สิทธิมาก ทั้งที่ตามหลักการแล้ว ประชาชนควรมีสิทธิส่วนบุคคลสูง เพราะการกระทำของกลุ่มนี้ไม่ได้กระทบกับใคร แต่เพราะมีอำนาจน้อย ส่วนนักการเมือง มีอำนาจมากควรจะมีสิทธิน้อยในความเป็นจริง แต่กลับกัน การมีอำนาจมากยิ่งมีการรักษาสิทธิส่วนบุคคลมาก แนวคิดหลัก เรื่องสิทธิส่วนบุคคล พุดลอย ๆ ไม่ได้ต้องโยงใยกับเรื่องอำนาจ

โดยสรุบนักวิชาการมองว่าตามหลักการแล้ว กลุ่มบุคคลทั้ง 4 กลุ่มควรได้รับการคุ้มครองเท่าเทียมกัน แต่เมื่อมีความเด่นขึ้นมา ทำให้บุคคลเด่น การนำเสนอข่าวย่อมตามมา

2. จริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับโดยเฉพาะ

เกษม ศิริสัมพันธ์ กล่าวว่า เห็นว่าควรมีเป็นหลักการร่วม หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีแนวทางเป็นนโยบายของตนเองเป็นแนวปฏิบัติ แล้วแนวทางนั้นแจกแจงรายละเอียดลงไปแต่ละสำนัก แต่ขณะนี้สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติประกาศ Code of Ethics หรือจริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นแนวทางร่วม การมีจุดรวมไม่จำเป็นต้องมีเพิ่มเติมหรือมีหลาย ๆ แห่งอีกแล้ว เพราะจริยธรรมวารสารศาสตร์ไม่ต่างจากกันเท่าไร อยู่ที่การบังคับใช้ (Enforcement) มีจริงแค่ไหน สำคัญกว่า

กาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่า เป็นไปไม่ได้ที่จะมีแต่ละฉบับ เพราะจะเกิดความขัดแย้งอย่างมหาศาล เพราะประวัติศาสตร์หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับแตกต่างกัน นโยบายแตกต่างกัน พื้นฐาน (nature) ต่างกัน ต้องพยายามหาจุดร่วม ควรเป็นจุดรวมกันมากกว่าแยกเฉพาะ อย่างไรก็ตามจริยธรรมวารสารศาสตร์จะต้องมีอยู่แล้ว แต่ต้องคำนึงถึง 2 ทาง ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ (pro and con) แง่ลบคือ ทำให้มีการตรวจสอบตนเอง (self censorship) ทำอะไรลำบากขึ้น เพราะมีกฎกติกาการยกยอ ต้องคิดถึงผลประโยชน์ข้างหน้า แต่ด้านบวกทำให้หนังสือพิมพ์ไม่ค่อยถูกฟ้องร้อง

นอกจากนี้เวลาที่ตั้งจริยธรรมวารสารศาสตร์ขึ้นมาด้วยกัน ต้องมีคนหลาย ๆ กลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้รับสาร ต้องไม่เอาเฉพาะพวกตัวเองหรือคนหนังสือพิมพ์ เพราะถ้าคนรู้สึกว่าการกฏกติกานี้เราเป็นคนวางก็จะเกิดความรู้สึกร่วม (sense of belonging) ตามทฤษฎีเรื่อง “ของของใครของใครก็หวง” ทำให้ระยะยาวประชาชนหรือผู้รับสารจะเป็นผู้ปกป้องสื่อ ทั้ง ๆ ที่ความสัมพันธ์เป็นแบบ critical relationship นสพ.จะลำบากใจบ้างเพราะต้องเอาใจผู้รับสาร แต่เมื่อไรที่มีปัญหากลุ่มนี้ก็จะช่วยกัน เอาไว้สู้กับกลุ่มนักการเมือง และนักธุรกิจ

โดยสรุปนักวิชาการมองเห็นคล้ายกันว่า จริยธรรมวารสารศาสตร์ควรมีเป็นหลักการร่วมกัน เป็นมาตรฐานเดียวกัน

3.เปรียบเทียบการดำเนินคดีในลักษณะการประนีประนอมยอมความกับการดำเนินการให้ถึงที่สุด

เกษม ศิริสัมพันธ์ กล่าวว่า ไม่ระบุว่าทางเลือกไหนดีที่สุด ขึ้นอยู่กับกรณี แล้วแต่บุคคลตัดสินใจ อย่างหนึ่งที่ควรคำนึงถึงคือ ประเทศไทยมักติดเรื่องกฎหมายอาญาหมิ่นประมาท ทั้งลงโทษหรือขอขมา แต่ต่างประเทศการหมิ่นประมาทเป็นการละเมิด กฎหมายไทยก็มีมาตรา 423 เกี่ยวกับการละเมิดทางชื่อเสียง แล้วชดใช้ค่าเสียหาย หนังสือพิมพ์ต่างประเทศจึงต้องระมัดระวังกันมาก เพราะค่าสินไหมหรือค่าเสียหายแพงมาก

กาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่า มองแบบเป็นคนกลาง ด้านหนึ่งเห็นใจสื่อ เพราะถ้าคนฟ้องร้องอยู่เรื่อย ๆ ก็ต้องลำบากเรื่อย ๆ แต่ขณะเดียวกัน ถ้าสื่อถูกฟ้องบ่อย ๆ จะเกิดกระบวนการอัตโนมัติ คือ การตรวจสอบตนเอง (self censorship) เป็นผลไม่ดี หมายความว่าไม่นำเสนอข่าวดีกว่าเพื่อความปลอดภัย แต่อีกด้านหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับการประนีประนอม ทุกครั้งที่ดำเนินคดี จะเกิดมาตรฐานขึ้น เพราะกฎหมายเป็นตัวลากเส้นมาตรฐาน ฉะนั้น สื่อต้องยอมเสียสละ เพื่อให้เรื่องทุกอย่างมันกระจ่าง สื่อต้องยอมเสียสละในระยะสั้นเพื่อระยะยาว จะได้ว่ากรณีอย่างนี้ทำได้หรือไม่ เพราะมีการฟ้องร้องกันแล้วในอดีตเป็นมาตรฐาน แต่ถ้าทุกครั้งประนีประนอม ยอมความและไม่เคยไปถึงที่สุด ไม่รู้สึกที่ว่เส้นแบ่งอยู่ตรงไหน โดยส่วนตัวไม่อยากให้ประนีประนอม เพื่อเป็นการสร้าง “บรรทัดฐานในระยะยาว”

โดยสรุปแล้ว นักวิชาการมีความเห็นต่างกัน ส่วนหนึ่งเห็นว่า ไม่สามารถระบุได้ว่าทางเลือกไหนดีกว่า ขึ้นอยู่กับกรณี และการที่บุคคลจะตัดสินใจ อีกส่วนหนึ่งเห็นว่า การดำเนินการถึงที่สุดจะทำให้เกิดความกระจ่างและเป็นบรรทัดฐาน ซึ่งในระยะยาวจะเกิดทั้งผลลบและผลบวก

4. ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

เกษม ศิริสัมพันธ์ กล่าวว่า มีปัจจัยสำคัญดังนี้

1. หนังสือพิมพ์เป็นธุรกิจ เมื่อเป็นธุรกิจก็คิดเชิงพาณิชย์ ก็มีการแสวงหากำไร หนังสือพิมพ์ไม่เหมือนสื่ออื่นที่เป็นสื่อสาธารณะ เพราะหนังสือพิมพ์เป็นธุรกิจเอกชน ส่วนหนึ่งต้องหากำไร หรืออย่างน้อยเลี้ยงตัวเองได้ จึงจำเป็นต้องทำ

2. คนอ่าน ชอบเรื่องสอสุดรู้สอเห็น ฉะนั้นหนังสือพิมพ์ต้องพยายามสนองจุดนี้ เพราะเป็นผลประโยชน์ทางธุรกิจของเขา คนอ่านชอบอ่านข่าวอ่อน (Soft News) อันมาจากนิตยสารสอสุดรู้สอเห็น ชอบชูปชิบนิทา เป็นทุกสังคม ไม่ใช่เฉพาะสังคมไทย จากตัวมนุษย์ มาสู่สังคม เป็นสากลมาเป็นหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะบุคคลที่คนรู้จักมาก หนังสือพิมพ์ยิ่งเสนอมากสอสุดแทรกเข้าไป

กาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญมีดังต่อไปนี้

1. การแข่งขันทางธุรกิจภายใต้เวลาอันจำกัดเป็นหลัก ทำให้ไม่มีเวลา ตรวจสอบ
2. เรื่องตัวบุคคล คนขึ้นอยู่กัเบือนไซ คนเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กัภายใต้เงือนไซอะไร การทำระบบให้ดี แล้วคัดเลือกใครเข้ามาก็ได้ หากพูดในเชิงมาตรฐานวิชาชีพ ต้องเป็นแห่งของการให้รางวัลและลงโทษ แต่ไม่ใช่มาตรฐานวิชาชีพในแง่การคัดเลือกคนเข้ามา

3. กลไกเรื่องธุรกิจเป็นตัวนำอย่างเดียว หากเรามีกลไกเรื่องภาพลักษณ์ ทำให้หนังสือพิมพ์ไม่กล้าละเมิดได้ง่าย ขณะนี้มีเฉพาะกลไกเรื่องธุรกิจ ทำให้หนังสือพิมพ์กล้าลงข่าวปลอมไปก่อน เดียวขึ้นศาลจ่ายไม่เท่าไร คิดแล้วคุ้ม ต้องสร้างระบบตรวจสอบเรื่องกลไกภาพลักษณ์ขึ้นมา หนังสือพิมพ์ไหนน่าเชื่อถือ

4. ผู้รับสารไม่เท่าทันสื่อ เมืองไทยไม่มีกระบวนการสอนคนให้อ่านนสพ. มีแต่สอนให้อ่านออกเขียนได้ (Literacy) ไม่ใช่ ให้อ่านเท่าทันสื่อ (Media literacy) ไม่ใช่สื่อเสนอให้ประชาชนอย่างเดียว
ทั้งนี้ ปัจจัยในข้อ 2 - 4 เป็นปัจจัยรอง จากปัจจัยสำคัญข้อ 1

โดยสรุปนักวิชาการมองเห็นพ้องต้องกัน ว่าเรื่องธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวในลักษณะละเมิดหรือหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ตารางที่ 3/1

1. สิทธิส่วนบุคคล : สิทธิการนำเสนอข่าวและสิทธิส่วนบุคคล

ตารางสรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล 3 ฝ่าย เกี่ยวกับ
"ความสำคัญระหว่างสิทธิการนำเสนอข่าวและสิทธิส่วนบุคคล"

กลุ่มผู้ตกเป็นข่าว				กลุ่มนักวิชาชีพ	กลุ่มนักวิชาการ
นักการเมือง	ศิลปินนักแสดง	นักธุรกิจ	ประชาชนทั่วไป		
สื่อพิมพ์ทำเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจส่วนตัวหนังสือพิมพ์เอง สิทธิการนำเสนอข่าวไม่น่าจะได้รับความสำคัญ	สิทธิส่วนบุคคล สำคัญกว่า เพราะมีผลกระทบต่อตัวบุคคลที่ตกเป็นข่าว ทั้งชื่อเสียงและการประกอบอาชีพต่อไป	สิทธิส่วนบุคคล สำคัญกว่าโดยมองว่าหนังสือพิมพ์เขียนโดยไม่มีหลักฐาน ไม่ตรวจสอบข้อมูลก่อน	สิทธิทั้ง 2 ส่วน นี้ควรเท่ากันแต่เมื่อเปรียบเทียบในฐานะผู้ตกเป็นข่าวเป็นผู้เสียหายสิทธิส่วนบุคคลย่อมมีสูงกว่าหนังสือพิมพ์ไม่มีสิทธิในการพิพากษาบุคคลอื่นล่วงหน้า ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลนั้นเป็นอย่างไรก็ไม่แน่ใจ	นักหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เห็นว่าสิทธิการเสนอข่าวและสิทธิส่วนบุคคล หากจะเปรียบเทียบว่าสิ่งไหนสำคัญกว่ากันคงเป็นเรื่องยาก ขึ้นอยู่กับกรณีแต่ละกรณีต้องดูว่าสิ่งที่เสนอไปจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือไม่ ถ้าเป็นประโยชน์ก็ต้องเสนอ	มีความเห็นแตกต่างกัน ทางหนึ่งมองว่าสิทธิทั้ง 2 อย่างมีความสำคัญเท่ากัน ต้องมีความสมดุลย์และความเคารพ ทั้งในสิทธิการนำเสนอข่าว และสิทธิส่วนบุคคล ส่วนอีกทางหนึ่ง มองว่าขึ้นอยู่กับสถานภาพของบุคคลถ้าเป็นบุคคลสาธารณะ สิทธิส่วนบุคคลจะน้อยลง เพราะการกระทำมีผลต่อสาธารณะ แต่ถ้าเป็นบุคคลทั่วไป ต้องพิจารณาเป็นกรณี

* โดยสรุปกลุ่มผู้ตกเป็นข่าว มีความคิดเห็นว่า สิทธิส่วนบุคคล มีความสำคัญกว่าเมื่อเทียบกับสิทธิการนำเสนอข่าว เพราะหนังสือพิมพ์ใช้สิทธิการนำเสนอข่าวเพื่อเป็นประโยชน์แก่ตนเองและไม่ยุติธรรม

ตารางที่ 3/2

1. สิทธิส่วนบุคคล : ผู้มีชื่อเสียงควรได้รับความคุ้มครองเรื่องสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่

ตารางสรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล 3 ฝ่าย เกี่ยวกับ
"ผู้มีชื่อเสียงควรได้รับความคุ้มครองเรื่องสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่"

กลุ่มผู้ตกเป็นข่าว				กลุ่มนักวิชาชีพ	กลุ่มนักวิชาการ
นักการเมือง	ศิลปินนักแสดง	นักธุรกิจ	ประชาชนทั่วไป		
ผู้มีชื่อเสียงจะสูญเสียการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมนั้น	บุคคลทุกกลุ่มควรได้รับความคุ้มครองเท่าๆ กันยกเว้นกรณีที่มีความผิดจริงจึงจะควรนำเสนอ	บุคคลทุกกลุ่มควรได้รับความคุ้มครองเท่ากัน	บุคคลทุกกลุ่มควรได้รับความคุ้มครองเท่ากัน ต้องเคารพสิทธิเท่ากัน	ในความเป็นจริง ทุกคนควรได้รับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน เพียงแต่ว่าผู้มีชื่อเสียงย่อมจะเป็นที่จับตามองของสังคมในฐานะบุคคลสาธารณะมากกว่า	นักวิชาการ กล่าวว่า เรื่องการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลนั้น เป็นจุดที่หนังสือพิมพ์ต้องหาความพอประมาณระหว่างสิทธิส่วนบุคคลกับสิทธิที่จะรับรู้ อีกด้านหนึ่ง นักวิชาการมองว่าการที่จะมีชื่อเสียงได้นั้นย่อมมาจากสื่อ ดังนั้นผู้มีชื่อเสียงกับสื่อจึงมีผลประโยชน์ร่วมกัน แต่การตัดสินใจจะให้ป็นข่าวเมื่อใด ผู้มีชื่อเสียง กลับตัดสินใจคนเดียว ถือเป็นความไม่ยุติธรรมต่ออีกฝ่าย

* โดยสรุปกลุ่มผู้ตกเป็นข่าวมีความคิดเห็นว่า บุคคลทุกคนควรได้รับความคุ้มครองยกเว้น เรื่องส่วนตัวนั้นเป็นจริง และเป็นผลประโยชน์ต่อสาธารณชน

ตารางที่ 3/3

1. สิทธิส่วนบุคคล : ในกลุ่มบุคคล 4 กลุ่ม กลุ่มใดควรได้รับสิทธิส่วนบุคคลมากกว่ากัน

ตารางสรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล 3 ฝ่าย เกี่ยวกับ
"ในกลุ่มบุคคล 4 กลุ่ม กลุ่มใดควรได้รับสิทธิส่วนบุคคลมากกว่ากัน"

กลุ่มผู้ตกเป็นข่าว				กลุ่มนักวิชาชีพ	กลุ่มนักวิชาการ
นักการเมือง	ศิลปินนักแสดง	นักธุรกิจ	ประชาชนทั่วไป		
<p>หลักรัฐธรรมนูญ ทุกคนต้องมีสิทธิส่วน คนเท่ากัน แต่ถ้า สื่อพิมพ์เสนอข่าว ส่วนตัวของนัก- การเมือง ถ้าเป็นไป ประโยชน์ส่วน ก็ตัวยอม</p>	<p>กลุ่มนักการเมือง ควรได้รับการคุ้มครอง มากที่สุด แต่ ต้องเป็นการคุ้มครอง แก่ผู้มีพฤติกรรมดี กลุ่มศิลปินนักแสดง เหมือนกับกลุ่ม นักการเมือง ส่วน 2 กลุ่มหลังคือนักธุรกิจ และประชาชนทั่วไป มีสิทธิส่วนบุคคลมาก อยู่แล้ว เพราะไม่ได้ ได้รับความสนใจนำ เสนอข่าว</p>	<p>กลุ่มบุคคลทุกกลุ่ม ต้องได้รับการคุ้มครอง เท่ากัน</p>	<p>กลุ่มบุคคลทุกกลุ่ม ควรได้รับการคุ้มครอง เท่ากันหมด</p>	<p>บรรณาธิการส่วนใหญ่มองว่า นักการเมือง ศิลปินนักแสดง นักธุรกิจและประชาชนทั่วไปจะถูก ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเล็กน้อย ตามลำดับดังกล่าวทั้งนี้เกิดขึ้น จากผลกระทบของการกระทำของ กลุ่มบุคคลที่มีต่อสังคมส่วนรวม เป็นหลักและการเลือกนำเสนอจะ ต้องมีคุณค่าความเป็นข่าว</p>	<p>ตามหลักแล้ว กลุ่มบุคคลทั้ง 4 ควรได้รับสิทธิส่วนบุคคลในระดับ ที่เท่าเทียมกัน แต่เมื่อใดที่มีความ เด่นขึ้นมาซึ่งหมายถึงว่าจะกลายเป็น บุคคลสาธารณะไปนั้นสิทธิ การนำเสนอข่าวจะมีมากกว่า</p>

* โดยสรุปกลุ่มผู้ตกเป็นข่าวมีความคิดเห็นว่า ทุกกลุ่มบุคคลควรได้รับการคุ้มครอง
สิทธิส่วนบุคคลเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะกลุ่มประชาชนทั่วไป เป็นบุคคลที่การกระทำไม่มี
กระทบต่อสังคม ต้องได้รับความคุ้มครอง

ตารางที่ 3/4

2. จริยธรรมวารสารศาสตร์

ตารางสรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล 3 ฝ่าย เกี่ยวกับ
"หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับควรมีจริยธรรมวารสารศาสตร์เป็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฝ่ายโดยเฉพาะ"

กลุ่มผู้ตกเป็นข่าว				กลุ่มนักวิชาชีพ	กลุ่มนักวิชาการ
นักการเมือง	ศิลปินนักแสดง	นักธุรกิจ	ประชาชนทั่วไป		
จะจะมีหลัก	ควรมีสำนัญลักษณ์	ควรมีสมาคมวิชาชีพ	เห็นว่าจริยธรรม	เห็นด้วยกับการมีจริยธรรม	มีความเห็นสอดคล้องกันโดยเห็น
ยธรรมร่วมกันเป็น	เป็นรายบุคคลโดยมี	เป็นผู้ดูแลควบคุม	วารสารศาสตร์ควรมี	วารสารศาสตร์ จะเป็นโดยเฉพาะ	ว่า จริยธรรมวารสารศาสตร์ควรมี
หลักตรงกลาง แต่ใน	แนวปฏิบัติร่วมกันคือ	และจริยธรรมควร	บรรทัดฐานที่ชัดเจน	หรือเป็นหลักโดยรวมก็ได้ แต่นัก	เป็นหลักการร่วมกัน เป็นมาตรฐาน
ปัจจุบัน หนังสือพิมพ์	1. มีใจเป็นกลางหรือ	มีบทลงโทษ ผู้กระทำ	แต่ปัจจุบันยังไม่มีให้	หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ เห็นว่า	เดียวกัน
งไม่มีหลักที่ใช้ร่วม	มีใจเป็นธรรม	ผิดให้ชัดเจน	เห็น	ไม่แน่ใจว่าจริยธรรมดังกล่าว ทุก	
นในการพิจารณา	2. ตรวจสอบข้อเท็จ			คนจะเอาไปปฏิบัติจริง เพราะ	
	จริงให้ถูกต้อง และ			จริยธรรมขึ้นอยู่กับตัวบุคคล	
	3. เคารพผู้ตกเป็นข่าว				

* โดยสรุป กลุ่มผู้ตกเป็นข่าว มีความคิดเห็นว่า นักวิชาชีพควรมีจริยธรรมทาง
วารสารศาสตร์ เป็นหลักโดยรวม แต่ในปัจจุบันยังไม่พบเห็นการปฏิบัติที่มีความชัดเจน

3. การดำเนินคดีความ

ตารางสรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล 3 ฝ่าย เกี่ยวกับ
"การประนีประนอมยอมความกับการดำเนินคดีความให้ถึงที่สุด"

กลุ่มผู้ตกเป็นข่าว				กลุ่มนักวิชาชีพ	กลุ่มนักวิชาการ
นักการเมือง	ศิลปินนักแสดง	นักธุรกิจ	ประชาชนทั่วไป		
ขอขมาที่จะประนี ประนอม แต่ถ้าไม่ขอ ก็ต้องดำเนินการ ให้ถึงที่สุด	ประนีประนอมดีกว่า ถ้าหนังสือพิมพ์มีจิต สำนึกและยอมรับผิด แต่ถ้าไม่มีจิตสำนึก ถือว่าไม่อำนาจ ต้อง ดำเนินการถึงที่สุด	ประนีประนอมแต่ถ้า ไม่แสดงความรับผิดชอบ ชอบก็ดำเนินคดีกัน	ประนีประนอมต้อง เกิดจากพึงใจทั้ง 2 ฝ่าย ไม่ใช่มีกลไก บีบบังคับ ถ้าหนังสือพิมพ์มี จิตสำนึกก็ยอมความ ได้ แต่ถ้าไม่มีก็ดำเนิน การถึงที่สุด	ส่วนใหญ่เห็นว่าประนีประนอม ดีกว่า ค่าเสียหายขึ้นอยู่กับการ ตกลงของคู่กรณีมีบางส่วนที่คิด ว่าขึ้นอยู่กับ สถานการณ์ หรือคดี ถ้าได้เปรียบพิสูจน์ความจริงได้ก็ พิสูจน์จนถึงที่สุด ส่วนการแก้ไข ข่าว หรือ ขอขมาอาจเป็นสิ่งที่ต้อง พิจารณากันอีกที	มีความเห็น 2 ส่วน คือ 1. ไม่ระบุทางเลือกขึ้นอยู่กับกรณี และการที่บุคคลจะตัดสินใจแต่เห็น ว่าควรเพิ่มโทษทางแพ่ง 2. ไม่เห็นด้วยกับการประนีประนอม การดำเนินการถึงที่สุดเพื่อสร้าง ความกระจ่างและบรรเทาพื้นฐานใน ระยะยาวทั้งนี้เกิดผลทั้งบวกและ ลบ คือผลบวกจะเกิดมาตรฐาน ผลลบเกิด Self censorship คือไม่ เสนอข่าวเพื่อความปลอดภัยของ ตนเอง

โดยสรุป กลุ่มผู้ตกเป็นข่าวต้องการประนีประนอมยอมความ โดยให้หนังสือพิมพ์
ฝ่ายแสดงความรับผิดชอบก็จะยินดีให้อภัย แต่หากหนังสือพิมพ์ไม่มีทำที่หรือวางเฉย
ความรับผิดชอบก็จะดำเนินการถึงที่สุด ทั้งนี้ แต่ละกลุ่มมีความกังวลใจเกี่ยวกับกำลัง
พยายในการดำเนินคดี ยกเว้นกลุ่มนักการเมือง

4. ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์เสนอข่าวลักษณะละเมิดหรือหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ตารางสรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล 3 ฝ่าย เกี่ยวกับ
"ปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์เสนอข่าวลักษณะละเมิดหรือหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล"

กลุ่มผู้ตกเป็นข่าว				กลุ่มนักวิชาชีพ	กลุ่มนักวิชาการ
นักการเมือง	ศิลปินนักแสดง	นักธุรกิจ	ประชาชนทั่วไป		
ปัจจัยสำคัญมี ประการคือ เรื่องทางธุรกิจ อคติ ความไม่รู้	ปัจจัยสำคัญมี 3 ประการคือ 1. ผู้อ่านชอบเรื่อง ประเภทนี้ 2. หนังสือพิมพ์ต้อง การขายข่าว 3. นักข่าวต้องการ มีผลงาน	ปัจจัยที่สำคัญ คือ หนังสือพิมพ์ต้องการ ขายข่าว	ปัจจัยสำคัญมี 5 ประการคือ 1. จริยธรรมของนัก วิชาชีพเสื่อมลง 2. สังคมให้ความสนใจ 3. ขาดกระบวนการ ตรวจสอบที่ดี 4. ระบบคอร์ปชั่นทุก ชั้นตอน 5. ผู้รับสารมีเวลา ไตร่ตรองน้อย จึงเชื่อ โดยไม่คิด	ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้หนังสือพิมพ์ นำเสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการ ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้แก่ 1. เรื่องของธุรกิจ ต้องการขาย 2. สถานภาพของบุคคลที่ตกเป็น ข่าว 3. เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่จะ ต้องรายงานข่าวที่เกิดขึ้นให้สังคม รับทราบ 4. ความอยากรู้อยากเห็นของ ผู้อ่าน 5. ความรีบร้อน ข้อจำกัดในด้าน เวลาทำให้ไม่มีเวลาตรวจสอบ ความสมดุลของข่าวอย่างดีพอ 6. ความไม่รอบรู้ในด้านกฎหมาย 7. การขาดความตระหนักถึงสิทธิ ส่วนบุคคล	ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1. เรื่องของธุรกิจหนังสือพิมพ์ เป็นธุรกิจเอกชนจึงต้องหากำไร 2. ความสนใจของผู้อ่าน 3. ข้อจำกัดทางด้านเวลาการแข่งขัน ชั้นทางธุรกิจมีมาก จึงไม่มีเวลาใน การตรวจสอบ 4. ผู้รับสารรู้ไม่เท่าทันกับสื่อ

* โดยสรุปกลุ่มบุคคลทั้ง 3 ฝ่าย มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวในลักษณะ ละเมิด หรือหมิ่นเหม่

ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล คือ เป็นเรื่องของธุรกิจ ผู้อ่านมีความสนใจเรื่องดังกล่าว ข้อจำกัดด้านเวลาในการแข่งขัน และผู้รับสารไตร่ตรองน้อย หรือรู้ไม่เท่าทันสื่อ